

**ОТРАЗЯВАНЕ НА ВОЙНИТЕ В БЛИЗКИЯ ИЗТОК
В БНТ1, ХОРИЗОНТ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, BULGARIA ON AIR
В ПЕРИОДА 16 СЕПТЕМВРИ - 14 ОКТОМВРИ 2024 Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	1
БНТ1	2
ХОРИЗОНТ	21
НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ	31
БТВ	41
ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ	60
BULGARIA ON AIR	80

ВЪВЕДЕНИЕ

По предложение на г-жа Къдринка Къдринова – член на СЕМ и решение на Съвета от заседание, проведено на 22 октомври 2024 г., е реализирано фокусирано наблюдение на шест радио- и телевизионни програми:

- БНТ1 на доставчика на медийни услуги Българската национална телевизия;
- ХОРИЗОНТ на доставчика на медийни услуги Българското национално радио;
- НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ на доставчика на медийни услуги Нова Броудкастинг Груп ЕООД;
- БТВ на доставчика на медийни услуги БТВ Медиа Груп ЕАД;
- ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ на доставчика на медийни услуги Дарик Радио АД;
- BULGARIA ON AIR на доставчика на медийни услуги Инвестор.БГ АД.

Формулираната в решението на СЕМ задача е: *„Как в българските медии е отразена ескалацията на войните в Близкия изток с фокус върху обстановката в Израел, Ивицата Газа, Ливан, Иран и реакцията на държавите от Европейския съюз“.*

Периодът на наблюдение е от 16 септември до 14 октомври 2024 година.

Военните действия в Близкия изток присъстват почти ежедневно в наблюдаваните програми. Отразените по-важни събития са избухването на пейджъри и уоки-токита в Ливан и Сирия, убийството на лидера на „Хизбула“ Хасан Насрала в Бейрут при израелски удари, евакуирането на български граждани от Ливан, изстрелването на балистични ракети от Иран към Израел, годишнината от терористичното нападение на „Хамас“ срещу Израел и положението в ивицата Газа.

Темата в наблюдаваните радио- и телевизионни програми е коментирана от редица експерти по сигурността, специалисти по Близкия изток, арабисти, хебраисти, журналисти, дипломати, анализатори, политици. Понякога интервюираните припомнят и конфликтите в региона от подалечното минало, които намират продължение в актуалните сблъсъци. Доставчиците се позовават на информация от свои и от официални източници - разкази на очевидци, съобщения от световни информационни агенции (Ройтерс, Франс прес и др.) и официални онлайн изявления в социалните мрежи, публикации в големи медии (CNN, BBC, Sky News, Файненшъл таймс, Инсайڈър, Ал Джазира, Индипендънт, Суис инфо, Таймс ъф Израел, Вашингтон поуст и др.). Основните аудио-визуални материали в периода са част от международния видеообмен. Обяснявайки кой е убитият лидер на

„Хизбула“ Хасан Насрала, на българската публика е припомнено и едно ексклузивно телевизионно интервю с него от 1997 г., взето от тогавашната българска журналистка от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Миа Сантова.

Наблюдението регистрира съобщение, разпространено от унгарска медия (Телекс), за връзка между България и взривените пейджъри в ръцете на представители на „Хизбула“. В наблюдаваните медийни услуги се разследва фалшивата новина за т.н. българска следа - фирма, основана от норвежец в България, с която се свързва доставката на избухналите пейджъри в Ливан и Сирия. Информацията за някаква съпричастност на страната ни в трафика на взривените пейджъри и уокитокита е опровергана от официалните българските власти (ДАНС, НАП, МВР, МС).

В периода на мониторинга по темата попада и годишнината от терористичното нападение на „Хамас“ срещу Израел на 7 октомври, отбелязана с възпоменателни събития в памет на хилядите жертви и заложници.

Във връзка с ескалацията на напрежението в Близкия изток, наблюдаваните медии подробно отразяват заседанията на свиканите Съвет за сигурност към Министерския съвет и Консултативен съвет по национална сигурност към президента на Р България. Аудиторията своевременно е информирана за международната ситуация от министър-председателя и от президента, според които няма опасност за националната сигурност на страната ни. Организираната от служебния кабинет евакуация от Ливан на български граждани е отразена също с подробности в проследеното медийно съдържание.

Независимо от кървавите събития в Близкия изток и ескалацията на напрежението, в наблюдаваните телевизионни програми не се регистрират шокиращи изображения. Картината показва предимно материални разрушения на сгради, оръжия, летящи снаряди, бягащи и евакуиращи се хора. Разпространени са разнопосочните позиции на враждуващите страни (Израел, Ливан, Иран), излъчени са мнения на обикновени граждани и на високопоставени политици по отношение на събитията. Проследени са реакциите на държави-членки на ЕС, ООН, Г-7, призивите им за спиране на военните действия в региона. Размирният Близък изток може да причини нова бежанска вълна към Европа и да увеличи рисковете от терористични актове в стария континент, предупреждават наблюдателите на региона.

БНТ1

Наблюдението обхваща новините в рамките на сутрешния блок (7:00 и 8:00 ч.), централната емисия „По света и у нас“ (20:00 ч.) и актуалните предавания „Денят започва“, „Светът и ние“, „Още от деня“, „Панорама“ и „Говори сега“.

Темата намира широко отражение чрез новини и репортажи, в които са включени информационни факти, кадри от мястото на събитието, често и синхрони на политици от замесените страни, както и на граждани на Ливан и Израел. В предаванията чрез видеовръзка по интернет са излъчени редица свидетелски разкази от първо лице на българи, живеещи в близост до конфликта. Ескалацията в Близкия изток е честа тема и на интервюта, коментари и анализи на експерти по Близкия изток, международна сигурност и геополитика, арабисти и хебраисти, журналисти, сред които Димитър Гърдев, доц. Милен Иванов, Руслан Трад, Мартин Табаков, Мохамед Халаф, проф. Владимир Чуков, Милен Керемидчиев, Йордан Божилов, доц. Мира Майер и др. По време на участията им употреба на език на омразата и пристрастност не са регистрирани.

От друга страна, в цитираните изявления на представители на „Хизбула“, които остро осъждат предприетите военни действия от Израел, преобладават агресивност и силна неприязън. Официалните изявления на говорители на армията и правителството на Израел по отношение на тази, а и други радикални групировки, също са категорични и безапелационни. На фона на разрушените при въздушни удари сгради повечето от разпространените синхрони на цивилни ливански граждани са изпълнени със силна емоция, болка и страдание, както и гневен упрек към еврейската държава. Подобна, но насочена срещу иранските и палестински организации, е реакцията на включените в репортажите граждани на Израел.

Основни източници на информация в новините са международния обмен, арабски телевизии и сайтове (включително такива, определяни като „медии на Хизбула“), израелски, европейски и американски канали. В разпространените материали са показани гледните точки на всички участници

във въоръжения конфликт, на цивилните жители и на международната общност (в т.ч. ООН, ЕС, G-7). Събитията са представени основно в актуален, съвременен аспект. Същевременно арабско-израелският конфликт достатъчно подробно е разгледан от редица анализатори и в по-широк, исторически контекст.

БНТ подхожда към отразяването на войната в Близкия изток изключително внимателно и балансирано, като се стреми да представя широкия информационен поток неутрално, без поставяне на етикети към двете страни. По отношение на арабските паравоенни формирания, с които Израел воюва, както и техните действия, се използват определения, които не съдържат думата „тероризъм“ – относно „Хизбула“ обикновено това са фразите „ливанска“, „проиранска“ или „шиитска групировка“, съответно за „Хамас“ - „палестинска“ или „сунитска“ (групировка). Действията на Израел също се описват без квалификации (те са извършили „удар“, „операция“, „ликвидация“).

Излъчването на кадри с потенциално травмиращо съдържание в новините по БНТ1 е придружено със съответен предупредителен надпис.

„ПО СВЕТА И У НАС“

Цитирани източници: Ал Манар (сочена като „телевизията на Хизбула“), Агенция Ройтерс, платформата „X“, Ливанска информационна агенция, Франс прес, Иранска информационна агенция Тасним, вестник Парижен, Ню Йорк таймс, телевизия Ей Би Си, Ал Джазира, Френска обществена телевизия.

Хронология:

17 септември

Централна емисия, анонс: *„Поглед към случващото се в Ливан – най-малко 8 души загинаха, а близо 2800 са ранени при координирана атака срещу „Хизбула“. В рамките на 30 минути в Бейрут и други части на страната са избухнали пейджъри, използвани от членовете на шиитската групировка. Сред жертвите е и 8-годишно момиченце, 200 души в критично състояние“.* Излъчено е видео от оживен пазар в Бейрут, вижда се взрив и падащи на земята хора. От „Хизбула“ признават – става дума за мащабна координирана атака срещу нейните членове. Става ясно, че леко е пострадал иранският посланик в Ливан, а лидерът на групировката Хасан Насрала е невредим. БНТ1 посочва, че в изявление до медиите от „Хизбула“ са обвинили Израел и са се закатали да отмъстят. Следват кадри от телевизия с арабско лого, където мъж с арабски черти чете изявление за инцидента, дублирано на български. В репортажа се посочва, че атаката е станала, докато американският държавен секретар Антъни Блинкен е в Кайро, за да договори споразумението за спиране на огъня между Израел и „Хамас“. След началото на войната на 7 октомври миналата година Израел води сражения както с „Хамас“ в Газа, така и с „Хизбула“ на север. От израелска страна засега няма коментар по темата.

18 септември

В сутрешните новини е разпространен обобщаващ репортаж за атаката с пейджърите. Съобщава се, че по информация от източници на Ройтерс от Мосад са заложили малко количество експлозив в 5000 пейджъра, произведени в Тайван и поръчани от шиитската групировка, която се ползва от подкрепата на Иран. Израел не е коментирал експлозиите, но е провел заседание на военното ръководство. Според Пентагона САЩ следят ситуацията в Израел и Ливан. В следващата емисия се допълва, че тайванският министър на икономиката е заявил, че устройствата са били компрометирани, след като са изнесени от територията на Тайван. Добавен е синхрон с Патрик Райдър – говорител на Пентагона, който казва, че няма американско участие в тези инциденти. В новините в 20:00 ч. новината е водеща: *„Втора вълна експлозии в Ливан за 24 часа – този път на „уоки-токита“. Мишената са отново бойци на шиитската групировка „Хизбула“. Към момента жертвите са 9, а ранените – над 300“.* Напомня се, че това става след вчерашната безпрецедентна атака срещу собствениците на над 5000 пейджъра в Ливан и Сирия. *„Над 3000 души пострадаха, загинаха 12, сред тях и 2 деца. „Хизбула“ посочиша Израел като виновник, смята се, че взривените вчера и днес устройства са закупени едновременно. От Тел Авив мълчат за тези атаки, но от днес обявиха нова фаза във войната с фокус върху северната граница с Ливан. Ситуацията предизвиква много въпроси – дали става дума за умишлен дефект още при тяхното производство или добавяне на експлозив в тях и може ли всяко електронно устройство да се превърне в оръжие“.* Журналистка на БНТ в студиото на фона на карта на Близкия изток дава разяснения за атаката. Казва, че според „Хизбула“ и експерти, съдейки по организацията, координацията и мащаба ѝ, единствено израелските

тайни служби имат капацитета да я осъществят. Обяснява защо пейджърът е предпочитано средство за комуникация в „Хизбула“ – не излъчва никакъв сигнал, не може да бъде проследен с джипиес, няма достъп до интернет. Припомня, че преди години лидерът на „Хизбула“ Хасан Насрала в телевизионно обръщение е призовал да не се използват мобилни телефони, за да не се улеснява Израел при нанасянето на удари. След днешната вълна на взривове все повече цивилни също споделят, че се страхуват да използват телефоните си. Следва синхрон на д-р Илаяс Уарак от университетската болница в Бейрут, който описва нощта като кошмар - за съжаление не са успели да спасят очите на голяма част от пострадалите. Дикторски глас разяснява: *„В средата на 90-те Израел успява по сходен начин да ликвидира ключова фигура от „Хамас“ – Яхи Аяш, като взривява мобилния му телефон. Преди това в апарата е било поставено малко количество експлозив. Според експерта по киберсигурност Джоузеф Стайнберг, в момента знаещите мълчат, а тези, които говорят, само спекулират“* (синхрон). Стайнберг не изключва пейджърите да са били превърнати в бомби още преди доставката им. Според представител на „Хизбула“ закупените устройства са нови и са закупени от компания, с която не са работили до този момент. В репортажа се казва още, че според някои твърдения става дума за тайванския производител „Голд Аполо“, но от компанията са отrekli да са свързани със случая и са заявили, че са отстъпили правата да произвежда техен модел пейджъри на базирана в Унгария фирма (синхрон на Хсу Чинг – Кунаг , директор).

19 септември

В новините сутринта е излъчен кратък репортаж за втора вълна експлозии на комуникационни устройства – уоки-токита, допълнен с информацията, че министърът на отбраната на Израел Йоаф Галант е обявил втора фаза на войната и вече придвижва военни части към границата с Ливан. От ООН са призовали двете страни за максимална сдържаност. Съобщава се, че според унгарското издание „Телекс“, българска фирма е купила пейджърите от Тайван, които впоследствие са били продадени на „Хизбула“. Според изданието устройствата никога не са били на територията на Унгария, а информацията е била потвърдена от унгарското правителство. Базираното в София дружество „Норта глобал“ ЕООД, собственост на норвежки гражданин, е закупило пейджърите от Тайван, а регистрираното в Унгария дружество „Би ел си кънсълтинг“ е било посредник в сделката. От своя страна тайванската компания твърди, че унгарската фирма произвежда устройствата по техен лиценз и се занимава с разпространението им. Надпис на екрана: *„Българска следа? Кой е продал компрометираните пейджъри?“*. Новините в 20:00 ч. започват с информацията за появилата се „българска следа“ по пътя на пейджърите – бомби, съобщена от унгарски медии. Според изданията, устройствата са стигнали до ползвателите си с посредничеството на българска фирма, която ги е купила от Тайван. По информация на „По света и у нас“ става дума за регистрирана у нас „куха фирма“. От ДАНС са излезли с позиция, че на територията на страната ни не са реализирани митнически операции с визираните стоки. Специално за БНТ по Вайбър говори **Илайджа Мание – военен кореспондент и анализатор**. По думите му, купувачът се е свързал с фирма, която е играла ролята на посредник между него и основната компания, извършила поръчката за Ливан. По този начин се е осъществила сделката, но компанията в България никога не е имала физически тези пейджъри. Схемата е била приложена с участието на поне три фиктивни компании пише Ню Йорк Таймс, позовавайки се на представители на израелското разузнаване и отбрана, пожелали анонимност. Мание казва, че третата страна е била необходима, за да приеме физически тези пейджъри, да ги разглоби, да сложи взрив и малки железни топчета в батериите и отново да ги сглоби, след което да ги прати до друга страна, която да ги транспортира до Ливан. Според експерта, това е перфектна операция, организирана от израелците с помощ на страни от Европа и света. Диктор: *„Намесата на България не се споменава от нито един официален източник освен в публикациите на унгарската преса“*. Излъчен е втори репортаж, който разследва къде в цялата тази схема стои фирмата от България. Става ясно, че „Норта глобал“ е регистрирана у нас през пролетта на 2022 г. В същия период в Унгария е регистрирана и фирмата „Би ел си кънсълтинг“. Посочено е името на собственика на българската фирма – Ринсън Хосе, норвежки гражданин с индийски произход (по информация на БНТ), изнесени са подробности за регистрацията на фирмата в Осло. Разследването на БНТ продължава с кадри от бул. „Витоша“ в София, където е регистриран българският адрес на „Норта глобал“. От „По света и у нас“ са научили, че от 2022 г. досега през банкови сметки на дружеството са преминали 1 млн. и 600 хил. евро, които са постъпили от сметки в унгарски банки и са преведени към други сметки, но отново в банки от Унгария. Няма установени договорни отношения на фирмата с

други контрагенти от България, нито преведени средства до наши банки. ДАНС също съобщават, че нямат такива данни. Кухите фирми и тяхната роля коментират **Тихомир Безлов – Център за изследване на демокрацията** и **Руслан Трад – анализатор към Атлантическия съвет**. В емисията са представени реакциите на българските политици след намесването на българска фирма в скандала: **Бойко Борисов - председател на ГЕРБ**: „Създава се страшно напрежение върху България. ДАНС и служебният кабинет да обяснят бързо какво се е случило“. **Борислав Гуцанов – председател на ПГ на „БСП за България“**: „ДАНС по най-бързия начин трябва да направят всички разследвания“. **Васил Стефанов – ПП-ДБ**: „Унгария търси изкупителна жертва, за да отмести фокуса от себе си, тъй като разследването стигна до унгарски търговски посредници“. **Станислав Балабанов – ИТН**: „Докато държавата липсва, няма да се учудваме, че някъде по веригата явно сме замесени“. Следва трети репортаж за общата геополитическа картина: израелски самолети са започнали да летят ниско над ливанската столица Бейрут в момента, в който шейх Хасан Насрала е правел първото си обръщение сред експлозиите на пейджърите и уоки-токитата. Според него Израел е обявил война, а това няма да бъде оставено без последствия. Данните сочат, че жертвите са 137, ранените - над 4000, част от тях в критично състояние. Жители на Бейрут споделят пред камерата, че се страхуват да носят мобилни телефони. Според тях, това вече не е само техен проблем, а международна криза, зад която стоят Израел и САЩ. Включен е синхрон на Йоав Галант – министър на отбраната на Израел, според когото страната му започва нова фаза от войната. Докато през целия ден „Хизбула“ и Израел са си разменяли удари, френският президент Макрон е призовал и двете страни в конфликта да се въздържат и направят всичко възможно за избягването на пълномащабна война.

20 септември

В новините в 20:00 ч. водеща е информацията за проверката на българските служби, които са отхвърлили всякаква връзка на България с пейджърите – бомби. ДАНС, НАП, МВР и агенция „Митници“ са установили, че в нашата страна не са внасяни или произвеждани такива устройства. Проверени са финансите на фирмата „Норта Глобъл“, регистрирана в България и свързвана от някои публикации в европейски медии с избухналите в Ливан и Иран пейджъри. Установено е, че паричните преводи нямат нищо общо с ливанската групировка. За проверките говорят **служебният министър-председател Димитър Главчев** и **Йордан Божилов – председател на Софийски форум „Сигурност“**, според когото твърде подозрително унгарската фирма, която има лиценз за изработка на такива пейджъри, отрича, а Унгария насочва вниманието към България. Становище дава и **Пламен Тончев – председател на ДАНС**. Много въпроси обаче повдига изчезването на собственика на „Норта глобал“ - норвежеца Ринсън Хосе, в неизвестност още във вторник - и в България, и в Норвегия служби и журналисти се опитват да го открият. Специално пред БНТ по въпроса говори **разследващият журналист Хакон Хойдал**. В следващия репортаж, разпространен в емисията, става дума за поредния израелски удар в Бейрут, при който е ликвидиран командир на „Хизбула“, издирван и от САЩ – Ибрахим Акил, командващ специалните части на групировката, заедно с още 10 висши фигури.

21 септември

От новините научаваме, че външното ни министерство е излязло с демарш до унгарския посланик в София. На среща във ведомството България е изразила категоричното си несъгласие с намесване името на страната ни в случая с доставката на комуникационно оборудване на територията на Ливан и Сирия. Същевременно става ясно, че от „Хамас“ са съобщили за 22 жертви след удар в училище, където са настанени палестински бежанци в Газа. Според Израел е поразен команден център на групировката. От своя страна „Хизбула“ е потвърдила смъртта на двама свои висши функционери, убити в петък при израелски въздушен удар в Бейрут. Следва репортаж за ситуацията в точките на напрежение с кадри от видеообмена – синхрони на разстроени очевидци, които твърдят, че сред убитите има само жени и деца. „Здравните власти в Газа съобщават за смъртта на четирима здравни работници при израелски удар срещу склад в Рафа. Продължава да расте броят на жертвите след израелски удар в Бейрут, в ход е разчистване на отломките. Американският съветник по националната сигурност Джейк Съливан изрази тревога от ескалацията между Израел и Ливан, но обяви като справедливо ликвидирането на функционер на проиранската групировка „Хизбула“. Израелската армия обяви, че е ликвидирала поне 16 функционери на „Хизбула“, събрали се на заседание в подземие на атакуваната сграда. Сред жертвите е командващият елитните части на групировката Ибрахим Акил. Той беше издирван и от САЩ с награда за главата му от седем милиона долара. Според Израел напълно е унищожена военната

командна линия на „Хизбула“. Поредният репортаж по темата е за представянето на нов ирански боен дрон – камикадзе по време на военен парад в Техеран. Президентът на Иран Масуд Пезешкиан е отправил предупреждение към Израел: „С това оръжие може да поставим кръвожадния и смъртоносен узурпатор Израел на мястото му, защото той не проявява милост към жени, мъже, деца, стари и млади“.

22 септември

В новините в 20:00 ч. е излъчен репортаж: „Ескалация между Израел и „Хизбула“ – Израел затвори бюрото на „Ал Джазира“ в Рамала“. ООН е предупредила, че Близкият изток е на ръба на катастрофа, Вашингтон е заявил, че ескалацията не е в интерес на Израел, а ЕК и Лондон са призовали за незабавно прекратяване на огъня. „Хизбула“ е обявила нова фаза в битката си с Израел. Съобщава се, че ракети от южен Ливан са проникнали по-дълбоко в израелската територия, отколкото при предишни обстрели. Има ранени и материални щети, стотици са били принудени да се укрият в бомбоубежища. От изявления на Галант и Нетаняху става ясно, че Израел е осъществил най-интензивните бомбардировки в Южен Ливан от след началото на войната през октомври миналата година. Ал Джазира е наречена от израелската страна рупор на „Хизбула“, който подбужда към тероризъм. От своя страна телевизията е определила затварянето на бюрото ѝ в град Рамала на окупирания Западен бряг от Израел като криминален акт и е обещала да потърси правата си по съдебен път (синхрон на директора на офиса).

23 септември

В сутрешните новини е включен репортаж за арестувани 13 души в Иран за връзки с Израел. Научаваме, че напрежението в Близкия изток продължава да се увеличава, а египетският министър на външните работи е предупредил, че конфликтът може да обхване целия регион. Израелски медии съобщават, че план предвижда цивилното население да бъде евакуирано от северната част на ивицата Газа, а останалите около 5000 членове на „Хамас“ да бъдат обсадени.

24 септември

Репортаж в сутрешните новини: „Най-малко 492 са вече жертвите след израелските удари в Ливан. Израелската армия съобщи, че е нанесла удари по 1300 цели. „Хизбула“ на свой ред обяви, че е изстреляла 200 ракети по северен Израел. В Южен Ливан се образуваха километрични задръствания от хора, които бягат от бомбардировките. Ръководителят на европейската дипломация Жозеп Борел предупреди, че конфликтът между Израел и ливанската групировка заплашва да доведе до тотална война в Близкия изток. Коментарът идва в навечерието на срещата на Г-7 на високо равнище в рамките на Общото събрание на ООН в Ню Йорк. Никой няма да спечели от война в Близкия изток, предупредиха външните министри от Г-7 и призоваха за спиране на сегашния разрушителен цикъл“. В новините в 20:00 ч. отново репортаж по темата: „Израел и „Хизбула“ са на прага на пълномащабна война – предупреждава Жозеп Борел. Точно седмица след атаката с пейджърите Тел Авив и шиитската групировка продължават с интензивен взаимен обстрел“. По обяд Израел е обявил началото на нова вълна удари с името „Операция северни стрели“. Поразено е предградие на Бейрут, където според израелската армия е бил ликвидиран високопоставен командир от „Хизбула“. Разбираме, че десетки хиляди ливанци се опитват да се евакуират по магистралата, но ракети пресичат пътя им. Над 500 са вече жертвите от ливанска страна, 50 от тях – деца. Синхрон на Нетаняху, който се обръща към жителите на Ливан: „Нашата война не е с вас, а с „Хизбула“. Синхрони на обикновени граждани - Афиф Ибрахим, таксиметров шофьор от Ливан: „Израел се опитва да се бори с нас по всякакъв начин – като ни уморят от глад, като ударят икономиката ни. Искат Ливан на колене, но ние коленичим само пред Бога и пред никой друг“. Взаимният обстрел нанася щети и на израелска територия. Давид Ицхак – жител на северен Израел, останал без къща: „Не ние искаме тази война, не ние я започнахме“.

25 септември

В ранните вести от деня: „Хизбула“ потвърди, че един от командирите на групировката Ибрахим Кубейси е бил убит при израелски бомбардировки в покрайнините на Бейрут. Размяната на удари между Израел и „Хизбула“ продължи и снощи, докато хиляди хора бягат на север. Броят на разселените ливанци вече наближава половин милион, събщи ливанското външно министерство“. Излъчен е репортаж, от който става ясно, че сирените за въздушна тревога са се задействали тази сутрин в Тел Авив. В „Х“ израелската армия е съобщила, че е прихванала ракета земя – земя, изстреляна от Ливан. Израел също е извършил въздушни удари срещу ливанската територия

за трети пореден ден, е съобщила Ливанската информационна агенция. БНТ1 посочва, че на извънредно заседание на Съвета за сигурност към ООН ще бъде обсъдена ситуацията в Ливан и допълва, че в Ню Йорк френският президент Макрон се е срещнал с иранския си колега Масуд Пезешкиян, като го е призовал да подкрепи усилията за цялостна деескалация в Близкия изток. Припомня се, че по-рано пред общото събрание на ООН Пезешкиян е настоял за спиране на огъня в Газа и атаките на Израел в Ливан. „Хизбула“ междувременно е потвърдила, че един от командирите на групировката – Ибрахим Кубейси е бил убит при израелски бомбардировки в покрайнините на Бейрут. Новините в 20:00 ч. съобщават, че израелските въздушни удари срещу Ливан са подготовка за сухопътна операция. Предупреждението от израелския генерален щаб идва сред като „Хизбула“ е изстреляла за първи път ракета земя – земя срещу столицата Тел Авив, насочена към централата на израелското разузнаване Мосад. След повече от седмица мълчание и на фона на опитите за нормализиране на отношенията си със Запада, от Иран са излезли за първи път с официален коментар и са изразили подкрепата си за „Хизбула“ (синхрон на аятолах Али Хаменеи – върховен лидер на Иран).

26 септември

САЩ и Франция са предложили 3-седмично прекратяване на огъня (синхрон на американският президент Джо Байдън, който предупреждава, че Близкият изток е на ръба на тотална война и казва, че за примирието има подкрепата на страните от Европа и на тези от арабския свят). Президентът Румен Радев се е срещнал с Антонио Гутереш в ООН, изразил е мнение, че конфликтът в Близкия Изток трябва да деескалира.

27 септември

Пореден призив за спиране на военните действия в Близкия изток. Израел е съобщил за прихваната ракета от Йемен. Хутите там атакуват Израел от солидарност с палестинците в Газа. Нетаняху е отхвърлил инициативата за временно примирие. На Общото събрание на ООН в Ню Йорк председателят на Европейския съвет Шарл Мишел е призовал израелското правителство да спре насилието в Близкия изток (синхрон). В централните новини е разпространен репортаж за атаката на Израел срещу щабквартирата на „Хизбула“ в Бейрут - целта е била лидерът на движението шейх Асан Насрала, проверява се дали той е бил в сградата (кадри в реално време от ливанската столица). Пояснява се, че никой не го е виждал от години на живо, защото сигурността му е върховен приоритет на организацията. БНТ1 посочва, че ако се потвърди, че Насрала е бил убит при израелската атака, това би било ескалация с невиджан размер за региона през последните години. От друга страна, източници, близки до „Хизбула“, съобщават пред Франс прес, че Насрала е жив, че той е невредим, твърди и иранската агенция Тасним. Премиерът на Ливан Наджип Микати е обвинил Израел, че води война на геноцид и е допълнил, че при атаката в Бейрут има множество жертви. Даниел Хагари – говорител на израелската армия: *„Извършихме прецизен удар по щабквартирата на терористичната организация „Хизбула“. Тя беше умишлено построена под жилищни сгради в сърцето на квартал Дахия в Бейрут“*. Следва синхрон на израелския премиер Нетаняху пред Общото събрание на ООН: *„Хамас“ трябва да си отиде, трябва да направим всичко възможно Иран да не се сдобие с ядрено оръжие. Израел трябва да победи „Хизбула“. Докато „Хизбула“ – типична терористична организация, избира пътя на войната, Израел няма избор“*.

28 септември

Репортаж за потвърдената ликвидация на Хасан Насрала. *„Лидерът на „Хизбула“ е убит. Израел не спира въздушните атаки срещу Бейрут“*. В ранния следобед смъртта на Насрала е била обявена и по Ал Манар – телевизията на „Хизбула“ (синхрон на говорител в черни дрехи). Вашингтон не е бил информиран за операцията, информира американският министър на отбраната Лойд Остин (синхрон). Израелските власти твърдят, че „Хизбула“ строи подземни складове в жилищни сгради и превръща обитателите им в жив щит. Следващият материал показва, че не спират потоците от бежанци (синхрон на цивилни граждани, които разказват за тежката ситуация). Разбираме, че върховният духовен водач на Иран аятолах Хаменеи е помолил мюсюлманите да подкрепят народа на Ливан и „Хизбула“, премиерът на Ирак е осъдил убийството на Насрала като последната червена линия, преминала от режима в Израел. Междувременно българските власти реагират на възникналото предизвикателство – работна група координира евакуация на българите от Ливан. В емисията е включено интервю в студиото с **доц. Мира Майер – експерт по конфликти в Близкия изток**, която коментира ефекта от убийството на Насрала върху ситуацията в Близкия изток. Според нея „Хизбула“

е отворена страница за Израел – след като може да ги накара да закупят пейджърите, които Израел иска, да заложат там експлозив, да манипулира батерията така, че този експлозив да се взриви и всички висши фигури да ги държат в ръцете си. По думите й израелците са знаели точното местонахождение на подземните бункери под жилищната сграда, знаели са кога Насрала ще бъде там и в точния час самолетите са пуснали бомбите. Следва интервю с Миа Сантова – кореспондент на Нова ТВ в Австрия, направила през 1997 г. интервю с Насрала. В същата емисия: „*Нови данни по темата за пейджърите, които избухнаха на 17 и 18 септември в Ливан. Фирмите, регистрирани в България и Унгария, са били само посредници, за да се прикрие истинския произход на устройствата – това написа в профила си във ФБ ръководителят на комисията за национална сигурност на Унгария Золтан Шаш, който цитира информация от доклад на държавните тайни служби*“.

29 септември

Българите в Ливан, които искат да напуснат страната, ще бъдат евакуирани поетапно -това е решило правителството. Служебният премиер е свикал спешна среща, за да бъде гарантирано безопасното извеждане на нашите сънародници след ескалацията на напрежението в Близкия изток. В очакване на спасителния полет една българка разказва за паниката и ужаса в ливанската столица (по Вайбър включване на Ана Антонова Берро). Синхрон на министър-председателят Главчев, който посочва, че България залага на най-безопасния вариант, колкото и да струва това. Следващ репортаж – Израел отново е нанесъл прецизен удар по бейрутския квартал Дахия, където са базирани много от обектите на „Хизбула“. Тел Авив е обявил, че при масираната атака в петък са ликвидирани 20 висши членове на радикалното шиитско движение. Ливан е в тридневен траур заради смъртта на лидера Хасан Насрала. Израел ще продължи да нанася удари, е обявила израелската армия, засега не е планирана сухопътна операция, съобщават американски медии. Става ясно още, че ирански шпионин е информирал израелските служби за местонахождението на Хасан Насрала в Бейрут -това е съобщил френският вестник „Паризиен“, позовавайки се на ливански източници. Следва синхрон на Наджиб Микати – министър-председател на Ливан, който дава информация за разселените хора в бежански лагери – броят им може да достигне 1 милион. Нетаняху е заявил, че засега страната му не смята да спира обстрелите. Според американската телевизия Ей Би Си, Израел все още няма решение за сухопътна операция. Синхрон на Абас Аракчи – външен министър на Иран: „*Америка е съучастник в това престъпление. Кръвта на мъчениците със сигурност няма да остане без отговор и ние определено ще застанем до Ливан*“. От своя страна Джо Байдън заявява, че е време за примирие.

30 септември

В централните новини: „*Евакуацията на българите в Ливан е в ход. Първата група от 84 души пристигна тази вечер с полет на правителствения Авиоотряд 28. Държавата реши да помогне на сънародниците ни да се спасят от военните действия в Ливан, които ескалираха в последните дни, след като израелската армия успя да елиминира лидера на „Хизбула*“. БНТ1 съобщава, че днес вече разчитаме първите знаци от Израел за предстояща сухопътна операция в Ливан. Появил се е и първи коментар от „Хизбула“ след убийството на Насрала – неговият заместник е обявил, че битката ще е дълга. Следва историята на едно разделено българско семейство, което не знае дали ще се събере отново - д-р Ибрахим Абу Мурад – ръководител на болница в ливанската столица и двамата му сина са останали в Бейрут, на хиляди километри от съпругата му и двете им дъщери, които са в София. Репортаж за евакуацията от Ливан – разкази от първо лице на българи, евакуирани от Бейрут. Става ясно, че веднага след кацането, на борда на правителствения самолет се е качил служебният премиер Димитър Главчев и е разговарял с хората (синхрон). В друг материал се съобщава, че е възможно до часове да бъдем свидетели на нов етап в атаката на Израел срещу „Хизбула“ – ограничена сухопътна операция в Ливан. Израелският премиер Нетаняху е направил обръщение към народа на Иран, обещавайки бъдеще на просперитет и мир на фона на струпване на израелски танкове, бронирани коли и войници, включително от резерва, близо да границата със Северен Ливан. От своя страна ливанският премиер Нажип Микати е призовал за прекратяване на огъня след среща с френския външен министър. Наследникът на Насрала в първото си публично изявление по телевизията е заявил, че организацията му е готова да противодейства на израелска сухопътна инвазия в Ливан.

1 октомври

В сутрешните новини е излъчен репортаж за евакуацията на българите от Ливан (синхрон на Елена Шекерлетова – зам. -министър на външните работи). В изявление в „Х“ израелските въоръжени

сили са съобщили за започнала рано тази сутри ограничена, локализирана и целенасочена наземна операция срещу „Хизбула“ в Южен Ливан. Всяка нова интервенция на Израел в Ливан трябва да бъде избегната, е заявил Жозеп Борел след спешна видеоконферентна среща на министрите на външните работи на ЕС. Централната емисия информира за разрастването на конфликта в Близкия изток, преди минути израелската армия е съобщила, че вследствие на сухопътната операция, която Израел е започнал в Ливан, от Иран са изстреляни ракети към израелска територия (картина на живо от Тел Авив). Израел е прекошил границата на три места, но е влязъл много близко, само на пешеходно разстояние. Според „Хизбула“, обаче, израелските сили не са прекосявали полосата. И двете страни твърдят, че преки сблъсъци не е имало. Израел е представил доказателства, че „Хизбула“ е планирала да нападне Израел на 7 октомври – денят на атаката на „Хамас“ миналата година. Разпространени са кадри на тунели и боеприпаси на „Хизбула“. Израелската страна е повторила, че не води война срещу ливанския народ, а срещу „Хизбула“. Според президента Радев конфликтът в Близкия изток има потенциал да застраши мира в целия регион. По думите на вицепрезидента Илиана Йотова Съветът за сигурност на ООН трябва час по-скоро да се събере, защото сме на прага на глобална война в Близкия изток. Президентът и вицепрезидентът са поздравили всички институции, които работят усилено за извеждането на българите от Ливан. В емисията следват подробности за настоящата операция и историческа справка за конфликтите между Израел и Ливан от 1978 г. насам и проведените операции. „По света и у нас“ представя откъси от интервю пред БНТ1 на Ехуд Олмерт, премиер на Израел в периода 2006 – 2009 г. по време на последната война с „Хизбула“ (целият материал ще бъде излъчен в предаването „Панорама“). Пореден репортаж: реакции след офанзивата на Израел – международната общност е против сухопътна операция в Ливан. Турция е призовала Израел да изтегли войските си от Ливан, Русия също е настояла за изтегляне на израелската армия. Испания е призовала за край на спиралата на насилие. Премиерът на Италия се е обявил за деескалация на напрежението в Ливан и региона, САЩ и ЕС категорично са против израелска сухопътна офанзива. Лиз Тросел – говорител на ООН, е заявила *„Сериозно сме обезпокоени от разширяващите се враждебни действия в Близкия изток и техният потенциал да погълнат целия регион в хуманитарна криза“*.

2 октомври

В новините в сутрешния блок е разпространен обобщен репортаж за напрежението в Близкия изток от вчерашния ден: *„Иран пушна стотици ракети срещу Израел. Нетаняху: Иран направи голяма грешка и ще си плати за нея“*. Кадри от Техеран – там са празнували бурно ракетната атака. По думите на иранския външен министър атаката срещу израелски стратегически обекти е приключила, но ако има още провокации, ще последва още по-суров отговор. От САЩ са заявили отново пълната си подкрепа за Израел и са посочили, че са се включили в отразяването на атаката. Следваща новина – най-малко шестима души са загинали и девет са ранени при терористична атака с хладно и огнестрелно оръжие в метрото на Тел Авив. В новините 20:00 ч. анонс: *„24 ч. по-късно въпросът остава – можем ли да избегнем регионална война. След като близо 200 балистични ракети бяха изстреляни от Иран срещу Израел, напрежението в Близкия изток се нажежи до червено, двете страни взаимно се заплашват с нови удари. Първи жертви от израелска страна след старта на сухопътната операция в Ливан, израелските сили и „Хизбула“ потвърдиха и за директен сблъсък в Южен Ливан“*. Съобщава се за страх и паника в Израел след като Иран е обявил, че моментът да отмъсти е настъпил. Макар „Железният купол“ да е свалил голяма част от ракетите, щети и жертви все пак е имало. Следва репортаж за кошмарната нощ в Израел с включени кадри от мобилни телефони, заснели летящи огнени точки и взривове и хора в укрытия, както и свидетелски разкази на жители на Тел Авив, включително на Давид Леви – български евреин. Синхрон и на граждан от Техеран – *„Ще има война и това ме плаши“*. Западът е осъдил нападението и е отправил пореден призив за незабавно прекратяване на огъня. Кремъл е заявил, че поддържа контакт с всички страни в региона и приканва за съдържаност. Израел е обявил генералния секретар на ООН Гутериш за персона нон грата, заради неясна, според израелската страна, позиция след ударите (синхрони на Нетаняху, Масуд Пезешкиан и аятолах Али Хаменеи – върховен лидер на Иран: *„Ако Израел освободи региона от злото си, тези войни и конфликти ще изчезнат напълно“*). Представени са реакциите след удара на Байдън и Камала Харис, Урсула фон дер Лайен и Мария Захарова – говорител на руското външно министерство. Репортерско включване за резултатите от Съвета по сигурността при премиера (синхрони на Главчев, Атанас Запрянов – министър на отбраната, Атанас Илков – министър МВР, Елена Шекерлетова – министър на външните работи). Изводът е, че

заплахите са на ниско ниво. Набелязани са превантивни мерки. В емисията се съобщава още за атаки срещу израелски посолства - експлозии в Копенхаген, стрелба в Стокхолм.

3 октомври

В новините в 07:00 ч. - Израел е нанесъл масирани удари в Бейрут тази нощ. Съобщава се за ликвидирането на родственик на Насрала. В централната емисия е излъчен репортаж за актуалната ситуация в региона – продължават атаките срещу Ливан, за първи път израелската армия е ударила центъра на Бейрут, поразена е и сградата на разузнаването на „Хизбула“. Трети ден на сухопътната операция.

4 октомври

Информация за мощни експлозии, отекнали тази нощ в летището на Бейрут. Не е ясно какви са били мишените на Израел, но летището граничи с район под контрола на „Хизбула“. В новините в 20:00 ч. става ясно, че пред България няма пряка заплаха към момента, но има два риска – от мигранти и терористични нападения – това са изводите от проведения КСНС при президента (синхрон на Радев). Репортаж за атаката на летището в Бейрут – ливанци споделят, че много ги е страх.

5 октомври

Репортаж: „Убит ли е наследникът на Насрала – Хашем Сафиедин е в неизвестност от вчера след ударите по бейрутското летище и бастиона на „Хизбула“ кв. Дахия.

6 октомври

20:00 ч. анонс: „В навечерието на годишнината от атаката на „Хамас“ Израел се готви да нанесе мащабен удар на Иран. Днес се навършват и 51 години от войната в Йон Кипур, когато Израел беше атакуван от няколко арабски страни, водени от Египет и Сирия. Бейрут преживя най-тежката нощ на бомбардировки от началото на настоящата израелска кампания срещу „Хизбула“. Израелската армия издаде нови 25 предупреждения за евакуация на населени места в Южен Ливан“. Репортаж за удара в кв. Дахия от екип на испанската телевизия. Синхрони на ливанци – „Да виждате оръжия тук?“ Ливанският премиер е призовал светът да окаже натиск върху Израел за спиране на огъня. На другия фронт – отново удари в Газа, насилието ескалира и на израелска територия при стрелба в Беер Шева. Специален репортаж – „Една година по-късно“ – обзор на случилото се досега.

7 октомври

Високопоставен ирански генерал е в неизвестност след израелски удари в Бейрут. Иран е в очакване на израелски удар, заради годишнината от атаката на „Хамас“. 12 месеца от атаката на бойците на „Хамас“ срещу Израел. Продължава да тегне заплахата от пълномащабен конфликт. Преди една година фронтът е бил само между Израел и „Хамас“, сега Нетаняху воюва на седем фронта - Западния бряг, Ливан, Сирия, Иран, Йемен и Ирак. Обзор на годината от атаката. Репортаж: „Светът сведе глава в памет на загиналите“ – бдения и про-палестински протести в редица държави. У нас посолството на Израел, съвместно с организацията на евреите в България „Шалом“ са организирали възпоменателна церемония в централната софийска синагога. Синхрони на Йосеф Леви Сфари – посланик на Държавата Израел в България, Рая Назарян - председател на Народното събрание и Иван Кондов – служебен министър на външните работи.

8 октомври

Израел срещу „Хизбула“ – поредна нощ на размяна на удари. Синхрон на Матю Милър – говорител на държавния департамент на САЩ: уважават правото на Израел да разрушава инфраструктура на „Хизбула“, но трябва да спазва международното хуманитарно право и да минимизира жертвите сред мирното население. Израел е обявил, че е ликвидирал приемника на Насрала – Хашиен Сафриедин. „Хизбула“ е атакувала северното пристанище на Израел Хайфа на фона на нова израелска операция в Югозападен Ливан. От радикалното шиитско движение са съобщили, че бойните способности на групировката не са нарушени и подкрепят усилията за постигане на примирие (синхрон от арабска тв на Наим Касем – заместник-ръководител на Хизбула).

9 октомври

БНТ1 съобщава, че Нетаняху е призовал ливанският народ да въстане срещу „Хизбула“, за да избегне „разрушения и страдания както в Газа“. Репортаж за разширяването на израелската сухопътна операция в Ливан. Според Матю Милър от Държавния департамент, преди „Хизбула“ са отказвали примирие въпреки настояването на света, но сега са в слаба позиция и са сменили тона, искат спиране на огъня. В централните новини - сражения по въздух и земя в Ливан, размяна на удари между Израел

и „Хизбула“. От шиитското движение за пръв път са заговорили за примирие. Синхрон на Антонию Гутериш – генерален секретар на ООН: *„На ръба сме на пълномащабна война в Ливан с разрушителни последици, все още има време това да спре“*. От началото на израелските удари миналия месец принудително разселените в Ливан са милион и двеста хиляди, мнозина в Бейрут спят по улици и плажове.

10 октомври

От израелската армия съобщават, че са ликвидирали член на шиитското движение „Хизбула“, който предавал на групировката разузнавателни данни за израелски операции на Голанските възвишения. Не спират ударите както в Газа, така и в Ливан. При въздушна атака в централната част на палестинската територия е поразено училище, в което се укривали разселени хора. Израелското правителство е дало зелена светлина на Нетаняху и военният министър Галант да решат как и кога да нанесат удари срещу Иран. Репортаж от френската обществена телевизия за тайните и често аналогови методи на комуникация на „Хамас“, въведени от Яхия Синуар – лидер на палестинската групировка, сочен за мозъка на атаката срещу Израел от 7 октомври миналата година.

11 октомври

Израелски удар срещу Бейрут – най-малко 22 жертви и 117 ранени. Според БНТ1 това е най-смъртоносното нападение в ливанската столица, откакто Израел и „Хизбула“ са в открита война. Целта на удара е високопоставен представител на организацията, успял да избяга. Новините в 20:00 ч. информират, че още двама военни от мироопазващите сили в Ливан са пострадали при втория за 48 ч. израелски удар срещу международната база в южната част на страната - така пострадалите вече са четирима. Израел е заявил че военните са ранени при „отговор на непосредствена заплаха“. Международната общност е обявила действията на Израел като нарушение на международното право. Продължава издирването на оцелели след удара срещу два жилищни квартала в Бейрут, жертвите са 22, ранените близо 120. Според „Хизбула“ битката с Израел едва сега започва. Наджиб Микати, министър -председател на Ливан (синхрон от арабска тв): *„Въпреки усилията, които положихме в арабския свят и на международната сцена не успяхме да предотвратим немислимото да се случи. Израелската война в Ливан продължава с убийства, покушения, разрушения, въздушни атаки, сухопътна операция. И сякаш сме оставени на съдбата и ни е забранено да защитаваме правата си, земята си и достойнството си“*. Генералният секретар на ООН Антонио Гутериш посочва, че това, което виждаме в Ливан, е пълномащабна операция с удари и бомбардировки. По думите му очевидно „Хизбула“ отговаря с въздушна атака, но всичко това води да драстично голям брой цивилни жертви. Синхрон на Хаж Мохамад Афиф - представител на „Хизбула“ – *„Агресията срещу сили на ООН е акт, който трябва да бъде осъден“*. Синхрон на Шоул Гивони – израелец, жител на кибуца Дан – посочва как от съседното ливанско село стрелят по друг кибуц с противотанкови ракети.

13 октомври

Израелският премиер Бенямин Нетаняху е призовал ръководителят на ООН Антонию Гутериш да изтегли мироопазващите сили на световната организация и разположени в Южен Ливан. Според него те са на територия на „Хизбула“ и това ги прави заложници на групировката. В същото време Тел Авив е обещал на Вашингтон да не вреди на сините каски, някои от които пострадаха от израелски обстрели.

14 октомври

„Хизбула“ отвръща на удара: атака с дроне в Северен Израел – има четирима загинали израелски войници и над 60 ранени. В централните новини БНТ1 продължава да следи развитието на конфликта в региона – съобщава за две атаки на „Хизбула“ срещу израелски военни бази, случили се за по-малко от денонощие. Ударите на шиитската групировка съпътстват нарастващите критики към Израел от Запада. Причината за тях е нахлуването на израелски танкове в базата на миротворческите сили на ООН в Ливан – Юнифил (синхрон на Антреа Тененти – говорител на Юнифил, който казва, че те са там по молба на Съвета за сигурност и няма да допуснат една страна – членка да решава съдбата на международна организация и на миротворческата ѝ мисия).

„СВЕТЪТ И НИЕ“

18 септември

Репортаж за атаката с пейджърите. „Хизбула“ е обещала „справедливо наказание“ за Израел, когато обвинява за експлозиите. Няма коментар от Тел Авив. Засилена е полицейската охрана около

болниците в Бейрут, където са настанени пострадали след вчерашното едновременно избухване на пейджъри на територията на Ливан. По данни на местното здравно министерство 200 от 3000 ранени са в тежко състояние. Според експерти подобен тип операция е прецедент в региона и е сериозно оперативно постижение. Синхрон на **Сарит Жехави – израелски експерт по сигурност**: *„Определено става дума за инфилтрация на разузнаването, което предполага огромни възможности. Но мисля, че най-голямото постижение е объркването, което се създаде в „Хизбула“ – психологическата вреда – че някой може да нанесе толкова вреда, без да нахлува в Ливан“*. По информация на Ройтерс Мосад е заложил малко експлозив в пейджърите. Пред Би Би Си военен експерт е предположил, че в устройствата е имало около 20 грама взривно вещество. Според тайванския министър на икономиката устройствата са били компрометирани извън Тайван, а компанията – производител е обявила, че от три години има контрагент в Европа и не е съпричастна към експлозиите в Ливан. Синхрон на Хсу Чинг-Кунаг – основател на фирмата-производител на пейджъри, който твърди, че европейската фирма плаща, за да ползва логото на компанията. В репортажа се казва, че от тайванската компания са показали документи, според които моделът пейджър, избухнал в Ливан, е произведен от компания, базирана в унгарската столица Будапеща. Според източници в Израел и САЩ устройствата са били активирани по-рано от планираното, защото членове на Хизбула са започнали да подозират, че се готви подобна операция. Според Пентагона САЩ не са съпричастни към атаката. На финала се съобщава за посещението на държавния секретар на САЩ Антъни Блинкен в Кайро с цел прекратяване огъня в Газа и предотвратяване разрастването на конфликта. Като мащабен тактически триумф за Израел и позорно унижение за „Хизбула“ – така някои експерти са обобщили днес зрелищната операция, която буквално за секунди е неутрализирала комуникацията на шиитското движение. Светът е осъдил атаките в Ливан и Сирия, а САЩ са обяснили, че не са знаели за координираната акция. Реакциите (синхрони): Антъни Блинкен: *„Не сме знаели и не сме замесени в тези инциденти“*. Египет е подчертал, че е солидарен с Ливан. Дмитрий Песков - говорител на Кремъл: *„Това, което се случува, със сигурност води до ескалация на напрежението, такива инциденти могат да изведат ситуацията извън контрол“*. В заключение авторката на репортажа Тоня Димитрова казва: *„Атаката нанесе унижителен удар срещу „Хизбула“, но не и съкрушителен, а ливанското правителство дава знак, че се готви за интензивен конфликт. Така тази операция не приближава Израел до стратегическата цел – да спре атаките на „Хизбула“ и да върне обратно по домовете им 60-те хиляди израелци, които бяха евакуирани от населените райони в близост до границата с Ливан“*.

19 септември

Репортаж за втората вълна взривени безжични комуникационни устройства в Ливан – най-малко 20 са загиналите и над 450 ранените. „Хизбула“ е обвинила Израел за атаката. Тел Авив е обявил, че е задържал свой гражданин по подозрение за участие в подкрепян от Иран заговор за убийство на местни лидери, включително на премиера. Японска компания, производител на уокитокита е обявила, че започва проверка на продуктите си заради информация, че техен уред е сред избухналите в Ливан. Продължава разследването и на избухналите пейджъри. Синхрон на Лий Хуи - Чих – говорител на тайванското правителство, който уверява, че информация по случая ще бъде предоставена от разследващите органи и посочва, че в пейджърите, изнасяни от Тайван, не е имало експлозив. В репортажа се съобщава отново за унгарските твърдения за „българска връзка“. Цитира се текст на Золтан Ковач – говорител на унгарското правителство, написал в „Х“, че унгарската компания е била посредник без производствена или оперативна база в Унгария. Посочените устройства никога не са били в Унгария. Това противоречи на твърденията на тайванската компания, според която пейджърите са били произведени в Унгария по лиценз и съответно са били изнасяни от унгарската фирма.

20 септември

В началото водещата съобщава за проверката на ДАНС съвместно с НАП, която показва, че пейджъри с подобни параметри на взривените в Ливан, не са внасяни и изнасяни на наша територия. Няма засечени и съмнителни финансови операции на „Норта Глобал“, които нарушават мерките по финансиране на тероризма. Междувременно не стихва взаимният обстрел между Израел и „Хизбула“. Израелската армия е съобщила за изстрелян от Ливан бараж с около 140 ракети срещу северен Израел в отговор на сутрешни техни удари. Репортаж по темата: кадри от арабска телевизия с първото изявление след двете координирани атаки на лидера на „Хизбула“ шейх Хасан Насрала, в което той

заявява, че Израел е нарушил всички червени линии и се обръща директно към Бенямин Нетаняху и Йоаф Галант с думите, че жителите на северната част на страната няма да могат да се приберат по домовете си. От началото на войната в Газа „Хизбула“ е открила втори фронт по северната граница на Израел и периодично обстрелва селищата. От Вашингтон за заявили, че са били предупредени от Тел Авив за предстоящата военна операция в Ливан, но не са получили подробности за нея. Относно взривовите на пейджъри и уоки-токита САЩ продължават да твърдят, че не са знаели предварително и че нямат роля в тях. Следва интервю по темата с **Руслан Трад, анализатор и експерт по сигурността към Атлантическия съвет**. Той разкрива, че операцията е много по-широка от общоизвестното досега – има взривени лаптопи, банкомати, което говори, че има намеса хардуерно – пейджърите най-вероятно са били разглобени и повторно сглобени с нов модул – взрив и манипулирана батерия, която да може да го задейства. Отделно има налице и кибернамеса, кибератака, защото в цял Ливан е имало случаи на лични телефони, които са се държали нетипично, имало е опити за влизане в лични профили в социални мрежи. Според експерта операцията е била много широка и е била преждевременно инициализирана, т. е. била е планирана за активизиране при пълномащабна война с „Хизбула“, а не като единичен удар, но нещо се е променило. По думите му е видно нарастване на напрежението въпреки призивите за въздържане.

24 септември

Репортаж за ударите на Израел в Южен Ливан - почти 500 са вече жертвите, което прави тази атака на Израел най-смъртоносна от 1990-та година насам. Хиляди хора бягат от Южен Ливан. Синхрон на Даниел Хагари – говорител на израелската армия, който казва, че сред убитите има голям брой активисти на „Хизбула“, които са били при оръжията, в които израелските въоръжени сили са се целели. Той твърди, че Израел е поставен под заплаха на всички фронтове и продължава да им се противопоставя в защита на израелския народ. Евангело Сипсас – кореспондент на китайската телевизия описва ситуацията с евакуиращите се граждани. Външните министри на Г-7 са призовали за намаляване на напрежението, а Жозеп Борел е предупредил, че конфликтът може да доведе до тотална война. В „Специален коментар“ гост е **Иван Анчев - професионалист с 25-годишен опит в сферата на правоохраната, контртероризма, международната сигурност и дипломацията**, който коментира темата „Насилието – извор на нестабилност и фактор в световната политика“. Той казва, че конфликтите в региона на Близкия изток са с няколко десетилетна давност – още след създаването на държавата Израел, след това преминаването през Йом Кипур - 6-дневната война, навлизането на Израел 1982 г. , след това 2006 г. Според него цялата тази конфликтна среда трябва да се разглежда в дихотомията на един много по-голям сблъсък – ако в миналото това беше сблъсъкът между Източния блок и западните държави, днес той преминава по-скоро през линията Иран – Израел и всички прокси, свързани с Иран. Това, което се случва миналата година октомври е в навечерието на един исторически пробив – т. нар Аврамови споразумения между Израел и Саудитска арабия, които са щели да дадат много голяма тласък в отношенията на Израел със сунитските държави. Именно поради тази причина е варварското нападение на 7 октомври, което извършва „Хамас“ (сунитска впрочем групировка), но се явява лявата или дясната ръка на Иран, а другата ръка съответно е „Хизбула“. Така че Иран използва възможността да дестабилизира Израел като държава, която и без друго има нестабилно правителство, чести избори чрез прокси, терористични сили, а жертвите на това са цивилните граждани – и в Газа, и в Южен Ливан, не малък брой и в Израел. По отношение атаката с пейджърите той казва, че макар Израел да не е признал, няма съмнение, че той стои зад това.

25 септември

Репортаж: „Хизбула“ атакува Тел Авив тази сутрин. Израелската армия потвърди, че за първи път ракета на групировката е достигнала града, но тя е била прихваната. Няма данни за жертви и щети. Целта е била централата на Мосад, обвинявана, че стои с атаките с пейджъри – бомби и други комуникационни устройства. Израел твърди, че е унищожил пусковата установка“. Синхрон на Даниел Хагари – говорител на израелската армия: „Стремим се операцията да приключи съвсем скоро“. Според Фирас Абиад – министър на здравеопазването на Ливан, здравната система на страната се задъхва. След заседанието на Общото събрание на ООН външните министри на Ирак, Египет и Йордания са излезли с обща позиция, в която обвиняват Израел, че тласка региона към тотална война и заявяват, че прекратяването на ескалацията започва със спиране на израелската агресия в Газа. Темата е била обсъдена от президентите на Франция и Иран, като Еманюел

Макрон е призовал иранския си колега да подкрепи усилията за цялостна деескалация в Близкия изток.

26 септември

Репортаж: „САЩ, Франция и три арабски страни - Саудитска арабия, ОАЕ и Катар, настояват за 3-седмично примирие между Израел и „Хизбула“. Инициативата е на Вашингтон и Париж, които са изготвили предложение, което да обсъдят с представители и на двете страни. Вече 2 седмици взаимният обстрел между Израел и подкрепяната от Иран шиитска групировка не стихва, а рискът от тотална война става все по-голяма. Вчера началникът на Генералния щаб на израелската армия предупреди, че въздушните удари в Ливан са подготовка за сухопътна операция. Часове след предложението за примирие от кабинета на Нетаняху са съобщили, че той е дал инструкции армията да продължи да се бие с пълна сила. Наджиб Микати – премиер на Ливан, изразява своето възмущение от атаките на Израел и се надява САЩ да заявят категорично, че ще настояват за прекратяване на агресията на Израел и опазването на суверенитета и безопасността на страната. Над 100 хил. разселени ливанци и повече от 2 хил. поразени цели на „Хизбула“ – това е равносметката след едноседмичната размяна на удари между Израел и шиитската групировка.

27 септември

Израел е прихванал ракета на хутите от Йемен. По-късно са прихванати снаряди над Хайфа, според израелската армия някои все пак са се разбили на израелска земя, но на отворени пространства. Ливанските власти веднага призоваха за спиране на огъня – синхрон на Абдула Бу Хабиб – министър на външните работи на Ливан, който пред Общото събрание на ООН казва, че Ливан преживява криза, която застрашава съществуването му, бъдещето и благоденствието на техния народ са в опасност и това е ситуация, която изисква спешна международна намеса, преди да предизвика домино ефект. Синхрон и на Шарл Мишел – председател на Европейския съвет.

30 септември

В началото на предаването – кратък преглед на актуалната ситуация в Ливан – за пръв път е бил нанесен удар във вътрешността на Бейрут. Репортаж – огромен кратер е зейнал на мястото на сградата, където е бил ликвидиран Хасан Насрала. Тази сутрин при друг удар е загинал и местният лидер на палестинската групировка Хамас (кадри от вече забранен от ФБР арабски сайт). В „Специален коментар“ е излъчено интервю с **Гидиън Рахман – международен кореспондент на в. „Файненшъл таймс“**. Той говори за ликвидирането на Насрала – Израел е ударил, когато е настъпил моментът. По думите му съпротивата на Иран в момента е много отслабена и може би загива – само хутите отговарят, другите страни – Иран, Сирия, Ливан – не. Рахман посочва нелеката позиция на Нетаняху, който е обвиняван от международната общност за жестокости в Газа, има опити за бъде съден в Международния съд. Но в Израел нещата са различни, Нетаняху подобрява рейтинга си, атаките срещу „Хизбула“ се одобряват.

1 октомври

Подробности за започналата сухопътна операция от Израел. Кадри от мястото на събитието. Гледната точка на „Хизбула“ – в изявление групировката е съобщила за извършен артилерийски обстрел срещу израелските сили в северния израелски град Метула, но няма нито дума за израелското съобщение за сухопътна операция в Южен Ливан. Според палестински източници при израелски удар е бил поразен най-големият палестински бежански лагер при южния ливански град Сидон. Вероятна цел е бил командир на въоръженото крило на палестинската групировка „Фатах“. Синхрон на Абу надал Ауад – палестинец от лагера „Айн ал Хулеу“: „Те са престъпници, убиват невъоръжени граждани“. За удари и срещу Сирия и убити и ранени при израелско въздушно нападение срещу Дамаск, е съобщила Сирийската държавна телевизия, според която била убита водеща на медията. Израелската армия не е коментирала. Американският президент Байдън е заявил, че огънят трябва да бъде прекратен сега. В „Специален коментар“ по темата говори **Мохамед Халаф, журналист**, който дава подробности за операция „Северни стрели“. Израел се променя и е по-силен, а всички са се заблуждавали, че той няма да влезе в дълга война, защото ще се изтощи икономически. Според Халаф Израел няма за цел да окупира територии, а само да ги прочисти от терористи, тунели и др.

2 октомври

Израел е навлязъл около 400 м. в Ливан, нарушавайки синята линия – патрулираната от ООН зона, която разделя Израел от Голанските възвишения. След ракетния бараж срещу Израел Нетаняху е заявил, че Иран ще си плати. От своя страна Иран е заплашил с атака срещу цялата израелска

инфраструктура, ако военната операция в Ливан продължи. Кадри Израел – въпреки ракетното нападение, в Йерусалим е имало празненство по случай годеж. В „Специален коментар“ следва интервю с **Николай Младенов – бивш пратеник на ООН за Близкия изток**. Според него това е само началото на най-голямата ескалация на напрежението в региона през последните години. Младенов посочва, че това, което е направил Иран вчера, е абсолютно непростимо и недопустимо и атаката ще получи своя отговор от израелска страна. Той счита, че всички държави от Залива в партньорство със САЩ и други глобални сили трябва да работят заедно за деескалация, въпреки че засега шансовете за това са малки.

3 октомври

Предаването следи с репортажи от международния видеообмен ескалацията в региона, дава актуална информация за нанесените удари от двете страни и сухопътната операция.

„Специален коментар“ – интервю с **журналистката Румяна Угърчинска от Париж** – може ли Франция да помогне за деескалирането на напрежението в Близкия изток (Франция и Ливан имат стари връзки). Разбираме, че Франция е за създаването на палестинска държава от години, но все още не я е признала, за разлика от други държави – членки. Франция смята въоръжения клон на „Хизбула“ за терористична организация, но не и политическия, поради което, заедно със САЩ, се въздържа да каже, че ликвидирането на Насрала е легитимно.

4 октомври

Преглед на сраженията в Ливан – удар край летището на Бейрут, квартал Дахия – бастионът на „Хизбула“. Целта е била сочения за нов лидер на „Хизбула“.

7 октомври

Продължават ударите срещу Ливан и ивицата Газа. Репортаж – една година от атаката на „Хамас“. Синхрони на Шахар Шнорман – жител на кибуц Кфар Аза, който разказва за ситуацията, както и на премиера Нетаняху.

Интервю по Вайбър с **Весела Райчинова – журналист от Израел**, която разказва как отбелязват израелците годишнината. По думите ѝ са минали 365 дни на болка, разочарование и неполучен отговор на въпроса – защо това се случи? Посочва, че в израелските медии вървят предавания, посветени на годишнината. Споменава за разследване, което е установило, че военният ешелон на Израел е подценил и пренебрегнал данните за предстоящото нападение на „Хамас“ на 7 октомври миналата година.

8 октомври

Израел разширява операцията си в Южен Ливан. Тел Авив е съобщил за ликвидирането на пореден високопоставен командир на „Хизбула“. Синхрон на Матю Милър от Държавния департамент: „Подкрепяме правото на Израел да унищожава инфраструктура...“. Нетаняху: „Ще продължаваме битката, няма да се откажем, докато гражданите ни не се приберат безопасно у дома“. Маскиран мъж, обявен като Абу Обейда – говорител на Бригадите ал Касам, на фона на екран с джамия и арабски йероглифи казва: „Продължаваме тази дълга и скъпоструваща за врага ни битка, докато той продължава агресията и войната“. В „Специален коментар“ е проведено интервю с **Иво Инджев, журналист**. По повод сухопътната операция на Израел той казва, че след като са прекършили военното ръководство на „Партията на Аллаха“, както тя нарича себе си („Хизбула“) – може би най-голямата неправителствена армия в света, няма никаква логика да спрат този скок по средата. Според него операцията ще продължи, докато не бъдат постигнати някакви военни успехи, за които да се каже, че са сразили окончателно „Хизбула“.

11 октомври

„Атака в сърцето на Бейрут, много жертви“. Синхрон на пострадал.

14 октомври

„Смъртоносна атака на „Хизбула“ срещу израелска база. ЕС поиска от Израел да спре нападенията срещу Юнифил“.

„ДЕНЯТ ЗАПОЧВА“

19 септември

В предаването се припомня фактологията на експлозиите на пейджърите и се включва по Вайбър **арабистът проф. Владимир Чуков**, който казва, че Израел имат невероятни технически успехи и са в състояние да извършат тази атака. Унгарската фирма според него е фантом – има една служителка и практически тя си е свалила сайта. Той цитира говорителката на унгарското правителство,

която е казала, че цялата продукция, която гърми в Ливан, няма нищо общо с Унгария. По думите му, ситуацията е крайно тревожна, „Хизбула“ ще се опита да отговори, макар че са наясно, че Израел има пълно превъзходство. По думите му, ако се случи война, тя би била тотална катастрофа за „Хизбула“. Надеждите са, че в Южен Ливан няма да се случи второ копие на Газа.

20 септември

В разговор на тема „*Смъртоносните взривове в Ливан – има ли българска следа?*“ участват **Милен Керемедчиев – дипломат, бивш зам. -министър на външните работи, проф. Димитър Димитров – ректор на УНСС и експерт по сигурност, Тихомир Безлов – Център за изследване на демокрацията.** Според Безлов България е реагирала в рамките на няколко часа след тиражирането на унгарската версия, като е оповестила, че визирните устройства не са внасяни и изнасяни от територията на страната ни. Керемедчиев посочва, че има много неясноти, включително е под въпрос оригиналността на японските уоки-токита, така че конспирацията е много голяма. Според Безлов *Ню Йорк таймс* е коментирал, че техни източници от американски служби показвали, че унгарската и българската фирми са част от израелската мрежа за прикриване на операцията. Проф. Димитров обръща внимание, че Ливан не е „Хизбула“ и следва да се обърнем към ливанското правителство, което разследва случая. Керемидчиев очертава трите цели, постигнати от Израел с атаката – връщане на „Хизбула“ в каменната ера по отношение комуникациите, без един изстрел трайно са увредени хиляди бойци, доказала се е връзката на ежедневно комуникационно ниво между групировката и Иран.

24 септември

В студиото е **Милен Керемидчиев, бивш зам. -министър на външните работи,** на пряката линия е **хебраистът Димитър Къцарков.** Тема на разговора е „Ескалацията в Близкия изток“. Според Керемидчиев целта на Израел е ясна – атаката с пейджърите е подготовка за частична инвазия – сухопътна операция в Ливан. Така едновременно са били обезвредени 5000 активисти на „Хизбула“, а те са станали и видими, защото са потърсили медицинска помощ. Следващите удари са били по скривалища, станали вече явни. По думите му „Хизбула“ никога не е била толкова дезорганизирана и с ниска дееспособност да отговори. Според Къцарков ливанската здравна система е пред колапс, защото се възстановява от атаките с пейджърите миналата седмица. Жертвите от тези удари, отнели живота на почти 500 човека засега, са вече почти наполовина от жертвите на 34-дневната война с Ливан през 2006 г. По думите му, може би вече сме в зората на една трета израело-ливанска война. Той припомня историческия контекст на предишните войни между двете страни. Керемидчиев допълва, че заради политиката на Байдън Иран от регионална се е превърнала в глобална заплаха за мира – вече доставят дроневи и на Русия. Затова е ключово как ще действа оттук нататък Иран. От друга страна Нетаняху има вътрешнополитически проблеми в Израел заради заложниците, взети от „Хамас“. Колкото по-дълго продължават военните действия, толкова по-дълго той ще остане на власт и може би го отдалечава от влизане в затвора.

25 септември

Интервю с **журналиста Георги Милков.** По думите му, в Близкоизточния конфликт не може да има победа, а само тактически достижения от едната или от другата страна. И от двете страни има жертви – Северен Израел е безлюден (евакуиран), евакуират се и ливанците от Южен Ливан. Конфликтът там е много по-стар, казва Милков и припомня последната израело-ливанска война през 2006 г., която не завършва с победа за едната или другата страна, но са загинали много хора, включително цивилни жертви. Той връща лентата и по-назад, когато през 1976 г. израелците влизат за пръв път в Ливан, за да се справят с бойците от ООП, които обстрелват от Южен Ливан северната територия на Израел. Цялата тази офанзива стига до нахлуването на израелците в западен Бейрут през 1982 г., за да се бият с ООП, на практика довежда до създаването на „Хизбула“. През 1992 г. когато завършва гражданската война в Ливан, „Хизбула“ е създавала свои политически структури, влязла е в парламента със 7-8 депутати в 128-местен парламент, за да се стигне до днешния ден, когато има почти половината. Но колкото и да е инкорпорирана „Хизбула“ в Ливан, Ливан не е само „Хизбула“, защото там живеят много други общности и всъщност тази дефрагментация прави страната толкова уязвима. Според Милков няма решение на конфликта с военни средства и военните в Израел много добре знаят това. За съжаление, политиките, подкрепящи правителството на Нетаняху, го пренебрегват. Милков споменава, че най-малко 40 хил. души са загинали в Газа – не може всички тези

хора да са терористи, а сред тях има жени и деца. Той подчертава, че „изстребването на един народ не може да остане незабелязано“.

30 септември

„Какви процеси отключва ликвидацията на Хасан Насрала“ - Интервю с **Любомир Кючуков, дипломат и бивш зам. -министър на външните работи**. Според него новият етап във военния сблъсък Израел – „Хизбула“ е ескалация без задръжки. Досега ударите между двете страни са се съобразявали с възможния ответ на ответа. Сега тази червена линия е премината. Безспорно „Хизбула“ е отслабена, но не е ликвидирана и разполага със сериозни военни възможности. От друга страна, очевидно за Нетаняху сега е моментът да се разправи с „Хизбула“. Според Кючуков парадоксално е, че за Запада е по-лесно да настоява за съдържаност от Иран, отколкото от Израел – и да я получава. Нетаняху е пренебрегнал призива на САЩ за 21-дневно примирие и установяване на буферна зона за избягване на регионалния конфликт – а именно регионалният конфликт е голямата въпросителна в момента. Той коментира и има ли опасност за българите в Ливан и как ще бъдат изведени от там. Експертът посочва, че за съжаление в момента Нетаняху търси война за своето политическо оцеляване. Той е убеден, че в момента, в който изчезне външния враг, Нетаняху може да падне от власт и да отиде в затвора. Нетаняху се е възползвал от атаката на „Хамас“ преди година - тогава той е имал подкрепата практически на целия свят. Но колкото повече Нетаняху печели военно, толкова повече губи политически в света, казва Кючуков. Той посочва, че когато опасността от регионализиране на конфликта нараства, виждаме, че активността на Китай и Русия рязко се е засилила. Китай е излязъл с доста остро изявление в защита суверенитета и сигурността на Ливан, а Мишустин – премиерът на Русия тази седмица ще бъде в Ливан, укрепвайки сътрудничеството. На този фон ЕС стои някак странно, защото позицията му се вписва във формулировката „политическо мрънкане“, казва експертът и дава пример с типично брюкселско изявление „Беше обсъден проблемът с Близкия изток“. Освен това в ЕС няма обща позиция за Палестина и съответно за действията на Израел – някои страни са я признали отдавна, някои преди 3 месеца, а някои – все още не.

1 октомври

Разказ по Вайбър на Петя Николова за ситуацията в Ливан – в очакване на евакуацията за втория полет. Интервю на **арабиста Владимир Чуков**, който анализира процесите оттук нататък в Близкия изток, като уточнява, че „Хамас“ са превзели ивицата Газа, направили са незаконно правителство и идеята на Израел е била той да изчезне, да бъде изкоренен. Докато „Хизбула“ е държава в държавата Ливан, международно призната, член на общото събрание на ООН е много трудно да се говори за изкореняване. Чуков прави кратък преглед на създаването на групировките – „Хизбула“, „Хамас“, ПКК и др., както и особеностите на различните течения в исляма и групировките, кризата в Иран и т.н.

2 октомври

Интервю с **Мохамед Халаф** по повод разрастването на конфликта в региона и иранското ракетно нападение. Интервю с **доц. Мира Майер – експерт по Близкия изток** – с анализ на всичко от последните седмици. Според нея Иран е отговорил сравнително бързо, защото предстои израелската нова година, която се празнува по улиците и тогава жертвите биха били повече. Така според нея те показват, че не искат жертви. Майер обяснява защо и как са възникнали прокситата на Иран в съседните арабски страни – въз основа на религиозните деления в мюсюлманския свят (шиити). Обяснява каква е целта на сухопътната операция на Израел – създаване на мироопазваща зона. По време на интервюто на пряката линия е включен **международния анализатор Давид Леви** от град Колон край Тел Авив. Той описва ситуацията в Израел по време на въздушната тревога от пръв поглед. Показани са кадри от иранските удари. Интервюто с Майер продължава. Тя казва, че от ситуацията най-много губят палестинците, палестинската държава отива в глуха линия.

3 октомври

Пряко по Вайбър от Израел – Ронен Декало – зъболекар с български корени. Разказ за ситуацията в Израел след атаката и атентатите. Пряко репортерско включване от София – свидетелски разказ за взривовете на Татяна Солова Мугдат – евакуирана заедно с българите от Ливан с правителствен полет. Тя се възмущава заради взривените жилищни блокове при убийството на висши активисти на Хизбула. Преживяла е три израелски войни, но това според нея е нещо нечувано, защото с всеки нов етап се усъвършенстват оръжията за избиване на хора. По думите ѝ Ливан няма армия и ВВС, за да се противи на тях (Израел). Интервю с **Милен Керемидчиев** – какво следва? Вероятна е втора вълна желаещи да напуснат Ливан. Той предвижда сценария – взрив на бежанците и катастрофа

в региона. България трябва да има политика за справяне с евентуална бежанска вълна. Коментира и пораженията, претърпени от „Хизбула“ – според него пречупеният гръбнак на организацията не означава прекратяването на съществуването ѝ, точно обратното – виждаме в момента как израелската армия се сблъсква с много сериозна съпротива на земя в южен Ливан.

4 октомври

Интервю с **Мохамед Халаф** преди КСНС при президента за рисковете от конфликта в Близкия изток. Той казва, че не бива да се забравя атентата в Сарафово. Като анализира за пореден път процесите, Халаф отбелязва, че сега се е разсеяла една заблуда – че Израел не може да води няколко войни едновременно, защото няма икономически ресурс. Сегашната ситуация според него показва, че след една година война в Газа и сега в Ливан валутният резерв на Израел е 193 – 195 милиарда, т. е. висок. Водещият цитира интервю на външния министър на Ливан пред Си Ен Ен, в което е казал, че дни преди да го убият, Хасан Насрала се е съгласил на примирие и пита легитимни ли са тези твърдения. Халаф потвърждава с уточнението, че в Ливан няма държава и всичко е „Хизбула“, включително този външен министър. Допълва, че държава няма също в Ирак, в Йемен и в Сирия, но *„там има Русия и нещата са под контрол“*.

7 октомври

Интервю с **Румяна Бъчварова – бивш посланик в Израел** относно мерките за национална сигурност заради конфликта. Според нея очакваният се отговор на Израел ще промени много ситуацията в региона. Досега Иран е атакувал Израел чрез своите прокси организации, а сега на два пъти е бил принуден сам да отговаря.

„ОЩЕ ОТ ДЕНЯ“

19 септември

Тема на разговора *„Атаката с пейджъри срещу Хизбула – кой и защо замеси България?“* Участват **Димитър Гърдев – международен наблюдател и бивш председател на парламентарната външна комисия и доц. Милен Иванов – експерт по сигурността**. Според Гърдев на такива нападки веднага трябва да се отговаря, да се изчисти въпроса, че държавата няма нищо общо – виждаме мълниеносната реакция на Унгария. Защото всеки се страхува, че „Хизбула“ ще отговори, а тази организация е с безспорно много голям терористичен опит. Доц. Иванов също е убеден, че намесването на България ни прави потенциална мишена и е много важно веднага да се изчистят съмненията и да се опровергае „българската връзка“. Защото, ако се докаже пряко участие на България, можем да отговаряме за извършването на престъплението „тероризъм“. Гърдев изразява мнение, че атаките с пейджърите са операция на специална служба, не само израелска. Операцията е постигнала много цели наведнъж – ударът срещу „Хизбула“ е огромен и според него е подготовка за последваща инвазия в Ливан. Доц. Иванов е убеден, че никога няма да получим отговор кой е извършител на атаката. Той посочва, че е видно как Израел много иска да води война с „Хизбула“ и Иран, а те не искат – при толкова много израелски удари няма адекватен отговор. Гърдев казва, че не може да има кардинално решение на този конфликт, който е много стар и се изостря на всеки десет години – защото конфликтът е етнически. Операцията на Израел надхвърля първоначалните цели и мащаби – да се отговори на атаката на „Хамас“ (защита от тероризъм). „Хамас“ са сунити, „Хизбула“ са шиити – очевидно съществуват много по-големи планове. За доц. Иванов цялата тази операция е странна – според него организаторите са очаквали друг ефект – пейджърите да се окажат само в ръководители на „Хизбула“, а те са били раздадени на най-различни хора – на служители от спешната помощ, пожарникари, дори на деца, за съжаление. И двамата участници са единодушни, че в най-скоро време България трябва да вземе отношение на най-високо ниво и да опровергае всякакво участие в схемата.

30 септември

Интервю с **политолога Искрен Иванов** за усложняващата се ситуация в Близкия изток. Той описва възможните сценарии, по които да се развие близкотоизточната криза. Според първия войната между Израел и иранските проксита да продължи – т.е. действията да продължат да се водят от държавен актьор срещу недържавен актьор (Израел срещу „Хамас“ и „Хизбула“ – или поне това, което е останало от тях). Другият вариант е конфликтът на прерасне в междудържавен, но с подкрепата, която САЩ оказват на Израел, Иран едва ли ще рискува по някакъв начин да нападне, докато Ливан е в шах. Иванов уточнява понятията „превантивен удар“ и „превантивна война“, като посочва, че за

разлика от Русия, която е нападнала Украйна без да има такава заплаха, Израел съвсем легитимно е ударил Ливан. Според него България е била замесена в конспиративната теория за взривените пейджъри, защото е натовска държава. Разбира се, впоследствие се е оказало, че нямаме нищо общо. Той обяснява защо се е стигнало до нападението на „Хамас“ на 7 октомври миналата година – защо ако тогава водените преговори между Саудитска Арабия и Израел са били завършени с посредничеството на САЩ, е щяло да има ход на мирен процес, в който в един момент палестинската автономия да бъде призната. И тогава „Хамас“, за които гласуват толкова много палестинци, са осуетили това. По думите му Европа отново е най-големият губещ от ескалацията на конфликта, както преди и в Сирия, защото отново милиони бежанци ще се насочат към нашите граници. Експертът разяснява доктрините на Израел – стабилна сигурност, както и на „Хизбула“ и „Хамас“ – да всяват страх, да вземат жертви – и то цивилни, независимо от идеологията. Според него в момента Израел дава шанс на противниците си да изберат в каква посока да поеме тази конфронтация.

2 октомври

Преди предаването БНТ1 излъчва поздравление за празника Рош Ашана – еврейската нова година от Максим Делчев – председател на религиозната общност на евреите в България. В него той казва, че все още 101 души са пленници на терористи и те всекидневно се молят за тяхното освобождение.

Гост в „Още от деня“ е **Руслан Трад – журналист и анализатор към Атлантическия съвет**. Водещата уточнява, че в момента при президента се провежда КСНС – такъв съвет не е свикван от години. На въпрос какви са рисковете за нашата национална сигурност в контекста на ставащото в Близкия изток, Трад отговаря, че присъствието на неформални мрежи у нас, включително на „Хизбула“ е от години на наша територия и службите за сигурност знаят много добре. България се намира между две взривоопасни зони – едната на север – Украйна, където войната бушува с пълна сила и на юг – Близкия изток, където конфликтите винаги се отразяват и на нашата страна. Той мисли, че във всички големи градове трябва да се вземат мерки за сигурност – най-вече по летища, гари – защото в модерната си история вече имаме лош случай на тероризъм, в който е замесена „Хизбула“ (Сарафова). Той призовава зрителите да не се паникьосват, но подчертава, че у нас рядко се говори на тази тема. В интервюто се коментира актуалната ситуация и възможните сценарии. За експерта войната вече е в ход, фронтът в Ливан се разширява с всеки час, очаква се и още една вълна на ескалация.

3 октомври

Интервю с **Атанас Запрянов - служебен министър на отбраната** за конфликта в Близкия изток и рисковете пред националната сигурност. След заявката на Израел за отговор на ракетната атака от Иран той не вижда стъпки за деескалация. По думите му е възможно задействане на терористични клетки в европейски държави, включително България, но вече се вземат мерки за засилване охраната на военните ни обекти.

7 октомври

Интервю с Мартин Табаков – експерт по близоизточни въпроси – за годишнината от нападението на „Хамас“. Всяка стъпка в развитието на този конфликт ни кара да бъдем песимистични – предстои нова ескалация. Табаков разсъждава какви биха могли да бъдат военните цели на Израел по отношение на Иран. Самият Иран също е между чука и наковалнята, защото от една страна знае, че ако влезе в сериозен конфликт, ще загуби много, а все пак заради авторитета си трябва по някакъв начин да отвръща на Израел.

„ПАНОРАМА“

20 септември

Интервю с **Майкъл Уайс – американски разследващ журналист, редактор на изданието „Инсайдер“**. Според него израелските тайни служби умеят да проникват в системите на своите противници – и преди сме виждали ликвидиране на ирански военни командири с оръжие с изкуствен интелект и в добре защитена среща. Операцията с пейджърите е била планирана с месеци, дори години. Израелците явно са създали компания, продаваща електроника. Засега има само слухове каква е била тя – тайванска, унгарска или може би българска. Той няма цялостна информация за „българската връзка“, но доколкото знае, компанията, контролирана от израелското разузнаване, е била регистрирана в България. Твърди се, че собственикът е норвежец от индийски произход и очевидно е изчезнал – не знаем къде. Бил ли е оперативен израелски агент – също не знаем. Важното

е, че те са овладели веригата за доставки и са внедрили експлозиви, знаейки че от „Хизбула“ ще използват тези устройства, защото са смятали, че пейджърите са по-сигурни от съвременните мобилни телефони. На погребения на някои от убитите са били взривени и уоки-токита, които са били резервният план на „Хизбула“ в случай на война. За него това е била една грандиозна многостепенна операция срещу най-заплашителната паравоенна организация в Близкия изток, оценявана от Израел като по-опасна от „Хамас“.

27 септември

Интервю с **Мохамед Халаф** по повод книгата му „Неподчинение“, в което става дума за ислямският тероризъм, за проблемите с интеграцията, за мюсюлманските реформатори. Във връзка с атаката на Израел срещу щабквартирата на Хизбула и евентуалната гибел на лидера на групировката Хасан Насрала той казва, че е предвидил такова развитие на събитията преди седмица в свое интервю за БНР. Според Халаф ислямът е в криза от години наред. Цивилизационно той е рожба на две цивилизации – византийската и персийската. В същото време той е рожба на две религии – юдаизма и християнството, но изгражда своята идентичност върху враждебността срещу двете религии и двете империи. По думите му кризата на исляма не е само политическа, тя е културна и религиозна – защото няма един ислям, има различни интерпретации на исляма – турски, саудитски, шиитски.

4 октомври

Интервю с **Ехуд Олмерт** – бивш израелски премиер в периода 2006 – 2009 г. Той споделя, че не вижда полза за Израел от сухопътна операция. Предпочита да се води диалог с ливанското правителство с посредничеството на Америка, който трябва да регламентира изтеглянето на „Хизбула“ от южната част на Ливан и да създаде нов политически компромис. Според него, ако на 8 октомври 2023 г. Израел е реагирал както сега, резултатът е щял да бъде друг и по-лесен. На 8 октомври 2024 г. е много по-трудно. Олмерт казва, че е дошъл моментът за общо споразумение между израелци и палестинци за създаване на две държави. Според него Израел не може да продължава да е окупатор на територии и да отрича правото на палестинците на самоопределяне. От друга страна, палестинците не могат да продължават с този терор. Следващото интервю в предаването е с **журналиста Георги Милков**, според когото засега тази война подлежи на „мениджмънт“, но ситуацията е близо до излизане извън контрол. Той не знае какъв ще е израелския отговор на иранското нападение от вторник, но ако решат да атакуват иранските ядрени съоръжения, за което вече се говори гласно или пряко да атакува властта в Техеран, това може да направи конфликта необратим. Милков посочва, че и двете страни се правят, че не виждат страданието на другите и го отричат по категоричен начин, докато всичко става пред очите ни. Подчертава, че когато радикалите са превзели и едната, и другата страна, когато светът е разделен – за гласа на разума няма място.

„ГОВОРИ СЕГА“

21 септември

Интервю с **Мохамед Халаф** – журналист. Репортаж припомня хронологията на операцията с пейджърите и последствията от това, като посочва, че според сайта Бърд норвежкият собственик на „Норта Глобал“ се укрива в САЩ. За Мохамед Халаф акцията с пейджърите е послание към „Хизбула“, че Израел владее цялата им електроника. Той не е убеден, че Иран ще се намеси - така, както са жертвали „Хамас“, дали ще жертват и „Хизбула“? Халаф разяснява актуалната картина в Близкия изток - как Израел е евакуирал над 80 хил. души от северните си територии заради конфликта с Ливан – „Хизбула“. Тези хора живеят при роднини и в хотели, не работят, децата им не ходят на училище. Така Нетаняху е подложен на двоен натиск – от една страна са роднините на взетите заложници отпреди една година, от друга – на тези евакуирани, които искат да се приберат по домовете си. Журналистът казва, че „Хизбула“ е избрала войната, а Нетаняху също иска война, в която да замеси и Иран, и САЩ. Дава информация за различните предложения на Тел Авив към Хамас за уреждане на конфликта, които са били отхвърлени. Халаф коментира и „българската връзка“ с пейджърите. Той цитира статия в Ню Йорк Таймс, според която трима израелски военни твърдят, че избухналите пейджъри и уоки-токита са били произведени в Израел. Следователно унгарската, българската, а и вероятно други фирми са просто кухи компании, които скриват следите, а цялото движение на устройствата през различни фирми - това е само по документи. И служителката на унгарската фирма, и норвежкият собственик на българската са изчезнали. Халаф твърди, че подготовката за цялата операция започва през 2002 г., като България няма общо с това, всичко е на хартия.

28 септември

Интервю с **арабиста проф. Владимир Чуков**. Той обръща внимание, че Израел е започнал операцията като „Стрелите на север“, а сега тя вече се нарича „Нов режим“. Според него най-големият въпрос след убийството на Насрала е дали ще има сблъсък между Израел и Иран на ливанска територия. Практически шиитската групировка „Хизбула“ е обезглавена. Арабистът посочва, че след като Насрала е говорил „мускулесто“, че ще продължи да помага на „Хамас“ и братята палестинци, на ниво правителство и Съвет за сигурност в Израел е взето решение за ликвидацията му и пет дена по-късно смъртната присъда е изпълнена. По време на интервюто пряко по Вайбър е включен журналистът Мохамед Халаф, който дава информация за отзвук в Иран. По думите му, във висшето ръководство на страната вървят спорове – от една страна обвиняват новоизбрания президент Пезешкиян, че е твърде мек и не отговаря на Израел, а от друга страна има мнение, че Иран не бива да попада в капана на Израел, като отговори със сила. Интервюто с Чуков продължава, като той посочва, че „Хизбула“ има оръжия, но няма кой да командва изстрелването им. Дава висока оценка на израелското разузнаване и казва, че заради войната Нетаняху практически си е върнал предишния рейтинг, а само преди година е можел да загуби изборите. Чуков подчертава, че международната общност, ЕС и повечето мюсюлмански и арабски страни не желаят разпростиране на войната от Ливан в целия Близък изток.

5 октомври

Интервю с **бившия министър на отбраната Ангел Найденов** за рисковете пред държавата ни след ескалацията на напрежението в Близкия изток. Той коментира ситуацията и подготовката на България, посочва различни сценарии за развитие на конфликта. Найденов характеризира като тежка ситуация хуманитарната криза и положението на палестинците в Газа, както и на ливанското население. Посочва като най-големия кошмар на Израел и Запада, в т.ч. САЩ евентуалното сдобиване на Иран с ядрено оръжие и допълва, че мерките това да не се случи явно не са били успешни.

Заключение:

При отразяването на ескалацията на конфликта в Близкия изток БНТ1 спазва професионалните стандарти и журналистическата етика, не допуска разпространяването на шокиращи изображения. Общественият доставчик представя всички гледни точки по темата, като се позовава на информация от международни източници и обезпечава предаванията с достатъчно компетентни коментатори и анализатори. Показана е както официалната държавна позиция на всички геополитически актьори, така и трагедията на войната през погледа на обикновените хора. Произтичащите процеси са поставени в глобален и европейски контекст, като са отразени предприеманите от българската държава мерки по евакуацията на наши сънародници от Ливан и превенцията на възможни заплахи за националната сигурност. Детайлно са обяснени противоречията и проблемите между арабските страни и държавата Израел в исторически и политически план.

ХОРИЗОНТ

Наблюдението обхваща следните предавания и часове на излъчване:

- „Преди всички“ от понеделник до петък от 06:00 ч. до 10:00 ч.
- „Нещо повече“ от понеделник до четвъртък от 16:00 ч. до 18:00 ч., освен в дните, в които се излъчва пряко от Народното събрание.
- „Събота 150“ всяка събота от 09:30 ч. до 12:00 ч.
- “12+3” от понеделник до четвъртък от 12:00 до 15:00 ч., освен в дните, в които се излъчва пряко от НС.
- Вечерен осведомителен бюлетин на БНР всеки ден от 18:00 ч.

„ПРЕДИ ВСИЧКИ“

В предаването „Преди всички“ темата за войната в Близкия изток се появява за първи път на **20 септември** след сутрешния бюлетин, в репортаж, който представя официалната позиция на ДАНС във връзка с взривените пейджъри в Ливан. От репортажа става ясно, че е направена проверка във връзка с фирмата, спомената в медийни публикации, за участие в закупуването на взривените устройства.

Проверката е установила по безспорен начин, че в България не са внасяни, не са изнасяни, или не са произведени комуникационни устройства, отговарящи точно на взривените пейджъри. Фирмата или нейният собственик не са осъществявали дейности като покупко-продажба или финансови операции, които да отговарят на условията за финансиране на тероризъм. Това доказва, че България категорично няма нищо общо със случилото се в Ливан.

Акцентът е върху участието (или неучастието) на България по някакъв пряк или косвен начин в акцията с взривените устройства, както и регистрацията на фирмата, проверката от страна на ДАНС и НАП във връзка с дейността на юридическото лице. Самото събитие като такова не е във фокуса на разговора.

Предаването предлага и разговор с проф. Владимир Чуков, арабист, преподавател, отново по темата за българската връзка, производството на пейджърите и взаимните обвинения между Унгария и Тайван. Той представя и хронология на действията, довели до ползването на уоки-токитата: През февруари Хасан Насрала казва махнете джиесемите, защото те дават вашето местонахождение, с това дава зелена светлина за набирането на тези пейджъри. Те са били за по-висшия ешелон, елита на „Хизбула“, а уоки-токитата за средния. А защо има убити деца – това са хора от семейството на съответния боец на „Хизбула“, който ги е получил. Акцентът е върху фирмите, регистрациите и дейността им. Той категорично смята, че няма опасност за страната ни.

Темата присъства отново в предаването на **23.09. септември** със събеседник Иван Банков, IT-специалист, който предлага две теории, които обясняват как може толкова много устройства да избухнат едновременно в чисто технически план. Акцентът е върху организирането на експлозиите в чисто технологичен контекст, вероятността за намеса на България в случая, както и какъв сигнал дава тази операция за ай ти-тата като цяло.

На **30.09.** в края на предаването събеседник е Иван Анчев, директор на Център за изследване на глобални хибридни заплахи, експерт по контратероризъм и международна сигурност, по темата за извеждането на сънародниците ни от Ливан, пожелали да напуснат страната; възможностите за дипломатия, след решение от 2006 г. 1701 на ООН за настаняване на мироопазващи сили на ООН и ливанска армия в пограничните райони с Израел. За него проблемът с Газа е по-сложен от Ливан. *„Да се слага „Хизбула“ и жертва в едно изречение е напълно нередно.“* В хода на разговора той прави и връзка между „Хизбула“ и атентата в Сарафово.

На следващия ден темата за ескалацията на конфликта влиза в предаването във връзка с пристигането на първата група български граждани, евакуирани от Ливан с правителствен самолет, като е излъчен репортаж от летището с хора от полета с лични разкази за разрушения, бомбардировки и жертви. След репортажа има разговори с Иман Абу Хасан, завършила образованието си в България ливански гражданин, и доц. д-р Ходор Факих, преподавател в МУ, и двамата с личен емоционален разказ за страданията на обикновените граждани в Ливан. *„За обикновения човек, който живее в мир, всички тези разкази звучат много невероятно. Обикновените граждани, децата, нямат никакво отношение към военните и политическите събития и хора“.*

Акцентът е върху децата и страданието им с живот във война, мълчанието на международната общност за нарушаването на правата на тези хора (обикновените хора, които страдат от войната), включително и за хората в Израел, а не само в Ливан. Вторият гост смята, че САЩ нямат желание да завършат този конфликт, защото им е изгодно (разделяй и владей в политиката), за да изсмукват петрола на района и целят повече печалби за големите фирми. В края на разговора вече има и лична история – как д-р Факих се опитва да изтегли двете си сестри и децата им от страната, но за момента неуспешно.

На **02 октомври** гостува Велизар Шаламанов, бивш министър на отбраната, експерт по национална и международна сигурност, след като Иран изстрелва 200 балистични ракети към Израел. Той смята, че това е част от голямата война на Русия. След това е предложен и разговор с Давид Леви, международен анализатор от Тел Авив, с личен разказ за положението там след обстрела с ракети от Иран. Той по-скоро е положително настроен, тъй като няма жертви, *хората се готвят за нова година, имало е инструкции към населението да са на не повече от 5 мин. от някое бомбоубежище.*

На следващия ден **03.10.** гост е Елена Поптодорова, дипломат, бивш посланик на страната ни в САЩ, с анализ на ситуацията и повече политически контекст, иранския обстрел без жертви, очакване на ответен удар от Израел пак по военни цели, за да пощадят цивилните. Тя изразява мнение, че *няма друга държава, която да е официално обект на унищожаване, освен Израел – „Хизбула“ е създадена*

с тази цел. По отношение на дипломацията тя смята, че няма с кого и как да се разговаря, няма канал на комуникация, „Хизбула“ превзе държавата и елиминира предишния министър-председател на Ливан и тя (организацията) не може да е преговарящ от страна на Ливан. *Палестинска държава би могла да успокои положението, но кой да направи тази държава? Хамас?(...) Имаше някакъв баланс, докато не се случи 7-ми октомври, но тогава Израел беше на път да подпише споразумение със Саудитска Арабия, но Хамас целеше да предотврати това споразумение с нападението.* Тя вижда възможност за повече дипломация, ако реакциите на Нетаняху биха били по-ограничени, възможно най-лошият вариант е продължителна регионална война.

На **04.10.** гостува доц. Боян Хаджиев, преподавател по международни отношения, УНСС, за опасностите за страната ни – тероризъм и бежанска вълна, но и двете не са непосредствени заплахи за страната ни. за проблема на Израел – ако ескалират твърде много конфликта, дали ще им стигнат силите за това, ако дадат крачка назад - да не изглеждат слаби; какво ще се случи, ако Израел изстреля 200 балистични ракети към Иран? Трудно можеш да намериш голяма група хора, които да кажат „не атакувайте „Хамас“, не атакувайте „Хизбула“ на фона на това, което се случи миналата година. Тази война в момента обслужва крайните звена и в Израел и в Иран, но високата ескалация все още не се е случила.

Разговорът е за интересите на страните в конфликта, предимно политически. *Когато всичко минава през риториката на сигурността, през емоциите и страховете на хората, тогава политиките могат да насочат тази енергия където пожелаят в свой интерес.*

На **07.10.** първи гост в предаването след 07:00 ч. е Димитър Георгиев, анализатор на международните пазари, за цената на петрола в контекста на конфликта и очаквания отговор от Израел на 200-те балистични ракети от Иран и предположения за обектите, по които ще удари, като предлага различни сценарии.

Не са констатирани други събеседници по темата с конфликта в Близкия изток до края на периода на наблюдението в рамките на предаването.

„НЕЩО ПОВЕЧЕ“

В предаването **„Нещо повече“** темата от наблюдението е засегната за пръв път на **19.09.** във втората част на предаването. Събеседник е Димитър Кацарков, специалист по Близкия изток, който вижда *нова епоха* в тази конфронтация. Израел показва, че повече няма да толерира това положение, този терор; от години се знае, че „Хизбула“ е на Иран; нарушаването на комуникацията е знак за уязвимост в една организация; Израел е готов за пълномащабна война с „Хизбула“, а те са принудени да дадат отговор; целите на Нетаняху – докато се говори за война няма да се говори за избори; връщане към първоначалната причина – терористичният акт от 7 октомври 2023 г. и краткосрочната прогноза – този акт демонстрира две неща – че „Хизбула“ са уязвими и че Израел е готов за пълномащабна война. В края на разговора водещата акцентира, че на 7 октомври се навършва 1 година от нападението на „Хамас“ в Израел.

На **20.09** предаване няма липсва заради пряко излъчване от Народното събрание. В следващите дни предаването или не се излъчва или темата липсва.

Темата присъства отново на **30.09.**, когато е направен опит за пряка връзка с д-р Ибрахим Абдул Мурат от западен Бека, област, граничеща с южен Ливан, който успява да представи обстановката в Ливан и болницата, в която работи като споделя, че имат запаси от медикаменти за 3 месеца. Връзката се разпада по средата на разговора и не успяват да я възстановят.

Следва разговор с политолога Станислав Вачев по темата за регионалната ескалация на конфликта. Според него Иран не действа самостоятелно, а е част от коалиция с Русия и Китай, затова каквото и да предприеме, ще бъде съгласувано със съюзниците от коалицията. Прави разграничение между евреите в Израел и в другите страни, и ръководството на държавата Израел. Според него Израел доказва, че ООН е напълно изчерпана и като функции, като изразява и тезата, че заповедта за убийството на Хасан Насрала е дадена от централата на ООН, на което водещата опонира, че такова нещо никъде не е посочено, но за госта това е логично заради физическото присъствие на Нетаняху там. *Ние се намираме в една необявена световна война на два фронта – Украйна и Близкия изток, като така се принуждава САЩ да избере само един фронт.* Според него в момента се извършва геноцид, тъй като Израел нанася удари към Бейрут – сунитски квартал. В момента, в който арабският свят бъде обединен, това означава край на държавата Израел. Лансира и идеята за мъченичеството

на убития лидер, който вече става мъченик, а не просто лидер. Разговорът е предимно политически, по оста САЩ-Израел-Русия-Китай като Вачев предвижда нова ескалация.

На **01.10.** първи гост е Милен Керемидчиев, бивш заместник-министър на външните работи, който смята, че Израел ще продължава да увеличава натиска върху „Хизбула“; междувремево така увеличава все повече и САЩ в този конфликт; отново връща спомена за атентата в Сарафово, като не отрича възможността за събуждане на спящи клетки по целия свят; хутите в Йемен, милициите в Ирак; Иран до момент реагира по-скоро предпазливо, като нямаше последваща ракетна атака след смъртта на ръководителя на „Хизбула“, тук вижда и възпиращата роля на САЩ и нежеланието да навлече на собствена територия военни действия, разрушения и спиране на ядрената си програма. Следващ гост е д-р Мариян Карагъзов, институт по Балканистика, БАН, според него и двете страни се готвят за този сблъсък от години – едните чрез подслушване и проследяване, другите чрез трупане на оръжия и тунели; не вярва, че „Хизбула“ е чак толкова отслабена, защото са в тунелите и въздушните удари не ги засягат толкова силно; Израел не иска сухопътна операция. Но дори да унищожат „Хизбула“, това няма да доведе до мир в региона, защото организацията е по-млада от конфликта; цитира всички опити за мир през годините, но конфликтът все още продължава. Израел не желае мир. Нетаняху не предлага решения пред ООН.

На **02.10.** Ангел Найденов, бивш министър на отбраната, за нападението на Иран с балистични ракети към Израел; коментар на действията от двете страни – Израел напада идентифицирани военни цели, свързани с „Хизбула“; рисковете – развитие на терористични актове по света и миграционна вълна; включване на кореспондентите Феня и Иска Декало, с разкази за нападение от терорист – емоционално и с подробности за терористи, ранени, препоръки; целите на Израел – намаляване на проиранските проксита – „Хизбула“, „Хамас“, иранските милиции и хутите в Йемен, и връщане на голяма част от населението по домовете им и установяване на буферна армия, в която да се завърне ливанската армия, която да гарантира безопасността на района.

На **03.10.** - доц. Искрен Иванов, политолог, СУ, експерт по международна сигурност, говори как обстановката в Близкия изток ще повлияе на изборите в САЩ.

Следващ гост е Ивайло Иванов, съюз на офицерите от резерв Атлантик, говори за рисковете за сигурността на фона на ескалацията в Близкия изток; случи се най-лошият сценарий – да се въвлече и „Хизбула“, което налага и останалите страни да предприемат някакви действия и да декларират някаква солидарност с Ливан; крайната цел на Нетаняху е да принуди САЩ да се намесят в конфликта на страната на Израел и да отслабят Иран; а САЩ правят всичко възможно да деескалират конфликта и дори да го замразят; политически прочит в контекст на настоящите и бъдещи събития, без история. Иран няма желание да влиза в пряк конфликт с Израел, защото все пак не може да бъде съперник и такъв сблъсък ще доведе до падане на режима. Каквато е целта на Нетаняху. Но той отказва да каже какво ще се случва с тези територии (Газа) след приключване на конфликта; не вижда вариант как ще се осигури сигурността на населението, изселено от северната част на страната, за да може да се върнат по домовете си; делото за корупция срещу Нетаняху, което ще се върне, ако конфликтът утихне.

На **07.10.** в „Нещо повече“ е Мартин Табаков, политолог, международен анализатор, говори за последните събития в конфликта, прогнозира как ще отговори Израел на Иран след изстрелването на 200 балистични ракети. Разговорът е предимно политически – червените линии за Иран – прекалено големи поражения над „Хизбула“ и Хамас като техни проксита, докато целите на Нетаняху отпреди една година също не са постигнати – връщане на заложниците и унищожаване на двете групировки. Според госта, въпросът е по-скоро кога, а не дали ще отговори Израел, като ударите са по-скоро респектираци „съобщения“, отколкото цели. Други теми в разговора са изборите в САЩ, настроеността на страните от Залива – отношенията между Израел и Саудитска Арабия, които допълнително усложняват ситуацията, Турция и Египет се консолидират като опозиция срещу Израел – мюсюлманският фактор.

В изданието следва кореспонденция на Феня и Искра Декало, кореспонденти на БНР в Израел по повод 1 година от нападението от 7 октомври – припомняне на събитията и емоционални разкази в разговор с майка на отвлечено момиче Елия и жена, еврейка, изселник от Ирак, с общ разказ за изселвания, бежанци, съвместно съжителство на евреи и араби.

На **08.10.** отново е предложен разказ на Искра Декало с Меер Литвак от телавивски университет, в разговор за обтегнатите отношения с Иран и възможния отговор на Израел, като вече е даден малко исторически контекст за идеологическо-религиозните причини за конфликта между араби и евреи.

Следва разговор с Нина Спасова, арабист, с прогноза докъде може да стигне ескалацията в конфликта, като зависи коя от двете страни ще вземе превес в управлението на Иран. Прогнозира, че ще има ответен удар на Израел и ако отговорът е към военни цели, може да се овладее напрежението, но ако атаката е към ядрения потенциал на Иран, тогава реакцията ще е много по-голяма и непредсказуема за целия регион. Допуска възможност за разрастване на пълномасщабна война в региона, но с надеждите все пак да не се стигне до там.

Следващ гост е Мариян Събев, Център за изследване на демокрацията, по темата как се променя средата за сигурност изобщо в света, в региона на Близкия изток и в частност за България, като тематично намесва и конфликта в Украйна.

На **10.10.** след 17:00 ч. гост е посланикът на Палестина в България НП Насри Халил Абу Джаиш, в разговор за равностметката за Палестина година след 7-ми октомври 2023 г., информация за убити и ранени жени и деца. Според него Израел не желае прекратяване на този конфликт, а палестинците имат своя план за мир още от 1988 г. *Наскоро президентът Махмуд Абаз изложи нов план – прекратяване на огъня и изтегляне на израелските войски.* Той посочва нуждата от международен алианс, който да доведе до практическото изпълняване точно на това, като е необходимо Израел да бъде принуден да спазва решенията на ООН.

В края на интервюто водещият съобщава за госта в следващото предаване – посланикът на Израел. Следващите дни предаването не се излъчва, а в рамките на наблюдението не е констатирано участието на посланика на Израел.

На 15.10. във втората част от предаването е представен репортаж на Искра и Феня Декало във връзка с организирани официални обиколки за международните журналисти в Израел. Кратката кореспонденция предлага разговор с Леонид Барац от Украинското национално радио и телевизия, който прави сравнение между двата конфликта – в Украйна и Близкия изток, във военностратегическо отношение. Има и разговор с Ана Бари, която пише за медии от Латинска Америка с разказ за начина, по който Израел е представен в медиите като хората там смятат, че повече журналисти не познават достатъчно добре района или че конфликтът се представя едностранно.

Това е последния ден от наблюдението, в което темата е отчетена в предаването.

„12 ПЛЮС 3“

Предаването „12+3“ темата за конфликта в Близкия изток е засегната на **23.09.** в разговор с Мохамед Халаф, журналист, международен анализатор за случващото се в Ливан. Той предлага малко исторически контекст и информация за международни резолюции, подробности за военното разпределение на „Хизбула“ и военните тактики на двете страни, с информация за настоящите събития, които не влизат в новините. По отношение на Газа той смята, че войната почти е свършила – *там има само отделни действия в случаите когато се получи информация за местоположението на някои от ръководителите на Хамас.* Обръща внимание на действията на Русия, на разполагането на войски на границата с Израел, подготовката на Израел и прогнози какво предстои. Критичен е към международната общност, която дълго време не вижда нарушенията на международното право в региона. Предвижда разширяване на войната и не очаква някой да накара „Хизбула“ да напусне войната и да подпише резолюция на ООН. Развитието на конфликта зависи от поведението на Иран – дали ще продължи да подкрепя „Хизбула“ или ще ги остави сами, както направи с Хамас.

На следващия ден гостува Любомир Тулев, експерт по киберсигурност, по темата с взривовите на устройствата и възможността за дистанционно взривяване на произволно мобилно устройство. Акцентът е върху устройствата и възможностите за дистанционно взривяване и самото активиране, и сигурността изобщо на електронните устройства и в частност на мобилните, а като информационен повод се използва случаят с взривените устройства.

На **1.10.** първа тема е конфликтът в Близкия изток с гост проф. Владимир Чуков, арабист, който дава повече исторически контекст на конфликта, подробности за военните цели и по-конкретно по отношение на използвани оръжия, технологии, тактика, географски особености и притежавани оръжия – балистични ракети, подробности за тълкуванията на двамата водачи в религиозен план и интерпретацията на различни религиозни школи/академии. Връща се към темата с пейджърите и описва „Хизбула“ като държава в държавата. Според него много опасно би било излизането на конфликта от територията, на която е в момента. Говори и за бежанската вълна и откритите терористични актове, на които е способна „Хизбула“ в целия свят, включително и у нас.

На следващия ден е предложен разговор с Имак Бази от Ливан, завършил в България, с разказ от първо лица за отговора на Израел към Ливан заради ракетите от Иран. Разказва за разрушения и ранени, подготовка за нахлуване с танкове и опасенията му в човешки план. Следващ гост е Мирослав Зафиров, дипломат, по същата тема, с критично отношение към международната общност и дипломатията, която в момента я вижда като проформа, без да постига нищо реално. Посочва критичната хуманитарна ситуация в Газа и напрежението в Европа заради очаквана бежанска криза като именно в този страх вижда увеличеното влияние на крайно десните партии в Западна Европа.

На **03.10.** първи гост по телефона Ясен Томов, посланик на България в Бейрут, Ливан, за актуалната обстановка там след началото на сухопътната операция, евакуирането на българските граждани и организацията за останалите все още българи с алтернативни варианти чрез полети на партньорски държави или по море.

На **07.10.** по повод една година от нападението на Хамас е предложен разговор с Давид Леви, международен анализатор, пряко от Израел, с личен и много емоционален разказ, който ясно заема страна в конфликта - *„тези диваци, които ценят единствено смъртта“*. Той също смята, че конфликтът започва от *„Не може към една държава да бъдат изстреляни над 160 ракети и тя да стои със скръстени ръце“*. Говори и за протестите в света срещу Израел заради избиването на мирни граждани: *„когато Израел отговаря, вече всички ахкат“ – избиват се жени и деца, обаче кой ги слага на пътя на огъня? Ако те дори заколят жена си, снимат се с гордост, за да обвинят Израел, защото знаят, че идиотите на Запад ще кажат Ах!“*. Според него това е религиозна война в целия свят и смята, че има постоянно инфилтриране на бойни единици по света, като това е част от трета световна война. *Целта на прекратяването на огъня е Иран да може да превъоръжи прокситата – това го знае всеки нормален човек. За да спре огънят, терористите трябва да оставят оръжието и да се предадат; „Ако Израел сложи оръжие и каже, че няма да има война, на следващия ден няма да има Израел. Ако арабите сложат оръжие и кажат, че повече няма да има война, на следващия ден ще има мир“*.

В предаването следва информация за множество протести с преки включвания от Германия с искане да се върнат заложниците, има сблъсъци с полицията; от Лондон – събитията от 7 октомври отекват особено силно на острова, тъй като има големи мюсюлмански общности, има различни демонстрации с плакати, арестувани са 17 души предимно за нарушаване на обществения ред, има и контрапротести. След 7 октомври рязко са се увеличили престъпленията от омраза към мюсюлманските и към еврейските общности на острова.

В рамките на наблюдението няма констатирани други гости по темата.

„СЪБОТА 150“

В предаването са концентрирани основните разговори по темата от наблюдението. Първото издание е от **21.09.**, с първи гост Руслан Трад, журналист, анализатор, по темата с взривените пейджъри. *„Истински терор“* нарича водещият цялата операция. Израел мълчи, продължава *„разчистването“* на главни лица в *„Хизбула“*. Според госта избухналите пейджъри са само част от по-мощната операция на Израел към *„Хизбула“*. Не знаем комуникационния хаос какви щети е нанесъл върху военната част и мощ на *„Хизбула“*. По въпроса точно как са превърнати едни пейджъри в бомби гостът дава само теории, без да твърди нищо категорично. Използват се именно, защото са трудни за проследяване и хакване. Раздавани са и на ниско и средно ниво, куриери и др. В края на разговора обобщава събитията в контекста след 7 октомври 2023 г, *Израел пресмятат възможностите си – имат един активен фронт в Газа, което в бъдеще ще представлява опасност за сигурността, още един конфликт на Западния бряг и в момента северния фронт*. В това време Русия наблюдава ситуацията и засилва ученията със сирийската армия по границата с Израел.

Изданието от **28.09.** предлага доста повече събеседници. Първи събеседник по темата е Асаф Орион, бригаден генерал от резерва на израелската армия и сътрудник на Вашингтонския институт за блискоизточна политика, потърсен за мнение във връзка с масираните бомбардировки в южен Ливан, като по данни на местните власти 23 септември е бил най-кръвавият ден от края на гражданската война там преди 30 години. В разговора се дават подробности за взаимните нападения и от двете страни – Израел и *„Хизбула“*. Гостът заявява, че и двете страни не използват пълния си капацитет и е въпрос на време конфликтът да се изостри. Той вижда решението в това *„Хизбула“* да изтеглят бойците си на север и да прекратят солидарността си към Хамас, но не го правят.

Акцентът е по-скоро военната тактика. *Вътрешнополитическата криза е причината „враговете на Израел“ да я нападнат.* Споменават се и международните отношения към конфликта – хутите и затварянето на международните пътища, пращането на дронове от Иран към Русия. Според госта палестинският проблем е добър претекст, но коренът на проблема е в Иран - снабдителната верига, която тръгва от иранската военна индустрия и хазна и се разклонява към Ливан, Йемен, Сирия, Газа и Западния бряг.

Следващият гост е Йордан Божилов, бивш зам.-министър на отбраната, председател на Софийски форум за сигурност, за възможността за деескалация на конфликта. Дава повече подробности за двете групировки „Хизбула“ и „Хамас“ – организация, финансиране, разлика между партията и военното крило на „Хизбула“. Напомня и за терористичния акт на „Хизбула“ на летище Бургас 2012 г., макар официално да няма признание от тяхна страна. *Ислямска държава беше елиминирана чрез спиране на финансиране и въоръжаване, това са стъпките и сега.* Говори и за вероятността тази война да се разрасне и на други територии, като апелира за по-сериозно проследяване и на бойци, и на финансиране от двете групировки. Много важна е подкрепата на САЩ и от двете партии, независимо кой ще бъде избран за президент. Фокусът в разговора постепенно се измества към конфликта в Украйна.

Като извънредна новина водещият съобщава: *Израел обяви, че лидерът на „Хизбула“ Хасан Насрала е бил отстранен, позовавайки се на информация от Ройтерс. Всякакъв контакт с Хасан Насрала е бил прекъснат, досега няма потвърждение или опровержение на новината за смъртта му от Ливан.* Като в кратко резюме е дадена обща биографична информация за Хасан Насрала. В края на предаването има още новини около смъртта му, цитират се официалните източници в Израел, Ройтерс, Франс прес, с данни за още ракетни атаки от Ливан и към Ливан. Водещият подчертава, че новината за смъртта на Насрала все още не е потвърдена от „Хизбула“.

На **05.10.** отново гостува Руслан Трад, който представя възможностите за развитие на конфликта с повече исторически контекст. Посочена е и ролята на САЩ в конфликта и влиянието им върху Израел. *Удар по енергийната инфраструктура на Иран ще доведе до реципрочен удар,* като допуска, че може да има разполагане на ирански сили в Ливан. Според него в момента *цялата рамка на международната сигурност се тресе* и има възможности за най-различни сценарии, като всеки от тях е възможен да се случи.

Следващ гост е Илина Славова, хуманитарен работник, евакуирана от Бейрут след ескалацията на военните действия, с личен разказ. Говори за „Хизбула“ като политическа партия и социална организация, а не като терористична организация, която на практика се грижи за голяма част от населението на Ливан по отношение на образование, здравеопазване. *Всички ливанци смятат, че това започна от страна на Израел.*

Следващият разговор е с Руслан Стефанов от Център за изследване на демокрацията за икономическите аспекти на конфликта в Близкия изток – цената на петрола. Според него ескалацията се случва на фона на дългосрочната тенденция за успокояване на цените, а това не е в полза на Иран и Русия.

Следващ гост е Кристалина Георгиева, МВФ, с втори мандат, отново в контекста на конфликта в Близкия изток и отразяването на му в световен план и частност икономиката на Европа.

В края на изданието е включен разговор с Бранислава Бобанац, кореспондент от Кипър, за подготовката на страната за масова евакуация на чужденци от Близкия изток след ескалацията на военните действия.

Последното издание на предаването в рамките на наблюдението е от **12.10.** в разговор на кореспондента на БНР в Лондон Веселин Паунов с проф. Пол Роджърс, преподавател по международни отношения в Брадфорд, по повод втория фронт на войната в Израел – с въпроси като *защо се проваля дипломатията, ролята на САЩ в конфликта и основният проблем за тях – Иран („САЩ не подлагат Израел на достатъчно силен натиск, защото не са готови на тази стъпка.“).* Относно предложението на френския президент Макрон за въоръжено ембарго на Израел гостът изразява мнение, че САЩ и Германия са големи износители на оръжие и идеята звучи нереалистично. В разговора се дават много подробности за оръжията и ракетния щит на Израел.

Следващ гост е Емре Пекер, анализатор на турската външна политика от „Eurasia group“, за ролята на Турция като посредник в конфликта в Близкия изток. Той смята, че в Турция има повече симпатии към палестинците. В случая с Ливан тези чувства не са резултат от специален афинитет към

„Хизбула“ или Ливан, а просто защото са нападнати от Израел, още повече, че Турция е от страните, които е пострадала от терористичните действия на „Хизбула“. *Анкара не би се оплакала, ако Иран и марионетките му са принудени да разчитат повече на турската дипломация и икономика. Такава война би ударила енергийната сигурност на Турция. За Анкара е лесно да се държи на равно разстояние между Русия и Украйна, но на юг вече не е така, религиозната солидарност има важна роля.*

В рамките на наблюдението няма констатирани други гости по темата в предаването.

ВЕЧЕРЕН БЮЛЕТИН - НОВИНИ

Най-често и най-много информация за конфликта в Близкия изток има в новините във Вечерния осведомителен бюлетин на БНР в 18:00 ч., като темата присъства почти всеки ден от наблюдението с различен интензитет, времетраене и разположение като ред на информацията в емисията.

Първия ден, в който има повече информация за конфликта в Близкия изток е **17.09.** във връзка с експлозията на пейджърите. Новината е в края на емисията, след всички останали международни новини, като накратко е съобщено в рамките на около минута *„повече от 1000 души постраднаха в Ливан след експлозия на пейджърите, които използват за комуникация. Сред ранените са основно бойци на „Хизбула“, но също така медици и посланика на Иран в страната. Те обвиниха Израел“* От Израел отказват коментар, но поставят условия за прекратяване на военните действия – безопасното репатриране на израелски граждани в северната част на страната. Като източник на информацията е посочен агенция Ройтерс.

На **следващия ден** в сегмента за международни новини с данни за нови взривове в Ливан, този път с *„устройства за радиовръзка“*, използвани масово от бойци на групировката „Хизбула“, като трима души са загинали и стотици са ранени. Повече информация в редакторски материал е даден за производителя на устройствата в Унгария и обобщение за цялата информация от предходния ден за загинали и ранени, официалните версии на замесените страни и реакцията на САЩ, че категорично не са свързани по никакъв начин с експлозиите.

На **19.09.** вече е първа новина в международния сегмент: *ДАНС опроверга унгарска медия, че хилядите пейджъри са минали през България. Следва по-широк материал с акцент върху официалната информация на ДАНС за българската връзка и по-скоро с липсата на такава, след което е дадена информация за жертвите и ранените при „координираните експлозии“, цитира се ливански министър на здравеопазването и лидерът на „Хизбула“, който предупреди Израел, че е преминал всички граници и ще отмъсти.* Следва подробна информация от Ню Йорк Таймс за експлозиите, без да се споменава България в материала.

В следващите дни информацията е повече за намесата на България и отричането на каквато и да е връзка с експлозиите след проверките на ДАНС и НАП и заключението им, че тези експлозии не представляват опасност за националната сигурност на страната ни. В международния сегмент има подробна информация за взаимните удари, които си разменят Израел и „Хизбула“, без много контекст, предимно използваните оръжия, точките на нападение и броя на ранени и загинали.

Тази линия се запазва **и в следващите дни** – информацията е разположена в края на емисията, като се дават подробности за взаимните удари – какви ракети се използват, къде, колко, дроне, колко убити и ранени има, какви са разрушенията и къде, ако има разширяване на бойните действия - като източници се посочват официалните власти и говорители от двете страни, както и Ройтерс, CNN.

На **23.09.** информацията е разположена сравнително в началото на емисията, заради предупреждения от Израел за нови удари и призови към населението от Ливан да се изтеглят от определени части за собствената им безопасност, последвал обстрел от „Хизбула“ към Израел, без жертви заради ракетния щит над страната.

На **28.09.** вече като първа новина е потвърждението за смъртта на лидера на „Хизбула“ Хасан Насрала с повече подробности за подготовката, бомбардировките и самата акция, при която е убит. Съобщава се за още бомбардировки, убити и ранени, включително и други хора на ръководни позиции в „Хизбула“, разрушения и реакции.

На следващия ден **29.09.** първа новина в емисията вече е евакуацията на български граждани от Ливан с правителствен самолет, след което подробна информация за нови бомбардировки от Израел – кои са целите, къде са ударите, данни за убити и ранени.

Информацията за втория полет от Бейрут за евакуация на втората група български граждани отново е първа в емисията от **30.09.** с повече подробности около полета, организацията на хората и контакти на посолството в Бейрут. Следват подробности за военните действия и от двете страни.

На **01.10.** в началото на емисията има репортаж за втория полет от Бейрут, изказване на служебния премиер Димитър Главчев и на президента Радев, който смята, че „Хизбула“ няма капацитета на победи Израел, но има опасност от терористични актове по света. Информацията продължава с подробности за военните действия от двете страни, с изказване на Даниел Хагари, военен говорител на Израел, който обвинява „Хизбула“, отпускане на помощ от ООН за справяне с тежката криза в Ливан. В същото време йеменските хути също извършват нападения над Израел, а САЩ смята, че Иран се готви за по-сериозна атака.

На следващия **02.10.** първа новина е свикването на КСНС от президента Радев и изказване на министър Атанас Запрянов, че се следи внимателно ситуацията и ескалацията. Следва информация за експлозии и задържани в Копенхаген, близо до израелското посолство. След което е новината за нахлуването на сухопътни войски в Ливан (потвърдена и от двете страни) с подробности за нападенията – какви са оръжията, ракетите, обектите, разрушения, жертви, бежанци, позициите на официалните власти на Израел и Иран, международните реакции – на САЩ, Великобритания. В емисията е включена и информация за искане от още български граждани, които искат да се евакуират от Ливан, за бежанците в Кипър, бягащи от Ливан, за граждани на страни от Европа. 20 самолета на чужди авиокомпании кацат в Истанбул, заради затвореното въздушно пространство на Иран, заедно с бежанци от Ливан, бягащи от страната. Информация за поскъпване на цената на петрола, заради ескалацията на военните действия.

Общо 15 минути от емисията са пряко или косвено свързани новини с конфликта в Близкия изток. Това е денят с най-много информация по темата на наблюдението в новините.

На **следващия ден** отново програмата се връща към обичайното разполагане на информацията в новините – в сегмента за международните вести. Първа е информацията от Външно министерство, което препоръчва на българските граждани в Иран да напуснат страната, като спазват препоръките за безопасност. Още 30 български граждани са заявили желание за евакуиране от Ливан, като се обмислят варианти, с които това да стане чрез съюзнически страни. Следва информация за нови въздушни удари в Бейрут – мишени, загинали, ранени, подробности за бойните действия и подробности за международните реакции. Цитират се официалните източници и на арабските държави от Персийския залив.

На **04.10.** новина е в края на вътрешните новини с обобщение след КСНС при президента и решението, че няма пряка заплаха за страната ни. Следват новини за взаимните нападения и заплахи от двете страни, призови за евакуация. Иран оправдава клането от страна на Хамас, а след това е изявлението на премиера за още български граждани, пожелали да се евакуират от Ливан чрез партньорски страни, а бежанска вълна на българската граница е само потенциална, но към момента не е реална.

В следващите дни акцентът продължава да е върху евакуирането на български граждани от Ливан, както и евакуацията на граждани от трети страни, основно през Кипър. Останалата информация е за взаимните нападения и контранападения, разрушения, жертви и ранени, обстановката според СЗО и взаимните обвинения. На **5.10.** за първи път вече има данни за пропалестински демонстрации в Лондон и протест у нас под наслов „Спрете нападението над Ливан и Палестина“ пред съдебната палата. Информацията е в същата линия и последователност и на **06.10.**

Промяна в разположението в реда има на **07.10.**, когато е годишнината от нападението на Хамас, като кризата в Близкия изток е първа в емисията. В рамките на 10 минути се говори за възпоменателната церемония, припомняне на основните събитията и действията и на двете страни в конфликта с Хамас, разкази на родители на убити и заложници от Хамас. Постепенно новините се изместват към настоящето и се съобщава за нови заплахи от „Хамас“ и „Хизбула“ към Израел. След това е представена реакция на Запада – обръщения по повод годишнината от нападенията в подкрепа на Израел, но все пак с резерви от САЩ, Германия, Италия, обръщайки внимание и към цивилните жертви, както и с остър тон от другите страни – Турция, която сравнява Нетаняху с Хитлер; критика на папата, че не могат да овладеят конфликта. В емисията е представена и възпоменателна церемония за жертвите у нас от Шалом.

В следващите дни темата отново е изместена в сегмента на външните новини, като акцентът е върху взаимните нападения и обвинения. На **08.10.** в бюлетина е цитиран палестинският посланик у нас, който заявява, че палестинската власт ще работи с „Хамас“ за освобождаването на двамата български моряци, държани от хутите в Йемен и нарича „живия щит“ израелска лъжа. Следва информацията, че Израел е убил и наследника на ръководителя на „Хизбула“.

В следващите дни темата за конфликта в Близкия изток отново е в края на емисията с обща информация за бойните действия – взаимни нападения, разрушения, убийства, заплахи и реакции, положението в Газа и разрушаването на здравната система там, интензивните дипломатически усилия в ООН за прекратяването на огъня и международните призови като постепенно оценката към Израел се променя и все по-често се чува израелските действия да се сравняват с военни престъпления и престъпления срещу човечеството.

На **11.10.** в края на емисията се съобщава, че Израел атакува за втори път пост на мироопазващите сили ЮНИФИЛ с подробности за пострадали и реакции от международната общност, като това се определя като *„най-смъртоносна атака на Бейрут от началото на военните действия там.*

На следващия ден новината вече е втора в емисията, като се цитират палестинските здравни власти, според които има данни за десетки жертви и засегнати над 42000 души от началото на конфликта. В рамките на новината се смесват двата фронта – в Ливан и в Газа. *„Израел изпраща предупреждение да се изтеглят на юг, докато „Хамас“ изпраща свои послания, че на юг е също толкова опасно и да не ходят натам. Напрегнато е и в Ливан“.* Представени са и международни реакции.

На **13.10.** информацията се връща като първа в сегмента на международните новини *„Нетаняху призова ООН да изтегли мироопазващите си сили след като бяха ранени петима от служителите на ЮНИФИЛ от зоните на бойни действия в Ливан, защото това ги превръща в заложници на „Хизбула“.* Съобщава се за още един инцидент от същия ден с последващи подробности за бойни действия, жертви, разрушения, оръжия, обвинения и заплахи.

В следващите дни от наблюдението се запазва същата тенденция информацията за конфликта в Близкия изток да е в международните новини. На **14.10.** се съобщава, че 18 души са загинали в Ливан в район с доминиращо християнско население при нападение на Израел. Има данни за нападение на база на ЮНИФИЛ и реакции на международната общност. Има и информация и за убити и ранени при нападение с дронове на „Хизбула“ към Израел.

На **15.10.** отново има подробни данни за оръжия, бойни действия, взаимни нападения, загинали и ранени, международни реакции, информация за икономиката на Израел, преустановяват се полетите на нискотарифните полети. Следва информация за цените на суровия петрол, след като от Израел заявиха, че ще ударят по военни, а не по енергийни цели в Иран.

В последния ден от наблюдението **16.10.** се съобщава за израелски удар срещу община в Ливан, катастрофална е и ситуацията в северната част на Газа, кметът на града е един от убитите при атаката. В емисията се цитират ВВС и хуманитарни организации (ООН), версията на Тел Авив е, че обстрелват складове и бази на Хамас, ръководители и членове. Представена е информация за загинали, ранени хора и разрушения, недостиг на лекарства и консумативи, а САЩ заплашва, че ще намали военните доставки за Израел, ако в Газа не започне да влиза хуманитарна помощ.

Изводи:

Наблюдението на програма ХОРИЗОНТ във връзка с отразяването на конфликта в Близкия изток констатира следното:

Темата присъства във всички наблюдавани актуални предавания на обществения доставчик с различен интензитет в дните около по-сериозни събития в конфликта. Такива са избухването на пейджъри и уоки-токита, убийството на лидерът на „Хизбула“ Хасан Насрала, евакуирането на български граждани от Ливан, изстрелването на балистични ракети от Иран към Израел, последвала сухопътна операция на Израел към Ливан, годишнината от нападението на Хамас.

В сутрешното предаване „Преди всички“ има гости само в датите с по-големи събития в конфликта, като се предлагат повече разговор със специалисти, които поставят конфликта в плоскостта на нашата страна – има ли страната ни участие по някаква линия в избухването на пейджърите, има ли заплаха за България – пряка или косвена, техническото изпълнение на операцията с пейджърите,

след което организирането, очакването и реализирането на евакуацията на български граждани от Ливан в няколко последователни дни. Това е предаването, което предлага повече лични истории на евакуираните. В дните, в които няма по-мощно събитие, което пряко или косвено да засяга България, темата и събеседници липсват в предаването.

Повече съдържание е включено в предаването „Нещо повече“, което обаче има по-малко издания в рамките на наблюдението. То също следва тенденцията да се канят събеседници по темата за конфликта в Близкия изток само в дните около по-отчетливи събития. Гостите в следобедното предаване на БНР са повече международни анализатори, специалисти по Близкия изток и международна сигурност, журналисти, както и най-често се предлагат материали на кореспондентите на БНР в Израел Феня и Искра Декало. Това е и предаването, в което гостува палестинският посланик в България, като е анонсирано и интервю с израелския посланик.

Анализи и оценките в различна посока предлага основно предаването „Събота 150“, посветено изцяло на международни теми, като са предложени разговори с различни български и международни специалисти. Темата за конфликта в Близкия изток присъства във всяко издание от периода на наблюдението, варирайки като интензитет в зависимост от събитията в световен мащаб. Темата е представена в политически, икономически, финансов и частично исторически контекст чрез разговори с различни тесни специалисти.

Най-много информация като поток от данни има в информационния бюлетин на БНР в 18:00 ч. Конфликтът в Близкия изток рядко е първа новина в емисията, това е единствено в дните, в които има събития, които пряко засягат страната ни, какъвто е случаят с евакуирането на български граждани с два полета. Обикновено информацията за конфликта е или в началото на сегмента с международни новини в дните с по-сериозни бойни действия, или в края на емисията, когато се дава обща информация за ситуацията в Близкия изток. Често новините от Близкия изток са разположени след новините за конфликта в Украйна като ред, или са в края на емисията. В общия случай са отделени около минута и половина – две, освен когато няма по-сериозни събития.

Новините са съобщавани в чисто информационен план, професионално и без оценка, като се представят позициите и на двете (или повече) страни в конфликта, както и разностранни реакции в международен план. За източници се използват както официалните канали на страните в конфликта – Израел, „Хизбула“, Хамас, Ливан, Иран, Палестина, местни медии и международни медии, най-често това са Ройтерс, CNN, BBC, Франс прес, като винаги се посочва източникът на информацията, който е използван.

Най-често информацията за конфликта в Близкия изток в новините е представена като обобщение на международния редактор в кратък репортаж, който да представи възможно най-много гледни точки от конфликта. В предаванията темата е развита предимно в разговори на живо или записани такива, по-рядко репортажи и кореспонденции.

Темата е развита предимно ситуационно, като историческия контекст, често, но не винаги, приключва с година назад след нападението на Хамас, когато се вижда началото на конфликта. Малка част от гостите, тесни специалист, дава повече исторически контекст на конфликта и днешните събития.

Темата е представена многостранно, като са предложени разговори с различни събеседници – специалисти, но също така пряко засегнати обикновени граждани и от двете страни в конфликта. Обикновено техните разкази са пристрастни, емоционални, с лични истории и повече конкретика в ситуацията.

Не е констатирано наличие на език на омразата.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

Фокусираното наблюдение обхваща новини и актуално-публицистичните предавания, излъчени в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ на доставчика на медийни услуги Нова Броудкастинг Груп ЕООД по темата за ескалацията на войната в Близкия изток и спазване на Закона за радиото и телевизията. Наблюдението обхваща централната емисия новини „НОВИНИТЕ на NOVA“, включително рубриката „Интервюто в Новините на НОВА“ и предаванията „Здравей, България“ - сутрешен блок, „Пресечна точка“ – публицистично шоу, „Събуди се“ – съботно-неделно актуално-публицистично предаване и

„На фокус“ – публицистично токшоу. Периодът на наблюдението е в интервала 16.09 – 14.10.2024 г. включително.

Мониторингът установи, че на 17.09. в централната новинарска емисия **„Новините на NOVA“** водещата международна новина е за стотици избухнали пейджъри в Ливан в рамките на час. Пострадалите са над 2500 души, свързани с терористичната организация „Хизбула“. Нейн член, цитиран от агенция „Ройтерс“, определя случилото се като „голям пробив в сигурността на „Хизбула“. Основният заподозрян за координираната атака е Израел. Излъчените кадри показват сектор от магазин, в който, докато хора пазаруват, е осъществено избухване на нивото на щандовете. То повяля един мъж, останалите се прикриват. По време на цялото видео падналият мъж остава на земята почти неподвижно. Не са отчетени кръв, шокиращи кадри или близки планове на падналия човек. Следват кадри на линейка в режим на работа. Доставчикът на медийни услуги не използва технически средства за прикриване на покушението.

В следващите дни краткият клип от атаката в магазина е излъчен многократно.

На 18.09. първата международна новина съобщава за още смъртоносни взривове на радио станции тип уоки-токи в Ливан. След разследване ливанското разузнаване обявява, че избухналите пейджъри са манипулирани от израелските тайни служби. Устройствата са модел на тайванска фирма, а доставката е получена от Унгария. Синхрони на Ельод Новак - член на Комисията за отбрана в парламента на Унгария, който призовава за разследване на антитерористичните служби и на анализатора Джоузеф Стийнърг - автор на книгата „Киберсигурност за глупави“, който заявява, че стратегическият ход на „Хизбула“ за комуникация чрез пейджъри е публично оповестен. Излъчена е част от интервюто на проф. Владимир Чуков – арабист, от участието му в сутрешния блок „Твоят ден“ по NOVA NEWS. Според него атаката е *„безпрецедентен случай, за пръв път кибер и разузнавателен пробив срещу „Хизбула“*. Според Любомир Тулев - експерт по киберсигурност *„акцията е активирана предсрочно“*.

Въпросът има ли българска следа при смъртоносните взривове в Ливан е първа новина в хедлайна и в реда на емисията на 19.09. Унгарският новинарски сайт „Телекс“ намесва името на България чрез фирма, продала на групировката избухващите пейджъри. Следва информация за спешна мащабна проверка на ДАНС, НАП и МВР. ДАНС заявява, че митнически операции с комуникационно оборудване към посочените от унгарската медия чуждестранни дружества не са извършвани. Осъществено е и собствено разследване на доставчика - репортаж от булевард Витоша № 48 в София, където е регистрирана посочената фирма „Норта глобал“. Според източници на медията фирмата регистрира само движение на парични потоци. Репортерът Мариета Николаева съобщава, че според неофициална информация сумата е 1 600 000 евро. Представени са политическите коментари за скандала със синхрони на Бойко Борисов - председател на ГЕРБ: *„Медиите по света пишат, че България е пряко замесена в разплащания. Някой трябва веднага да го спре това“*, на Борислав Гуцанов - председател на ПГ на БСП: *„ДАНС по най-бързият начин трябва да направи всички разследвания“*, на Васил Стефанов - депутат от ПП-ДБ: *„Унгария търси изкупителна жертва, за да премести фокуса от себе си“*, на Станислав Балабанов - депутат от ИТН: *„Държавата липсва. Няма да се учудваме, че някъде по веригата сме замесени“*. Репортаж за паниката, жертвите и ранените в Ливан. Основна версия на „Хизбула“ е, че Мосад са осъществили сложната схема за атака. Израел не коментира случващото се. Синхрон на Коби Самоборски - бивш агент на киберотряда на Мосад, с твърдение, че *„отряд 82-00 на Мосад е може би най-доброто киберзвено в света. Най-отличителната черта на целия отряд е настройката, че всичко е възможно“*.

Темата продължава в рубриката **„Интервюто в Новините на НОВА“** с водещ Николай Дойнов и гост Мохамед Халаф - журналист и преподавател. Той обобщава: *„войната в Газа почти е свършила, но влизаме в нова война срещу Ливан“*. Представена е книгата му *„Неподчинение – ислямът и реформаторите“*.

На 20.09. новината за връзката на България с взривната атака продължава да е водеща. Излъчени са синхрон на Пламен Тончев - директор на ДАНС и на Георги Димов - директор на Агенция Митници, които са категорични, че страната ни не е участвала в покупко-продажбата на пейджъри. Служебният министър-председател Димитър Главчев заявява, че фирмата е *„пощенска кутия за парични потоци“*. Потърсено е експертното мнение на Левон Хампарцумян - финансист: *„това е игра между две могъщи организации, всяка много добра в това, което прави. Едната терористична, другата антитерористична, в която България няма роля“* и на Румяна Бъчварова - бивш посланик

на България в Израел, според която акцията е *„замислена много добре, да прикрие следите на участниците“*.

В международната секция на емисията се проследява ракетният и артилерийски обстрел между „Хизбула“ и Северен Израел. Израелската армия изяснява, че цел е елиминирането на Ибрахим Акил - втори водач на „Хизбула“. САЩ, Русия, ЕС, ООН призовават двете страни да прекратят атаките.

На 21.09. първа международна новина е потвърдената от групировката „Хизбула“ смърт на Ибрахим Акил - загинал при ударите над Бейрут. Иранският външен министър осъжда остро атаките. Съветът за сигурност на ООН призовава за деескалация на напрежението в района. В следващите дни информацията за развоя на военните действия между Израел и Ливан е първа за международните новини.

На 22.09. „Хизбула“ осъществява ответен удар към Израел. ООН сигнализира, че районът се намира на ръба на „неизбежна катастрофа“. Израелски сили щурмуват централата на телевизия „Ал Джазира“ на Западния бряг с обвинението, че тя е заплаха за националната сигурност. Синхрон на Уалид Ал-Омари - директор на бюрото на „Ал Джазира“ в Рамала: *„заповедта е на база на Закон за извънредното положение от времето на британския мандат от 1945 г. Ще трябва да спрем работа“*.

На 23.09. говорител на израелското правителство заявява, че започва „широкомащабна операция“ в Ливан по цели на „Хизбула“. По думите му заради действията на групировката повече от 60 000 души са напуснали домовете си и са се превърнали в бежанци в собствената си родина.

На 24.09. Израел обявява, че след атака е ликвидиран висш командир от „Хизбула“. Денят е обявен за „най-смъртоносният в Ливан от края на гражданската война през 90-те години на миналия век“. Израел твърди, че цели премахването на заплахата „Хизбула“, а групировката обявява, че действа солидарно с палестинците. Атаките ескалират, което води до опасност от широкомащабен регионален конфликт. Синхрон на Равина Шамдасани - говорител на върховния комисар на ООН по правата на човека: *„средствата за водене на война предизвикват сериозна загриженост относно това дали са в съответствие с международното хуманитарно право“*.

На 25.09. е съобщено за хиляди ливанци, които се евакуират от домовете си, дори в посока Сирия. Синхрон на Фарис Абиад - министър на здравеопазването на Ливан: *„болниците се задъхват“*. От трибуната на ООН президентът на САЩ Джо Байдън изразява надежда, че *„дипломатическо решение все още е възможно. Всъщност то остава единственият път към трайна сигурност“*. Президентът на Турция Реджеп Ердоган обявява, че ценностите на ООН и на западния свят умират в Газа, където конфликтът продължава почти година.

На 26.09. акцент е призивът на Франция и на САЩ за „незабавно спиране“ на огъня между „Хизбула“ и Израел. Предложено е примирието да продължи 3 седмици с шанс за преговори. По-късно същият ден Израел нанася серия въздушни удари по ливанската столица Бейрут с основна цел висш лидер в „Хизбула“.

На 28.09. първа новина в емисията е потвърдението от „Хизбула“ за смъртта на Хасан Насрала - водач на групировката, който я превръща в една от най-големите паравоенни организации в региона и една от най-влиятелните политически партии в Ливан. Поддръжници обявяват Хасан Насрала за „герой“ и „мъченик“. Показани са реакциите на обикновените хора като Мохамед Хаса: *„тази новина обикаля израелските медии, убили Саид Насрала – никога!“* и на Фадва Мишик: *„Ние сме Насрала, всички ние сме Насрала!“*. Следват политически изказвания на Херзи Халеви - командващ генералния щаб на Израел: *„посланието е много ясно – знаем как да се доберем до всеки, който заплашва гражданите на Израел“* и на Йоав Галант – министър на отбраната на Израел: *„на враговете ни ще кажа ние сме силни и решителни, на съюзниците ще кажа – нашата война е и ваша война, на народа на Ливан ще кажа – нашата война не е с вас. Време е за промяна!“*. Върховният лидер на Иран Али Хаменеи призовава всички мюсюлмани да се обединят срещу Израел с изказването си: *„окончателната победа ще принадлежи на силите на съпротивата“*. В същото време в Израел празнуват новината за смъртта на Насрала, обявена по високоговорители. Излъчени са кадри от Тел Авив. Първите реакции на хората: *„много съм щастлива, чувствам облекчение. Имаме най-добрата армия на света“* и *„смъртта на Насрала е добра новина за всеки израелец, надявам се това да донесе край на войната с Иран“*.

В емисията международният редактор на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Момчил Минков обяснява ситуацията и действията на Иран. Включен чрез видеовръзка е и единственият български журналист,

направил 40-минутно интервю с убития вече лидер на „Хизбула“ Хасан Насрала през 1997 година - Миа Сантова, сега кореспондент на НОВА от Виена. Следва нейният разказ как се свързва с него, как е проверена и отведена до тайна квартира за интервюто. Тя описва личните си впечатления от Насрала. За покритие на разговора са използвани кадри от интервюто. Съобщено е за възможна евакуация на български граждани от Бейрут.

На 29.09. централна за емисията е новината за спешната евакуация на българите от Ливан. Служебният министър-председател Димитър Главчев апелира за „безопасна евакуация“ от Бейрут. За паниката от бомбардировките на място разказват две българки - Анна Антонова-Берро: *„Ние българите не сме свикнали на такива емоции“* и Петя Николова-Абу Шедид, която иска и се моли за *„мир и спокоен живот“*. Демонстрации срещу бойните действия на Израел са организирани по целия свят. Външният министър на Иран Ескандер Момени заявява: *„политически убийства няма да помогнат на престъпния режим на Израел да оцелее, те са акт на отчаяние“*, Мохамед Джавад - вицепрезидент на Иран съобщава *„реакцията на Иран ще бъде реципрочна“*. В Ливан е обявен 5-дневен траур в памет на лидера Хасан Насрала, докато в Израел празнуват по същия повод.

На 30.09. емисията започва в 18:55 часа с новината за евакуация на българите от Ливан. Репортерите Иван Кънчев и Миа Димитрова следят кацането. Разказ на желаещите евакуация Петя Николова-Абу Шедид: *„изключително съм доволна и се гордея с България“*, тъй като само България и Германия евакуират своите граждани. Анна Антонова-Берро допълва, че ситуацията е стресираща и очаква обаждане от посолството ни. Министърът на отбраната ген. Атанас Запрянов обяснява сложността на евакуационните полети: *„нуждаят се от координация и на международно ниво и по отношение на НАТО“*. Съобщено е, че всички граждански полети от и до Бейрут са преустановени. Израел дава сигнали за сухоземна офанзива в Ливан. Видео с Йоав Галант, в което съобщава за ликвидирането на лидера на палестинската Хамас в Ливан. В 19:17 часа на живо от летище София е проследено пристигането на първата група българи, последвано от брифинг на властите.

В „Интервюто в Новините на Нова“ пристигналите от Бейрут изразяват благодарност за добрата организация и навременна реакция. Следват изказвания на премиера Димитър Главчев и на министъра на транспорта Красимира Стоянова, която подчертава, че полетът е *„плод на много бързи усилия на всички служби в държавата“*. Гост в студиото е експертът по международна сигурност доц. Искрен Иванов. Той констатира: *„не считам, че кризата ще свърши толкова лесно“*.

На 01.10. новините отново започват в 18:55 часа с информация на живо от Иван Кънчев за пристигането на втория хуманитарен полет от Бейрут. Репортаж за Анна Антонова-Берро и Петя Николова-Абу Шедид, които са на летището в Бейрут *„плачещи от радост“*. Те твърдят, че *„нещата в Ливан не се подобряват, всъщност се влошават. Ние наистина трябва да напуснем държавата.“* Реакция от президентската институция чрез синхрон на вицепрезидента Илиана Йотова: *„трябва час по-скоро да се събере Съветът за сигурност, защото сме на прага на глобална война в Близкия изток“*. Разказ на Жана Шараф, пристигнала заедно с 22-дневното си бебе с първия полет в сутрешния блок „Здравей, България“. Информация, че Израел е започнал *„ограничена, локализирана и насочена срещу групировката „Хизбула“ сухопътна операция, която засилва потока от бежанци. Според „Ал Джазира“ има много жертви. Представени са и двете воюващи страни чрез Даниел Хагари - говорител на израелската армия: „ще премахнем заплахата възможно най-бързо от нашата граница“, както и чрез жител на Бейрут: „няма работа, няма сън, няма нищо“*. Говорител на САЩ изяснява ситуацията: *„прекрътяването на огъня не е едностранно слагане на оръжие от едната страна в конфликта и прекрътяване на конфликта, то е споразумение между двете страни да прекратят конфликта“*.

„Интервюто в Новините на Нова“ започва с новина от последните минути за терористична атака в израелския град Яфа с много ранени, потвърдена от Ройтерс. Мотивът е терор. Покритие с кадри от телевизия CNN. Осъществено е пряко включване от летище София след кацането на втория евакуационен полет. Излъчени са реакциите на Петя Николова-Абу Шедид: *„Да, сбъдна се. Прибрахме се в България живи и здрави, слава Богу и благодарим на българското правителство“* и на Анна Антонова-Берро, която описва усещането си в България като *„спокойствие, мир, свобода“*. Гости в студиото са пилотът на правителствения самолет Йордан Колев и ръководител на кабинния екипаж Даяна Владимирова. Капитан Колев твърди, че *„ако имаше сериозен риск, военните, американците щяха да ни забранят да кацаме“*. Даяна Владимирова говори за състоянието на хората: *„видях надежда и благодарност в очите им“*. Международният редактор Александрина Аврамова е

включена с последна информация за над сто ракетни удара на Иран към Израел. Съобщено е, че Израел е бил предупреден за тях от САЩ.

На 02.10. водеща новина в емисията е свиканият от служебния премиер Съвет по сигурността. С жива връзка от Министерски съвет Миа Димитрова предава изводите от него. Премиерът Главчев: *„разгледахме потенциални заплахи и как да бъде противодействано на тях“*, тъй като пряка заплаха за страната ни липсва. Ген. Атанас Запрянов - служебен министър на отбраната: *„държавата трябва да е подготвена за най-лошият сценарий“*, Елена Шекерлетова – служебен зам.-министър на външните работи: *„ние сме силно обезпокоени“*, Атанас Илков - служебен министър на МВР: *„нямаме данни от застрашеност от терористична атака“*. Посочва се, че посолствата на България в региона работят. Обявено е и събирането на Консултативен съвет по национална сигурност при президента (КСНС) в петък. Информация за още българи, които искат да напуснат зоната на конфликта. Репортерът Мариана Торманова е включена с жива връзка от Софийската синагога, тъй като евреите са в навечерието на Нова година. Разказ за иранската атаката от българи, живеещи в Израел. Давид Леви споделя, че *„хората не бяха в паника, всички бяха много добре подготвени“*, Палома Ланцман - *„много тежко беше“*, Албена Белова: *„звуквете на войната не са приятни. Ще се върна в България, когато аз реша, а не когато някой друг реши“*. Със съобщение в социалните мрежи Аятолах Али Хаменей - върховният лидер на Иран подчертава, че Иран не е войнствен, но ще се противопостави на всяка атака, *„ако Израел премахне злото си от този регион без съмнение тези конфликти, тези войни, тези сблъсъци ще изчезнат напълно“*. Йоав Галант – министър на отбраната на Израел отвърща: *„тази война е тежка, оправдана, важна“*. Кадри от израелска военна акция. Израел обявява Антонио Гутериш за персона нон грата, тъй като ООН не заклеймява иранската агресия. Обзор на военната операция „Северни стрели“ в Ливан. Пряко включване на Иван Кънчев от летище София за пристигналите българи. Отбелязано като „специално“ е интервюто от дома на Петя Николова-Абу Шедид за евакуацията ѝ. Репортаж за екипите на авиоотряд 28 за рисковите полети.

В „Интервюто в Новините на Нова“ Миа Димитрова на живо обобщава решенията от Съвета по сигурността. За ситуацията в Израел по видео връзка разказва българката Елена Белова: *„терорът пречи на всички. Трябва да се действа срещу него“*. На 03.10. призивът на българското външно министерство нашите сънародници в Иран *„незабавно да напуснат страната“* е първа международна новина. Посочени са възможни маршрути и информация за прекратени полети. Става ясно, че на среща в Съвета за сигурност на ООН Израел и Иран отправят взаимни заплахи. Посланикът на Израел в ООН Дани Данон заявява *„последствията, които Иран ще понесе за действията си ще са много по-големи отколкото могат да си представят“*. Посланикът на Иран в ООН Амир Саед Иравани: *„Иран е напълно готов да предприеме отбранителни мерки“*. Включва се посланикът на Русия, които хвали Иран за *„изключителната съдржаност“*. Президентът на САЩ Джо Байдън заявява, че *„всички в Г7 са съгласни, че Израел има право да отговори, но това трябва да е пропорционален отговор“*.

На 04.10. препоръките от провения се Консултативният Съвет за Национална сигурност при президента са водеща тема за емисията. Миа Димитрова съобщава, че няма пряка заплаха за страната ни, но не се изключва миграционна вълна и терористични заплахи. Според мин.-председателят Димитър Главчев: *„всичко премина в дух на единомислие, което е добър знак че институциите работят заедно“*. Министерски съвет награждава екипите на държавния авиационен оператор за „кураж“ и „човечност“ към евакуираните. Подчертана е липсата на желаещи българи за евакуация от Иран. Информация за бомбардирането на международното летище на Бейрут с цел елиминирането на евентуалния наследник на Насрала - неговият племенник Хашен Сафиедин. Върховният лидер на Иран Аятулах Хаменей заявява, че ракетната атака срещу Израел е *„законна и легитимна“*.

В „Интервюто в Новините на Нова“ гост е Милен Керемедчиев – бивш зам.-министър на външните работи. Той обяснява, че *„двете страни (Израел и Иран) показват мускули и зъби, но се въздържат от пряк, реален, голям конфликт“* и очертава два опасни за България момента – страната ни да стане първи пункт за мигранти и да се активират „спящи клетки“.

На 05.10. втори в хедлайна и в реда на емисията е коментарът на Цветлин Йовчев след КСНС от предаването „Събуди се“. Обявено е пристигането на българите от Ливан с канадски полет. Източници от Ливан твърдят, че от петък няма връзка със сочения за следващ водач на „Хизбула“. Арабски медии обявяват същият за убит. „Хизбула“ и израелската армия не коментират. Кореспонденти на чуждестранни медии определят 06.10. като „най-тежкият ден на удари в Бейрут“. Атакуван е хотел в

зоната на летището. Кадрите показват експлозия в центъра на Бейрут. Чрез свое видео Израел показва, че операцията дава резултат. Показани са тунели в Южен Ливан със складирана екипировка и оръжие. Съобщено е за хиляди палестинци, които отново се местят след завръщането на израелската армията в Джабалия, Газа. Доставчикът на медийни услуги оповестява данни за жертвите и ранените в Ивицата Газа от 07.11.2023 г. до настоящия момент. Уницеф съобщава за повече от 14 000 загинали деца. Следва коментар на събитията от министъра на отбраната ген. Атанас Запрянов за предстоящи бежански потоци. Цитирана е информация на „Вашингтон поуст“ за „мощен и мащабен“ удар на Израел.

Новините на 07.10. започват в 18:55 часа с отбелязване на една година от кървавата атака на Хамас в Израел. За годишнината е изготвена специална заставка „1 година по-късно“. Осъществена е жива връзка на Миа Димитрова от възпоменанието в Софийската синагога. Интервю с Рина Бакалова, била в Тел Авив по време на атаката от Хамас. За отвлечените тя съобщава: „с тези хора живеехме цяла година, те са част от нашия дом, от нашето семейство“. Чрез видеовръзка д-р Ронен Декало споделя мащаба на случилото се: „аз съм бил на осем погребения, само аз“. Алекс Оскар отбелязва, че това е: „денят, в който светът се промени завинаги необратимо“. Председателят на Народното събрание Рая Назарян декларира: „България нееднократно заяви своята солидарност и съпричастност с народа на Израел“. Ретроспекция в студиото прави Николай Дойнов. Яна Николова с обобщаващ репортаж за най-голямата терористична атака над евреи от Холокоста насам. Синхрони на Мохамад Ал-Дейф - началник на военното крило на Хамас и на Бенямин Нетаняху - министър-председател на Израел. Международният редактор Александрина Аврамова обобщава как годишнината е отбелязана по целия свят. Цитирани са Антонио Гутериш от ООН, папа Франциск, Джо Байдън. Излъчен е откъс от специалното интервю на посланика на Израел в България н. пр. Йосеф Леви Сфари за „Офанзива“. Посланикът коментира като „грешка на армията, грешка на правителството“ допускането на атаката от Хамас и не потвърждава ликвидирането на Хашен Сафиедин. Следва репортаж за инспекция по българо-турската граница от служебния премиер Димитър Главчев, министри и директора на гранична полиция.

В „Интервюто в Новините на Нова“ гост е доц. Мира Майер – експерт по конфликтите в Близкия изток. Тя определя момента като „върха на една ескалация“ и дава четири бъдещи сценария – „да се нападнат петролни съоръжения, унищожаване на ядрена програма, удар върху важни обекти в инфраструктурата, удар на Лихвине“.

В международните новини на 08.10. е представен посланикът на Палестина в България н. пр. Насри Абу Джайш, който прави обобщението: „война на унищожение и геноцид срещу палестинския народ“. По думите му Палестина иска мир и автономна държава. Обявено е, че високопоставен представител на групировката „Хизбула“ подкрепя опит за постигане на примирие в Ливан без предварителни условия.

На 11.10. доставчикът дава информация за поразени две жилищни сгради в Бейрут с цел елиминирането на Уасих Сафа - високопоставен служител в „Хизбула“. Пострадали са двама служители от мироопазващите сили на ООН.

На 13.10. първа международна новина продължава да е ескалацията на боевете между Израел и подкрепяната от Иран ливанска групировка „Хизбула“. Бенямин Нетаняху призовава мисията на ООН да се укрие на безопасно място: „Г-н генерален секретар, извадете силите на ООН от опасната зона веднага, незабавно. Ние не се борим срещу иранския народ, ние се борим с иранския терористичен клон „Хизбула“, който превзе Ливан“.

На 14.10. в централната емисия Близкият изток е споменат във връзка с повишената цена на горивото в България, както и в международната новинарска част. Съобщено е за смъртоносни удари с дроне на „Хизбула“ над израелска военна база.

На 18.09. в сутрешния блок „Здравей, България“ с водещи Виктор Николаев и Мирослава Иванова основна световна новина е избухването на ново кибер оръжие - пейджъри-бомби. Цитиран е прокремълският телеграм канала „Маш“, който твърди, че има взривно вещество в пейджърите. Обсъждат се възможните версии и дали израелската тайна служба Мосад е замесена. Търси се отговор дали физическа атаката или прекъсването на комуникацията на „Хизбула“ е търсеният ефект. В студиото е Любомир Тулев – експерт по киберсигурност. Той извежда две версии - взривно устройство, задействано чрез текстово съобщение или избухване на батерията. Тулев не изключва Израел да има

вътрешен човек в „Хизбула“. Милен Керемедчиев – бивш зам.-министър на външните работи говори за политическото изражение на атаката: „със сигурност Мосад стои зад това действие“, тъй като с него израелците постигат много цели и създават максимална паника в „Хизбула“. Избухналият пейджър на иранския посланик в Ливан говори, че Иран има тесни връзки с „Хизбула“. Новинарските емисии в сутрешния блок съобщават за безпрецедентната атака в Ливан на всеки час. Информират за обвиненията на „Хизбула“ към Израел, за призива на Великобритания за деескалация, за работата на САЩ по предотвратяване на конфликта.

В ранните часове на 19.09. е съобщено за втора вълна от експлозии на безжични комуникационни устройства - уоки-токи в южните предградия на Бейрут със загинали и ранени. Министърът на отбраната на Израел обявява „нова фаза на войната, с акцент на север“. В новините в 09:00 часа НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ съобщава, че според унгарското издание „Телекс“ българска фирма е внесла пейджърите за „Хизбула“ от Тайван. Водещите в студиото обявяват, че по информация на НОВА става дума за административен адрес на фирма на чужд гражданин, която няма производство и износ на стоки. Засечени са само парични потоци. На 20.09. от рано сутринта се съобщава за въздушни удари на Израел към Ливан. Редица държави и международни организации призовават за спиране на напрежението. Темата замесена ли е българска фирма в атаките срещу Ливан и Сирия е първа в реда. Излъчена е информация на сайта „Телекс“ и позицията на ДАНС. По-късно в предаването гости са проф. Владимир Чуков - арабист, според когото българска фирмата е вкарана в медийния оборот за дезинформация. Експертът черпи данни от вестника на „Хизбула“ „Алапарт“. В разговора е споменат атентатът в Сарафово. Иван Анчев - дипломат и експерт в Центъра за глобални кибератаки, смята изявлението от ДАНС за „навременно“. Споделя, че изданието „Ню Йорк таймс“ не споменава България в своето разследване. Според дипломата атаката е „добре подготвена операция, отнела години“, а „Хизбула“ „има проблем с комуникацията и проблем в своя апарат за сигурност“. В новините в 09:00 часа е излъчено ново прессъобщение на ДАНС, НАП, МВР и Агенция Митници, с което се съобщава, че фирмата не е осъществявала сделки, по които България е имала юрисдикция, както и че фирмата не е извършвала финансови операции, попадащи в обхвата на Закона за мерките срещу финансиране на тероризма.

На 23.09. е съобщено за арест в Ливан на 12 души по подозрения в шпионаж в полза на Израел. Според изявление на Иранската революционна гвардия Тел Авив и Вашингтон се опитват да разпространят криза, след като не са успели със „зловещите си планове в Газа“.

Сред водещите теми от света на 24.09. са големият брой жертви в Ливан, както и хилядите, които бягат от южната част на страната. Десетки държави и организации призовават за спиране на военните действия и подчертават опасността от пълномащабна война.

На 25.09. е съобщено за километрични опашки на границата на Ливан със Сирия. На Общото заседание на ООН в Ню Йорк медиаторът Катар обвинява Израел в „геноцид“. Страната пък понася критики от САЩ и Израел заради близостта си с политическите лидери на „Хамас“. Синхрон на Тамим Бин Хамад Ал-Тани – емир на Катар: „крещящата агресия, която сполетява палестинския народ в Ивицата Газа е най-варварската, отвратителна и широкообхватна агресия, нарушаваща човешките ценности, международните конвенции и норми“.

На 26.09. на извънредно съвещание на Съвета за сигурност на ООН Франция и САЩ излизат с призив за триседмично примирие между „Хизбула“ и Израел. То е подкрепено от редица държави, сред които Германия, Япония, Италия, Канада, Катар, ОАЕ. Синхрон на Антонио Гутериш – ген. секретар на ООН: „пълномащабна война трябва да бъде избегната на всяка цена“. Гост в студиото е журналистът Георги Милков, който обяснява: „вземете всяко едно определение за тероризъм и ще видите, че Израел си позволява да прави неща, които се вписват в определението за тероризъм и това променя мнението на света за Израел“. Милков напомня, че ако САЩ влезе в Иран ще има последствия за целия свят. За конфликта с Газа прави заключението: „няма място за две държави, но това реално е единственият вариант“.

На 30.09. първа тема е предстоящата евакуация на българите от Ливан. Информация за евакуацията по пряка видеовръзка дава Петя Николова-Абу Шедид: „получих обаждане, бях инструктирана и просто трябва да чакам“. На въпрос дали „Хизбула“ е партия или терористична организация, тя отговаря: „всеки има различно мнение, зависи от религията“. Във видеоразговор с Анна Антонова-Берро, тя съобщава: „ситуацията не е спокойна, нападенията не спират, стресиращо е наистина“. На въпроса за същността на „Хизбула“ тя заявява: „винаги има две мнения,

но това, което наблюдавам - повечето са с „Хизбула“ наистина“. В студиото по темата говори Васил Данов от Атлантически съвет на България. Той обяснява, че „условията са за разрастване на войната“, прави анализ на военните действия и предполага, че „голямата черна сянка отзад не е нито Иран, нито аятоласите, а отново е Путин“. Журналистът Мохамед Халаф смята, че „Нетаняху успя да убеди правителството, че се води война за съществуването на държавата и това няма да спре скоро“. В глобален план Халаф смята, че „Европа е заплашена от нова вълна тероризъм“. Съобщено е, че Израел разширява бойните действия в Ливан, на прицел са цели в Йемен.

На 01.10. сутрешният блок започва с новината, че израелската армия е започнала „ограничена и локализирана сухопътна операция“ срещу „Хизбула“ в Южен Ливан. Цитирано е изявление на армията, публикувано в социалната мрежа „X“/„ЕКС“. Излъчени са кадри от събрание на израелски военни командири със замъглени лица. Ливанската армия оставя Израел да навлезе. Министърът на отбраната на Израел Йоав Галант заявява: „елиминирането на Насрала е важна стъпка, но това е само началото“. Основна тема за предаването е информацията за успешно евакуираните българи. Излъчени са синхрони на пристигналите, на мин.-председателя Димитър Главчев, на зам.-министъра на външните работи Елена Шекерлетова. В студиото се обсъждат въпроси за мощна бежанска вълна в посока Турция и Сирия, както и за хуманитарната криза в Газа. Гост е евакуираната от Ливан Жана Шараф - майка с бебе на 22 дни: „Джеймс нямаше паспорт. Посолството на България реагира много бързо, много адекватно и бяха много професионални“. Доц. Ходор Факих – лицево-челюстен хирург в България, говори за хилядите жертви в Газа: „генезисът на проблема в Близкия изток е окупираният палестински народ, всичко останало е следствие. Международната общност 75 години затваря очите си за това“. Според него във водите между Ливан, Израел и Кипър са открити големи залежи на газ и петрол и това е залогът от 2006 г.: „никога досега не е работено в името на мира, изцяло е имитация“. Весела Чернева – зам.-директор на Европейския съвет за външна политика смята: „истината е, че Израел е обвиняван в геноцид в Газа, дори в международния съд“. Иван Анчев – съпредседател на Атлантическия съвет в България припомня атентатите на „Хизбула“ и обяснява: „самата среда в Газа, а понякога и на Западния бряг генерира склонност към тероризъм“.

На 02.10. международният редактор Любомир Бояджиев следи иранската ракетна атака към Израел, в която за първи път са използвани свръхзвукови ракети „Фатах“. Бенямин Нетаняху съобщава: „ще се придържахме към правилото, което сме установили – който нападне нас, ние нападаме него“. Държавният секретар на САЩ Антъни Блинкен осъжда нападението. Излъчено е актуалното в интернет видео как мъже разглеждат паднала ракета в град Тобас. В Иран стотици се събрали да празнуват въздушните удари на страната си срещу Израел. Цитирана е публикация от вестник „Дневник“, която обяснява функциите на системата за известяване на бомби в Израел. Следват свидетелства за ракетния обстрел от нашите сънародници Палома Ланцман и Давид Леви от Израел. Журналистът и анализатор към Атлантическия съвет на САЩ Руслан Трад говори за атаката: „Иран има значителен ракетен арсенал, но слаба противовъздушна отбрана и слаба авиация“. В новините е представена тезата на Турция, която се възприема под заплаха. Излъчени са синхрони на президента на Р България Румен Радев: „и е време наистина спиралата от насилие и страдание в Близкия изток да спре“ и на вицепрезидента Илияна Йотова, според която светът е на прага на глобална война. Съпътстващата световна новина е за рязкото повишаване на цените на петрола в следствие на ескалацията.

На 03.10. новинарският екип на предаването дава информация за развитието на военните действия и загиналите, съобщава за нови двадесет и пет български семейства, които искат евакуация от Ливан. Гост в студиото е Надежда Нейнски - дипломат, която смята, че Израел търси „нова реалност по границите, т.е. той търси пълна победа“, но „нито един от големите играчи не е заинтересован от пълномащабна война“. Тя анализира: „най-важно е България да бъде адекватна“, „Турция при всичките си заявки е регионален играч“.

На 04.10. е направено живо включване на Миа Димитрова от Президентството с информация в аванс за извънредното заседание на Консултативен съвет за национална сигурност. Щабът по сигурността отбелязва, че промяна на средата на сигурност у нас няма. В новините са цитирани американски новинарски сайтове, според които Израел е опитал да елиминира наследника и племенник на Хасан Насрала – Хашем Сефиедин. Президентът на САЩ Джо Байдън отказва публичен коментар по въпроса дали Израел ще удари петролната индустрия на Иран, след като вече е заявил,

че подобни удари се обсъждат. Подчертано е, че с това свое изказване той е допринесъл за скок в цената на петрола.

На 07.10. е отбелязана първата годишнина от атаката на групировката „Хамас“ срещу Израел. Израелската армия осъществява нова поредица от удари върху ливанската столица. Екипът на „Здравей, България“ разработва темата за риска от бежанска вълна заради напрежението в Близкия изток с репортаж от пограничното село Бръшлян. Местното население обяснява, че страхът е изместен от съпричастност към търсещите убежище, но желание за преки срещи с тях липсва. Керка Кехайова: „минават много, всеки ден“ и Стамат Кузманов: „връщат ги обратно, че запишат ли ги в регистъра край вече“. Като местен проблем, следствие от каналджийството, жителите определят замърсяването на природата. Оповестени са данни на полицията за броя мигранти в България през 2023 г. и 2024 г. Комисар Марин Димитров - началник отдел „Охранителна полиция“ и КАТ на ОДМВР Бургас допълва: „освен нелегалната миграцията, която очакваме да бъде засилена, не оставаме на заден план и терористичните заплахи“. Гост по видеовръзка е Николай Младенов – бивш външен министър на Р България и специален пратеник на ООН в Близкия изток. Той е уверен, че войната може да бъде предотвратена с „категорични действия на международната общност, както и от страна на враждуващите страни“. Според Младенов насоките за работа са две - решаване на израело-палестинският конфликт със създаването на две държави и възстановяване на функциите на ливанската държава. Той известява: „бежанските вълни вече се движат“, „по отношение на Европа рискът е по-голям“. В следващите дни в предаването се проследяват бойните действия в кратките новинарски емисии, често последвани от коментар на водещите.

На 08.10. в сутрешния блок е съобщено за въздушна тревога в централен Израел. Куриозна е новината за прихваната ракета, изстреляна от Йемен на около 2000 км. от Израел. На 09.10. е излъчено послание на мин.-председателя на Израел Бенямин Нетаняху към ливанския народ: „*Вие, ливанският народ, се намирате на важен кръстопът и изборът е ваш. Можете да си върнете страната по пътя на мира и просперитета*“.

На 11.10. е съобщено за израелски въздушен удар в централен Бейрут с мишена Уафик Сафа, отговарящ за координацията и международните контакти в „Хизбула“ и зет на Хасан Насрала. Според три независими източника на службите за сигурност той оцелява. Заместник говорителят на ООН Фархан Хак обявява, че при атаката са пострадали двама мироопазващи служители и напомня: „*обектите на ООН са неприкосновени. Израел е длъжен да зачита и уважава тази неприкосновеност*“.

На 14.10. е анонсирана най-смъртоносна атака на „Хизбула“, откакто Израел е започнал сухопътната инвазия в Ливан. След израелски въздушен удар по палатки в централната част на Ивицата Газа, Израел обвинява Хамас, че използва граждански обекти за военни цели. Има загинали и ранени разселени палестинци.

Следобедното публицистичното шоу на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ „Пресечна точка“ с водещ Анна-Мария Конова разглежда необичайната атака с избухналите пейджъри в Ливан на 18.09. Излъчено е тълкуването на Джоузеф Стийнър – автор на книгата „Киберсигурност за глупави“. Коментари в студиото правят предприемачът Таня Скринска: „поредна провокация, която може да завърши фатално“, документалистът Давид Джамбазов: „това е един нюансиран, сложен конфликт“ и предприемачът Зафир Зарков, според когото световната общност е правила опити за решаването на десетилетния конфликт, но той е „дълбок и радикализиран“. В част от своите въпроси водещата използва анализи на BBC.

На 25.09. е излъчено видео от Общата асамблея на ООН в Ню Йорк. Главният секретар на ООН Антонио Гутереш признава: „*няма мир, който да опазим*“. В студиото коментират Христина Богданова - психолог: „войната не е решение“, „Петър Калчев - актьор: „има недостиг на демокрация навсякъде по света“, Дончо Дончев - лекар: „понеже съм бил там мога да кажа, че решението и за едните, и за другите е само едно: другият народ да бъде премахнат, заличен“.

В началото на предаването на 02.10. чрез видеовключване журналистът Георги Милков прави анализ на ситуацията: „*трябва да сме подготвени за много сериозна бежанска вълна и криза, каквато не сме виждали до този момент*“. В студиото коментират Лияна Панделиева - журналист: „*тази война може да доведе до сериозни икономически промени, но никой не ни казва за какво да бъдем готови – за мирновременна реакция*“, Ангел Иванов - журналист и писател: „*всички сме взрени*“

в реакцията на големите, покровителите – Русия и САЩ, ние като европейци свикнахме да живеем в сладък латаргичен унес“ и Лара Златарева - актриса: „боя се, че навлизането на нова бежанска вълна ще направи така, че крайно десните партии да печелят всички избори“. В интервюто с икономиста Кузман Илиев, той предупреждава за две икономически последствия: „ако Израел отговори по-круто, цените на нефта ще изхвърчат. В колонките това ще го видим след една седмица. Бензинът може да поскъпне в пъти. Това означава рецесия веднага и то в Европа“ и „най-големият икономически удар би бил пак върху Европа - мигрантската криза, което е страхотен разход и ще вдигне данъците“. В изданието е осъществена пряка връзка от Министерски съвет. След Съвета за сигурност към министър-председателя се очакват превантивни мерки.

Във връзка с кандидатите за Нобелова награда за мир в изданието на 04.10. са споменати военните конфликти Русия-Украйна и тези в Близкия изток. Включени са изказвания на президента на Р България Румен Радев след КСНС: „Трябва да продължат консолидираните усилия на всички институции“ за евакуацията на българските граждани от района и на премиера Димитър Главчев с конкретни данни за евакуационния канадски полет до Истанбул. Интервюто в края на предаването е с бившия вицепремиер и бивш посланик на Р България в Израел Румяна Бъчварова: „България има необходимите законодателна база и организация, и тренираност на хората от Национална сигурност да работи по тази тема“.

На 07.10. се отбелязва една година от нападението на Хамас в Израел. Във видео е показано общото усещане от поклонението пред загиналите на концерта в Израел: „заклещени сме в 07.10.2023 г. - един безкраен ден на страх, на гняв, на ужас“. Годишнината коментират проф. Николай Младенов: „за да се ремоделира света, явно ще минем през войни“, „основното нещо, към което всички се стремят са природните ресурси“. Ива Дойчинова - журналист: „Нетаняху държи войната, защото войната държи него“, за конфликта Израел-Газа: „Иван Гарелов ми каза „там ще има мир само и единствено, когато има две автономни държави“, Евгени Будинов - актьор: „Мен вече не ме интересува кой е крив и кой е прав, трябва да помислим да има мир и за децата“.

Съботно-неделно публицистично предаване с водещ Марина Цекова „Събуди се“ на 21.09. представя темата за киберсигурността във видеоразговор с Явор Колев – експерт по киберпрестъпления. Той обяснява, че кибервойната се пренася на ниво, в което „виртуалното въздействие се съчетава с физическо“ и „за пръв път се стига до унищожение на хора“. Експертът дава съвети за спазване на киберхигиена. Левон Хампарцумян - финансист, поканен по въпроси за евразоната отбелязва: „никъде навън България не е замесена, освен в някакво унгарско списание“.

На 29.09. е излъчен откъс от интервюто на Миа Сантова с Хасан Насрала, заснето на 05.10.1997 г. с обозначение „Ексклузивно“. В него той се представя на българската публика. Говори за сина си, загинал две седмици преди разговора, в операция срещу Израел като твърди, че „Хизбула не е временен феномен“ и „не вярвам, че е възможен траен мир“ с Израел. Следва видеовръзка с автора на интервюто Миа Сантова от Виена. Тя споделя, че за Насрала „това е първото интервю, което дава“ като млад лидер на „Хизбула“ и съобщава подробности около организирането му. По време на разговора Сантова не е регистрирала „агресивна пропаганда“. На 05.10. е излъчен репортаж след КСНС при президента, в който се подчертава липса на кадри и съвременно въоръжение в българската армия. Гост в студиото е бившият председател на ДАНС и бивш вътрешен министър Цветлин Йовчев. Той отбелязва, че непосредствените рискове за България са очертани: „видяхме смислен Консултативен съвет по национална сигурност. Препоръките са краткосрочни и кризисни“. Подчертава също, че „България е извън фокуса на събитията“ от Близкия изток, но се наблюдава „технологично изоставане, хронично ресурсно недофинансиране и обучения“ на българската армия. В интервю Станислав Балабанов - кандидат за депутат от ИТН, предполага, че „реална опасност към момента за България няма, но на база ескалацията на конфликта в Близкия изток е възможно да се получат терористични актове в редица европейски държави“.

„На фокус“ с водещ Лора Крумова излъчва „специално“ интервю на 22.09. с проф. Михаел Бар-Зоар - писател, кандидат за президент на Израел 2021 г., според когото акцията с избухналите пейджъри „в целия свят се тълкува като най-сполучливата операция в историята на тайните служби“ и допълва „ние още не сме употребили половината или четвърт от нашата военна сила, ние не търсим война“. В своите въпроси водещата се позовава на вестник „Ню Йорк Таймс“. На 06.10. водещ на изданието е Симеон Белев. По темата е излъчен репортаж на Виктория Бояджиева с Гидиън Рахман - политически анализатор от „Файненшъл таймс“ и автор на книгата „Епохата на автократите“.

Интервюто е отбелязано като „специално“. Според Рахман „лидерството на Иран е по-важно от всякога – това ще е ключов, съдбовен момент“. Политическият анализатор смята, че „целта на Израел е да се унищожи иранската мощ от ядрени оръжия и ако могат да доведат до смяна на режима“. Покритието на материала е с военни кадри от Израел. Интервюто на живо с ген. Атанас Запрянов - служебен министър на отбраната е означено като „ексклузивно“. Министър Запрянов говори за „ескалираща криза в Близкия изток, която е на ръба на широкомащабна война“. Повдига се въпросът за военната подготовка на българските граждани и за нивото на българската армия. Според него „конфликтът няма как като военна форма да се разрасне до нашите граници“, но „непосредствено ще ни достигнат бежанските потоци“.

Изводи:

Нова Броудкастинг Груп ЕООД съобщава за конфликтите и разразилите се военните действия в Близкия изток хронологично и обстойно. Международната ситуация е пълноценно отразена. Доставчикът се позовава на информация от свои и официални източници - разкази на очевидци, съобщения от световни информационни агенции и официални онлайн изявления в социалните мрежи. Основните видеоматериали са част от международния обмен. Извънредни новини по темата не се отчитат. В програмата липсва жестов превод и обособяващ графичен елемент. Такъв е изработен само за деня на първата годишнината от атаката на „Хамас“ над Израел. В речта на водещите и гостите не е установено наличие на антисемитизъм. НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ представя на аудиторията свои собствени разработки – преки видеовключвания на българи от Ливан и Израел, репортерски разследвания и репортажи от България, интервюта с експерти от военната, политическа и икономическа сфера. Със своите професионални мнения в актуалните предавания участват органите на изпълнителната власт. НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ е източник на надеждна информация и равнопоставеност на мненията. Не са констатирани опити за дезинформация или чуждестранно манипулиране по темата. В новините и актуално-публицистичните предавания се спазват професионалните стандарти за представяне на екстремни събития. Разпространеното аудио-визуално съдържание е в съответствие с разпоредбите на Закона за радиото и телевизията, и Етичния кодекс на българските медии.

БТВ

Фокусираното наблюдение по темата за войната в Близкия изток обхваща предаванията „Тази сутрин“, „Лице в лице“, „Тази събота и неделя“, „120 минути“, btv Репортерите, „Защо, господин министър?“, емисии btv НОВИНТЕ, излъчени в програма БТВ на доставчика на медийни услуги БТВ Медиа Груп ЕАД.

В БТВ ежедневно се отразяват актуалните събития. В отделните издания на предаванията, излъчени в периода 16.09.-14.10.2024 г., се представят информация и коментари по темата за войната в Близкия изток. В емисии btv НОВИНТЕ са излъчени репортажи за войната в региона, за разрастващата се криза и за отзвук на събитията у нас и по света.

Предаване „Тази сутрин“ с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова

В „Тази сутрин“ са включени репортажи и коментари по темата за войната в Близкия изток. Излъчени са репортажи за ситуацията в региона, представени в централните емисии btv НОВИНТЕ.

На 20.09.2024 г. в излъчен репортаж на Антоан Златков се съобщава, че унгарско издание е намесило нашата страна в организацията на акцията с пейджърите и че регистрираната в София фирма, собственост на норвежец, е снабдила с пейджъри групировката „Хизбула“. Водещият на предаването припомня за атаките на „Хамас“ от 7 октомври миналата година. Излъчен е репортаж на Ванина Недкова за политическите реакции на партиите по темата за „българска следа“ в случая с взривените пейджъри в Ливан. Гостът в студиото **генерал Атанас Запрянов, служебен министър на отбраната**, коментира темата за „българска връзка“ с взривилите се пейджъри в Ливан. Министърът на отбраната, който е и съпредседател на Междуведомствена комисия за отбранителна индустрия и сигурност на доставките, посочва, че в комисията знаят на кого какви лицензии дават. Отбелязва, че Министерството на отбраната участва в Междуведомствена комисия за контрол за износа на оръжие, на боеприпаси и стоки с двойна употреба и в България се прилагат международното право и

изискванията за контрол на опасните средства, на оръжието, на боеприпасите и стоките с двойна употреба. Посочва, че е радиоинженер и пояснява, че когато става въпрос за пейджъри, това са приемни устройства с гражданска насоченост. България няма промишлени възможности и не произвежда такива устройства. По повод „българската следа“, министър Запрянов е категоричен, че е инсинуация, която цели да набърка нашата страна в нещо, в което тя няма нищо общо, за да се прикрие евентуално производител, който е произвел тези устройства. В устройствата има технологични и софтуерни решения и ако някой дистанционно ги е задействал, това не може да го направи търговец, а го прави производител, който ги е инсталирал и ги е подготвил за управление. Министърът на отбраната категорично заявява, че става дума за фалшива новина, като се прави опит България да бъде оклеветена.

Темата за „българската следа“ при пейджърите - бомби е сред акцентите в коментара на **Цветлин Йовчев, бивш министър на вътрешните работи и председател на ДАНС**, в сутрешния блок на 24.09.2024 г. Гостът в студиото казва, че това изглежда като една сложна, многопластова и многоаспектна операция на израелските специални служби, за която вероятно ще се пише в книгите. Има разузнавателен компонент, при всички положения има проникване в „Хизбула“, за да се разбере какви устройства са търсени, да се насочат, евентуално откъде да бъдат набавени, има технологичен компонент, свързан с това да се намери съответната технология, да бъде приложена в тия устройства, има много силен логистичен компонент. Въпросът е къде са произведени пейджърите - дали взривните устройства са поставени по време на транспортирането, защото за няколко дни няма време пейджърите да бъдат манипулирани и то по начин, който да остави следи. Вероятно това е или в доставката на компоненти, или при сглобяването тези компоненти са подменени. Цветлин Йовчев смята, че унгарската фирма със сигурност има някакво участие в този случай. Чрез „българската следа“ при взривилите се пейджъри-бомби фокусът се насочва към България, а не към Унгария. Цветлин Йовчев изразява съмнение, че темата за „българската следа“ ще спре страната ни в Шенген, защото България нито е произвела тези устройства, нито са преминали през наша територия и това лесно може да се докаже. Гостът в студиото посочва, че фирмата е съмнителна и трябва да бъде разследвана.

В предаването „Тази сутрин“ на 01.10.2024 г. е излъчен репортаж от централната новинарска емисия за завърналите се наши сънародници от Ливан. Гостът в студиото **Йордан Божилов, бивш заместник-министър на отбраната, председател на Софийския форум за сигурност**, коментира, че Израел навлиза с танкове и бронирани машини в Южен Ливан. Не е ясна политическата цел, какво предстои да се реализира като военна задача там, колко временно и колко навътре в Ливан ще влязат войските. За широкомащабна война на този етап гостът в студиото не може да предположи. „Хизбула“ е доста сериозна паравоенна организация. Основно целите на сухопътната операция на Израел ще са в Южен Ливан. Израел цели да гарантира своята сигурност. От ЕС и САЩ посочват „Хизбула“ като терористична организация. САЩ ще окажат съдействие на Израел. От иранското общество има съпротива за оказване на помощ на групировките. Важно е да се търси след военната операция как ще се реши мирът. Йордан Божилов смята, че държавите трябва да мислят в посока на хуманитарната катастрофа, бежанските вълни, риск от тероризъм. По темата за евакуацията на българите от Ливан, Йордан Божилов отбелязва, че е сложна операция и се оценяват много фактори.

На 02.10.2024 г. в предаването се съобщава за атаката на Техеран в посока Израел. Включени са разказите на **Мартин Майер, на завърнали се българи от Ливан**. Чрез видеовръзка е излъчено интервю с **Давид Леви от Израел**, който разказва за стресиращата атака, че инструкциите са били всеки да е близо до бомбоубежище. Давид Леви е успял да е заедно с родителите си. Българинът казва, че има приложение, чрез което получава съобщения къде има ракетни удари. Има включване на **проф. Чуков** чрез видеовръзка по темата за пропуски в Железния купол и че се е виждала директна битка на ракети в небето. Сблъсъкът в Близкия изток е ангажиране на целия свят. Включен е разказ на **Карим Мограби, евакуиран от Бейрут**, за кошмара от ракети и бомби. Мъжът е бил в централната част на Бейрут, нямало път към летището, разказва, че той само се е върнал в България, а синът му е останал там. Чрез видеовръзка е излъчено интервю с **бригаден генерал Тодор Коджейков, генерален директор на Държавния авиационен оператор**, за организацията по евакуацията на българите от Ливан. Дълга и тежка е била организацията, около два дена е била подготовката за евакуацията на нашите сънародници от Ливан. Тодор Коджейков посочва, че общо 169 българи са се завърнали у нас. Има рискове при евакуация, но има и правила, трябвало е да се получат разрешителни от Иран и от

Израел. Чувствата на хората са различни - разделят се семейства, но всеки взима решение да спаси децата си. Сред евакуираните у нас са 50 деца, от които 12 бебета. Тодор Коджейков отбелязва, че всичко е било подготвено, а екипажите на самолетите са с професионален опит.

За атака в центъра на Бейрут, при която има 5 жертви и 8 ранени, се съобщава в сутрешния блок на 03.10.2024 г. Става въпрос за атака върху сграда, която е на метри от ливанския парламент. Има 8 израелски войници, които са загинали. Включени са изказвания на израелския премиер и на президента на Иран. В предаването се съобщава за състоялия се Консултативен съвет към Министерски съвет в България. **Премиерът Димитър Главчев** е заявил, че непосредствена заплаха за сигурността на нашата страна няма. **Министърът на отбраната Атанас Запрянов** е заявил, че страната ни трябва да е подготвена за най-лошия сценарий. **Елена Шекерлетова, заместник-министър на външните работи**, е посочила, че България остро е осъдила последните въздушни удари на Иран срещу Израел. Гостът в студиото **Елена Поптодорова, бивш посланик в САЩ и вицепрезидент на Атлантическия клуб в България**, коментира темата за конфликта в Близкия изток. По думите ѝ, идните дни ще предопределят дали наистина ще се развие регионална война или ще остане тази размяна на удари за разрушаване на „Хизбула“, съответно военни действия и по отношение на „Хамас“. Елена Поптодорова посочва, че се говори за регионална война, а не глобална. Конфликтът в Близкия изток върви от десетилетия, от 1978 г., няма да завърши, докато Израел не получи сигурност. Иран е внимавал да удря военни обекти. Според Елена Поптодорова конфликтът няма да приключи бързо. Премиерът на Израел Бенямин Нетаняху е говорил за всевъзможен отговор навсякъде. Иранският президент е готов да води сделка със Запада, но има радикално правителство в своята страна. ВВС твърди, че Израел готви отмъщение, което може да засегне и петролните рафинерии на Иран. Елена Поптодорова смята, че връщане назад за Нетаняху няма, навлязъл е във военния път за осигуряване на сигурността на Израел. В разговора в студиото се посочва и острата реакция на Израел към генералния секретар на ООН. Гостът в студиото смята, че каквото и предложение да се вкара в Съвета за сигурност на ООН, ще има вето от Русия, от САЩ или от трета държава. Ще се засили миграционната вълна при засилване на конфликта в Близкия изток, а нашите органи трябва да се събират за мерки за сигурност, посочва Елена Поптодорова.

В предаването „Тази сутрин“ на 07.10.2024 г. водещият посочва, че датата 7 октомври бележи една година от началото на събитията и разрастването на конфликта в Близкия изток. На 7 октомври 2023 г. „Хамас“ е нахлул в мирни райони на Израел, убити са повече от 1200 души, отвлечени са над 300. Ситуацията в Близкия изток не е спокойна. Израел са започнали да контраатакуват, отвърнали са на удара не само в ивицата Газа, но и в Южен Ливан се водят бойни действия, както и в Сирия. Росен Цветков и Златимир Йочев коментират темата за конфликта в Близкия изток. Очакванията са за мащабен удар на Израел срещу Ливан. Увеличават се жертвите. Съобщава се за възпоминателни събития по повод една година от бруталното терористично нападение на „Хамас“ в Израел. Представени са картина и ретроспекция на случилото през изминалата година след 7 октомври 2023 г. 1200 жертви, над 200 души са били в неизвестност. Вой на сирени, 5000 ракети от ивицата Газа политат към цивилното население в израелските градове, „Хамас“ е започнала безпрецедентно терористично нападение, паралелно тече сухопътна атака, бойци пробиват граничните заграждения с Израел и нахлуват в близките населени места, много хора са избити в домовете им, други, предимно млади, стават жертви на терористите на музикалния фестивал „Нова“. 250 жени, деца и военни са завлечени в Газа като заложници на „Хамас“ и Ислямски джихад, които казват, че атаката им е в отговор на израелската окупация на палестинските територии. **Йони Ашер, роднина на заложници**, се обръща с молба към „Хамас“ да не нараняват заложниците, да не нараняват деца, жени, като е готов да отиде там вместо тях. Бенямин Нетаняху е направил първото си обръщение, че са във война. Стотици хиляди палестинци са се евакуирали на юг. На 9 октомври миналата година Израел е наложил пълна блокада на всички гранични пунктове с Газа, с което е отрязал електричеството и доставките на храна и вода за над 2 000 000 души. Последвала е остра международна реакция и опасения от хуманитарна катастрофа. На 21 октомври 2023 г. първите камиони с помощ влизат в Газа през граничния пункт с Египет. Антонио Гутериш, генерален секретар на ООН, посочва, че Газа се превръща в гробище за деца. Антъни Блинкен, държавен секретар на САЩ, посочва, че след края на войната Газа не може да бъде управлявана от „Хамас“, не може да бъде окупирана от Израел. През ноември е влязло в сила единственото досега временно примирие. Били са освободени 240 палестински затворници и 105 израелски затворници. Миа казва на баща си Моше Лаймберг, че той ѝ е липсвал и

че е щастлива да е с него. Атаки срещу Израел са започнали свързаните с Иран групировки в района. Обстрелът от „Хизбула“ в Южен Ливан към Северен Израел е принудил 60 000 израелци да напуснат домовете си. Хутите в Йемен са предизвикали криза в Червено море с нападения срещу търговски кораби. На 17 ноември са пленили кораба „Галакси лийдър“ с двама български моряци на борда, които и до момента са в ръцете им. Напрежението ескалира през април заради атака по иранското посолство в Сирия, убити са били висши командири на иранската революционна гвардия. Техеран е обвинил Израел и две седмици по-късно е отвърнал с масирана ракетна атака. През август и септември тази година с убийството на политическия лидер на „Хамас“ Исмаил Хания в Техеран, а след това с взривяването на хиляди пейджъри и уоки-токита на членове на „Хизбула“, освен бойци сред убитите и хилядите ранени има и цивилни. Започнали са въздушни удари по „Хизбула“ и е бил убит Хасан Насрала. Нетаняху казва, че са в разгара на трудна война срещу иранската ос на злото. Масуд Пазешкиян, президент на Иран, посочва, че Израел е кръвожаден узурпатор, който не проявява милост към жени, деца, мъже, стари и млади и казва да го поставят на мястото му. Гостът в студиото **Надежда Нейнски, бивш министър на външните работи и бивш посланик в Турция**, коментира темата за конфликта в Близкия изток. Предполага, че се прави в Израел анализ на пробива на сигурността, който за една нощ е разрушил престижа на едни от най-сериозните сили за сигурност, каквито са Мосад. Случилото се на 7 октомври 2023 г. е травма за политиките и за обществото на Израел. Смятало се е, че има баланс и „Хамас“ приема статуквото в някаква степен. Израел се е считал за неделима част от западния свят с икономика, която предполага разгръщане и повишаване на благосъстоянието. Началото на войната от миналия 7 октомври е върнало нещата години назад. Оста на ескалацията ще продължава и в следващите дни, очаквало се Израел да върне отговор на Иран. Продължаващата ескалация ще влияе на глобалната политика. И от двете страни загиват невинни хора. Големият въпрос е как да се постигне мир в региона. Конфронтацията между Израел и Иран е в остра фаза. От Кисинджър е създадена така наречената *дипломатическа совалка*, в която висш американски представител се среща с двете страни и се опитва да ги принуди да вземат трудни решения. Политиката на САЩ към Близкия изток показва една приемственост с различията на отделните администрации. Иран отрича правото на Израел да съществува. САЩ са в кампания, прокситата в Иран се възползват. Убийството на Насрала е променило цялата картина. Нетаняху иска да унищожи ядрената програма на Иран, защото я смята за най-голямата опасност за Израел. Основният проблем на Израел в Газа е отворен, „Хамас“ е ударен сериозно, но не е унищожен, заложниците не са сигурни в сигурността си. Представен е спомен на един човек, на когото терористите са нападнали кибуца му, избити са десетки от съседите му, други са отвлечени. Мъжът разказва, че се опитват да построят живота си отново, да намерят къде да живеят. Не е сигурен дали ще се върне в кибуца, но е категоричен, че със семейството си ще остане в Израел.

На 08.10.2024 г. в сутрешния блок „Тази сутрин“ се съобщава за възпоминанието в Софийската синагога в памет на жертвите от 7 октомври 2023 г.

Предаване „Лице в лице“ с водеща Цветанка Ризова

В предаването на 19.09.2024 г. гостът в студиото **Йордан Божилов, бивш заместник-министър на отбраната, експерт по национална сигурност**, посочва, че в Близкия изток нещата не вървят на добре. Сред акцентите в разговора е темата за посочената от унгарците „българска следа“ в тези пейджъри, които са избухнали в Ливан. Водещата посочва, че ДАНС са отrekli да са извършвани някакви операции, но въпреки всичко фирмата е регистрирана тук, някаква печалба има, дали Унгария просто насочва вниманието към нас или трябва наистина да се види има ли „българска следа“. Според Йордан Божилов, унгарците много бързо са се опитали да отблъснат фокуса от себе си и да го прехвърлят на някой друг, защото те много добре знаят какъв риск крие една потенциална връзка на тяхна фирма с Израел или с който и да е зад тези атаки. По думите му, всичко, което става в Ливан с пейджърите, уоки-токита и други системи, води до ескалация, до безразборно убиване на хора. Това е било отчетено предния ден от **Жозеп Борел, представител на ЕС**. Гостът в студиото посочва, че взривно устройство е могло да се постави някъде при снабдяването с компоненти, при сглобяването, производството или след това при доставката. В много случаи европейски компании, за да сложат марката „Произведено в Европа“ или по други причини не произвеждат, а просто са в кръга на доставките. Тази унгарска компания, която е била посочена от производителя, има отношение към цялото това нещо и нашата реакция е трябвало да бъде твърда и по-категорична. Йордан Божилов

казва, че даже съжالياва, че политици могат да допускат, че България може да бъде замесена. Водещата задава въпроса, ако унгарците много успешно насочват фокуса към нас, че тук има някаква регистрация на някакъв гражданин, ние ставаме ли цел на „Хизбула“ при това положение. Припомня се и атентатът в Сарафово. Йордан Божилов предполага, че обръщението на Хасан Насрала, което се очаква, може би ще е срещу Израел, вижда се, че става ескалация. Израел прехвърля средства към границата с Ливан. Всичко това ще доведе до много проблеми за сигурността. Йордан Божилов не изключва „Хизбула“ да търси кой е бил посредник, въобще дали има такова нещо. Гостът в студиото смята, че самото споменаване на България е допълнителен риск за сигурността. По думите му, комуникацията на нашите държавни органи изисква още подобрене. Водещата отбелязва, че устойчивата власт ще има по-бърза реакция, отколкото служебната власт. Йордан Божилов подчертава, че в сферата на сигурността наличието на едно стабилно Народно събрание е ключово. Водещата посочва, че става дума за вътрешните проблеми в страната. Йордан Божилов казва, че един от проблемите е липса на стратегическа комуникация, липса на начин на действие, трябва да се проверят нещата. Ако потенциално в някоя българска фирма, както някои подхвърлят, са минали средства, това пък е друг проблем, защото „Хизбула“, военното крило е обявено за терористична организация и не би трябвало да минават пари от терористична организация. Водещата отбелязва, че логичният въпрос е къде е ДАНС, къде е финансовото разузнаване, къде са българските служби - тези въпроси се задават постоянно и ще продължават да ги задават.

Гостът в студиото **Светослав Иванов, водещ на предаването „120 минути“**, коментира в изданието на предаването на 30.09.2024 г., че случващото се в Близкия изток е започнало далеч преди 7 октомври миналата година, още през 2020 г. с убийството на Сюлеймани, човекът, който в Иран е дърпал конците. Насрала е бил на върха на „Хизбула“, генерал Сюлеймани е бил над него, над хутите в Йемен. Светослав Иванов казва, че си спомня, когато е пътувал в региона преди 10-15 години, този човек е имал една единствена снимка и е било събитие, когато BBC е разпространила негова снимка през 2013 г. от иракския фронт. Сюлеймани е бил убит дистанционно след американска операция близо до летището в Багдад. Няколко месеца по-късно е бил ликвидиран и мозъкът на иранската ядрена програма. Гостът разказва, че Фахризаде е бил убит дистанционно Иванов е правил интервю с Йолан Лавив, сочен за водач на отряда отмъстителите на Израел след Олимпиадата в Мюнхен. „Хизбула“ е обезглавена. Вероятно ще има сухопътна операция на Израел. По думите на Светослав Иванов, няма оптимистична теория за региона.

На 02.10.2024 г. водещата на предаването „Лице в лице“ съобщава, че войната в Близкия изток се разраства. Иран е извършил нападение с ракети срещу Израел, а израелските сили за отбрана са съобщили, че изпращат още сили в Южен Ливан, подкрепени от BBC и артилерията. Израел е обявил генералния секретар на ООН Антонио Гутереш за персона нон грата и му е забранил да влиза в страната. Поводът – не е осъдил иранската атака срещу Израел. Включен е разказът на **Давид Леви**, който е в предградие на Тел Авив, че ситуацията е спокойна, започва един от еврейските празници, началото на новата 5785 г. и повечето израелци се събират да празнуват. Давид Леви разказва, че иранските атаки са били очаквани, предния ден е имало непрекъснати инструктажи от армията за това колко хора могат да се съберат на едно място, какво да се прави, как да се влиза в бомбоубежище, щом се чуе сирената. Виждали се в небето летящи ракети. Преди 7 октомври 2023 г. е имало доста голямо разделение в обществото, в момента, в който има външна заплаха, еврейското общество е устойчиво.

На 04.10.2024 г. водещата Цветанка Ризова съобщава, че участниците в заседанието на Консултативния съвет по национална сигурност при президента Румен Радев са препоръчали на кабинета да работи по Закон за подготовка на българите за защита на Отечеството. В същото време е отчетено, че няма причина да има опасност за България, която да е пряка от войната в Близкия изток, но има рискове от мигрантска вълна и терористични атаки, необходимо е да се вземат превантивни мерки. Гостът в студиото **Николай Свинаров, бивш министър на отбраната**, коментира, че се очаква такъв закон 35 години. По думите му, по - важното след написването на такъв закон е да има изпълнение и контрол на това изпълнение. По време на проведения КСНС всички ръководители на парламентарни групи с изключение на една (водещата уточнява - на „Възраждане“) са застанали зад този текст. Президентът е изпълнил конституционните си задължения да е обединител.

На 08.10.2024 г. гостите в студиото **Милен Керемедчиев, бивш заместник-министър на външните работи** и **Красимир Каракачанов, председател на ВМРО, бивш военен министър** и

вицепремиер, коментират темата за създаване на Закон за защита на Отечеството, за проведения КСНС при президента, новите предизвикателства пред света - мигрантски наплив от Близкия изток, клетките на „Хизбула“ и на други ислямистки организации, които могат да бъдат активирани по всяко време. Затварянето на границите от Германия, Австрия, Нидерландия и Унгария означава буфер за мигрантския поток - бежанците да не могат да отиват на Запад и да оказват натиск на нашите граници. Защитата на Отечеството е от страна на армията. Войната в Близкия изток може да постави България под мигрантски натиск.

В изданието на 11.10.2024 г. гостът в студиото **Тодор Тагарев, бивш министър на отбраната**, коментира теми, свързани с решенията на КСНС при президента, че няма пряка опасност за националната ни сигурност и за необходимостта от Закон за защита на Отечеството. По думите на Тагарев, бежанските потоци, за които се говори, са доста хипотетични в този момент. Ливан е на практика блокиран по море и по въздух, в голяма част и по сухопътните граници. Турция има съгласувана политика и с ЕС, така че не се очаква бежанска вълна. Работа на службите е установяването дали има опасност от терористични атаки. Доста време сме отричали, но „Хизбула“ стои зад атентата в Сарафово. Тагарев посочва, че България има Закон за резерва на въоръжените сили от 2012 г., в ал. 1 на който се казва, че Законът урежда подготовката на гражданите за защита на Отечеството. Има закон, има наредба от пролетта на миналата година, която разписва по-детайлно как трябва да се случи тази подготовка на гражданите за защита на Отечеството. Има връзка и с планиране на доброволния резерв военнослужещи. Гостът в студиото коментира темата за оръжията и боеприпасите за Украйна. Войната в Близкия изток разделя вниманието спрямо войната в Украйна. Нашата политика за сигурност от военна гледна точка се гради на членството ни в НАТО и в ЕС.

Предаване „Тази събота и неделя“ с водещи Бесте Сабри и Митьо Маринов

В предаването „Тази събота и неделя“ на 21.09.2024 г. водещият съобщава, че близо 40 са загиналите, 3000 са ранените след експлозиите на пейджъри, уоки-токита на групировката „Хизбула“. В пътя на производството се споменава и „българска следа“. Чрез онлайн връзка **проф. Станчо Петков, експерт по взривни вещества**, коментира темата, че технологията е на съвременен ниво, имайки предвид масовостта на действията, които се получават от едно такова устройство - чрез сателитна връзка едновременно може да взриви десетки устройства, които се притежават от различни лица. Експертът отбелязва, че такова устройство не би представлявало проблем да се направи, но за организирането на такъв голям мащаб на действие е необходимо специално производство за няколко месеца. Познавайки нашата индустрия с оглед на нападите срещу страната ни, това не е почеркът или възможностите на нашата отбранителна индустрия. Може да бъде замесена високо технологична индустрия. Гостът в студиото **Иво Инджев, журналист**, коментира, че имаме най-малко основания да подозираме „българска връзка“ без доказателства. Ако се намеси името на страната и се намерят доказателства, възможно е да предприемат отмъстителна акция засегнатите от нея. Иво Инджев припомня, че „Хизбула“ са авторите на атентата в Сарафово, което било лансирано още в деня на атентата от три разузнавания - на Великобритания, Израел и САЩ. Близкият изток е близък до нас. Иво Инджев посочва, че не е специалист по сигурността, но България трябва да следи нещата, които се случват в Близкия изток и да си направи изводи и обективни анализи. Обективният анализ показва, че Израел е постигнал огромен успех във войната срещу „Хизбула“. След пълномасщабната война между тях на терен 2004-2006 г., „Хизбула“ са заявили, че са победили и са първата арабска армия, победила Израел. Придобили са огромно самочувствие, иранците са им увеличили бройките ракети, сега всичко това е било разбито с един удар. Шеф Насрала е говорил на ранените си структури, от 5000 пострадали няма нито един редови боец, средствата за комуникация са раздавани на командири. Един от ефектите на операцията е, че не само обезглавява в много голяма степен тази военизирана групировка, сравнявана с редовна армия, разбито им е самочувствието и сега те се крият от себе си. С ликвидирането на Ибрахим Акил е постигнат успех, защото този човек е издирван от април 1983 г. след атентата в американското посолство в Бейрут, при който са загинали 83 души. Същата година на 26 октомври от „Хизбула“ са убили 241 американски морски пехотинци, в същия ден е бил и взривен и щабът на френските парашутисти в Бейрут. Иво Инджев казва, че е свидетел на това. Този, който е бил ликвидиран, е отговорен за тази операция. Израел е нанесъл 100 удара по ракетни установки в Южен Ливан предния ден - това е определено ескалация. Неслучайно всички държави са призовали

за съдържаност. Палестинците трябва да бъдат освободени, но трябва да бъдат освободени от „Хамас“ - това е диктатура на една жестока терористична организация върху самите палестинци.

На 29.09.2024 г. водещите на „Тази събота и неделя“ съобщават, че лидерът на „Хизбула“ Хасан Насрала и други командири на групировката са били убити при въздушни удари по цели в Бейрут. Това са съобщили от израелската армия, „Хизбула“ също е потвърдила за смъртта на своя лидер. Чрез видеовръзка е излъчено интервю с арабиста **проф. Владимир Чуков**, че нещата продължават по същия начин. От израелска страна са заявили, че имат един дълъг списък от цели, включително една от бъдещи цели ще е заместникът на Хасан Насрала, вече определен, временен такъв, зам.-генералният секретар Наим Касем. Големият въпрос е дали ще има наземна операция в Южен Ливан. Поне на този етап има заявено такова желание, но най-вероятно няма да бъде пълномащабна операция, такава, каквато се е наблюдавала през 1982 г., особено 2006 г. Проф. Владимир Чуков посочва, че на терен динамиката е изключително голяма, така че параметрите на подобен тип операция ще бъдат определени в зависимост от развитието на обстоятелствата. Това е най-тежкият удар, който някога е получавала терористичната организация. След 2006 г. тя бавно и полека си е възстановила артилерийския арсенал, ВВС частите, едни много силни спецчасти и се е класирала като първа в света най-мощна недържавна милиция. Генезисът все още продължава да съществува, но тя е обезглавена. Тактиката на Израел е да премахва онези, които могат да командват. „Хизбула“ е креатура на Иран. Вероятно ще има форма на реорганизация. Нетаняху е възстановил загубите след атаките на „Хамас“. Всяка една държава при необходимост организира евакуацията на своите граждани.

На 05.10.2024 г. в предаването е включено изказването на президента Румен Радев след проведеня КСНС, че за момента няма пряка заплаха за националната сигурност на България. Рязко влошената среда за сигурност генерира рискове, които налагат вземане на превантивни действия. Гостите в студиото **Иван Анчев, съпредседател на Атлантическия съвет в България** и **Славчо Велев, експерт по международна сигурност**, коментират темата за случващото се в Близкия изток. Това не бива да бъде negliжирано. Похвално е свикването на КСНС при президента. Свикването на Съвета по сигурността при премиера е било важно. Не може да се очаква деескалация в региона на конфликта. Върховният духовен лидер на Иран е призовал целия арабски свят да се обедини срещу Израел. Няма как Иран да не отговори на Израел. Не е възможна пълномащабна война. Налице е риск от терористични атаки.

В предаването на 12.10.2024 г. е излъчено интервю на Виктория Петрова с **Даниел Кармон, бивш израелски дипломат**, че на 17.03.1992 г. в Буенос Айрес един много спокоен есенен ден, през март е есен в Буенос Айрес, се е превърнал в ад - кола е експлодирала пред посолството, разрушила сградата, били са убити 29 души, десетки са били ранени, животът на много други хора се е променил. Дипломатът казва, че съпругата му, майка на петте им деца, е била убита при този атентат на „Хизбула“. Посланикът разказва, че имал един много добър приятел, работили заедно в Аржентина. По време на атаката през 1992 г. самият дипломат е бил ранен в главата. Приятелят му оцелял при атентата срещу Еврейския център в Аржентина през 1994 година. Работили заедно преди бомбите и след тях, дошъл в Израел, там живее, двамата му сина били отвлечени от „Хамас“, така че двамата приятели са оцелели при атаките на „Хизбула“, а сега работят заедно към организацията, която помага на семействата на отвлечените от „Хамас“, опитвайки се да върнат отвлечените синове. На въпроса как са допуснали да се случи 7 октомври, дипломатът отговаря, че в Израел са отдадени на сигурността, това е част от тях, децата им отиват в армията, дъщеря му също и смята, че трябва да се изчака края на войната, за да се разследва. Повечето израелци си задават тези въпроси за зверствата като от средните векове. На въпроса как отговарят за жертвите в Газа, дипломатът посочва, че никой не иска и не бива да отрича жертвите, но уверява, че голям брой от убитите хора са терористи, за всеки невинен е жалко, никой не иска да убива невинни, но се знае, че често терористите използват хората за жив щит. Дипломатът казва, че е бил в ООН много години. Другата страна се опитва да използва думата *окупация* по негативен начин. По думите му, ако се погледне безпристрастно, окупацията не е незаконна, ако има преговори или потенциал за преговори, а *геноцид* е нещо друго, тази дума описва нещо, което го няма в Близкия изток днес. Дипломатът казва, че *геноцид* има в Руанда и на други места, но никой не говори за тях. По думите на Даниел Кармон, да се казва, че Израел, който се бори с тероризма, извършва *геноцид*, е възмутително. Може само да се надява да има мир, трябва да има някакъв вид споразумение с палестинците. Гостът в студиото **Енджи Касабие, диетолог**, разказва за Ливан от първо

лице. Заминала е от Бейрут август месец и се е притеснила заради детето си. Хората в Ливан са много силни, минали са през много неща. Войната все още не е обхванала цялата страна и целия Бейрут. Нито едно дете не заслужава да живее във война. Казва, че юни, юли и август в Бейрут е имало над 1000000 туристи. Сега хората са на улицата без опора, храна и пари. При евакуацията казват да си вземеш децата и тръгваш, оставяш всичко след себе си. Ливанците по света имат семейни връзки и си помагат. Има свои роднини и приятели, които са в Ливан. Надява се нещата да приключат, защото загиват хора, но не се страхуват. В Ливан има много любов към хората, борбени хора са.

Предаване „120 минути“ с водещ Светослав Иванов

В предаването на 22.09.2024 г. водещият съобщава, че за по-малко от два месеца Израел е локализиран и е ликвидирал двама от най-високопоставените фигури на „Хизбула“. Тази операция е била предшествана от дистанционно взривяване на хиляди пейджъри и радиостанции, ранили над 3000 души и убили над 100. През нощта в отговор от ливанска територия към Израел са полетели 150 ракети и дроневи. През седмицата е имало опит да се замеси България. Унгарско издание е съобщило, че фирма, регистрирана у нас, е свързана с мрежата от кухи компании, през които са минали трансакциите около покупката, производството и доставката на пейджърите. София е отрекла това. Гостът в студиото **проф. Владимир Чуков, арабист**, коментира, че всичко прилича на шпионска сага, в която всяко от звената си има своята функция. Предния ден е имало постинг на „Хизбула“ в „Телеграм“, в който казват, че са завършили първата фаза на отговора на сагата с пейджърите. Били са бомбардирани индустриалните халета на фирма, част от израелския военно-промишлен комплекс за производство на безжични комуникационни устройства. От самото начало се знае, че Иран има участие в покупката. Депутат, член на Комисията по национална сигурност на Иран, е потвърдил това. Бившият президент Ибраим Раиси има такъв пейджър. Фирмата, регистрирана в София от норвежеца, е не само куха фирма, тя просто е подхвърлена от унгарците, като се дават някакви симптоматични белези. Това е злословене от страна на унгарците и ясно се е разбрало, че България не е произвела пейджърите. Няма доказателства, че тази фирма-фантом, която е регистрирана в София, е предала парите точно на унгарската фирма. Вероятно има такива фирми и в Полша, и в Румъния, които също могат да трансферират пари към Унгария. Никой не казва къде отиват тези пари, дали към унгарската фирма. Проф. Чуков смята, че това е много силен удар срещу нашата кандидатура за пълноправно членство в Шенген, нашите аспирации за членство в еврозоната. Унгарската фирма е собственост на сицилианка. Доказано е, че България няма нищо общо. Големият спор е каква е съдбата на хората в Северен Израел. Аятоласите смятат, че тази земя не е на Израел и предполага вечна война.

В предаването на 29.09. водещият съобщава, че в петък вечер израелската армия е нанесла удари в квартала на „Хизбула“ в Бейрут - Дахия. Няколко часа по-късно е станало ясно, че в специално изградени помещения под четири жилищни сгради се е намирал лидерът на организацията Хасан Насрала. В събота сутринта Тел Авив е потвърдил, че той е ликвидиран заедно с членове на висшето ръководство на групировката. Загинали по неофициална информация са минимум над 300 души. Ударите са предизвикали серия от взривове под земята. Хасан Насрала не се е появявал публично близо 20 от 32-те си години начело на „Хизбула“. Гостът в студиото **Георги Милков, журналист от в. „24 часа“**, коментира, че „Хизбула“ не е само терористична организация (има спорове). Нашата страна и други страни са обявили само военното крило за терористична организация. „Хизбула“ е най-голямата политическа сила в Ливан, има не само военно, но и социално, финансово, политическо измерение в Ливан - държава, съставена от много етноси и религиозни групи, поради тази причина е силно уязвима. През тези години „Хизбула“ е станала доминиращата сила в Ливан. „Хизбула“ е проект на иранците, появила се е през 1982 г., когато Израел влиза в Ливан. До окупирането на Ливан от Израел няма „Хизбула“, има съвсем друга шиитска група, която представлява интересите на шиитските мюсюлмани - „Амал“. Израелците са имали един враг тогава - Организацията за освобождение на Палестина и затова са влезли в Ливан. „Хизбула“ води две големи войни с Израел - от 1982 г. до 2000 г. - окопна, партизанска война, която свършва с победа на „Хизбула“, защото Израел се изтегля от Ливан; втората война започва през лятото на 2006 г., за 33 - 34 дена, юли-август тази война не завършва с ясен победител, портретите на Насрала се веят из целия арабски свят. На снимки, които се показват, не се виждат хората, които ще го наследят. Въпросът е дали Израел ще влезе сухопътно в Ливан, дали ще се предизвика гражданска война. Трябва да сме приготвени за лош сценарий за Ливан, надява се Иран и Израел да не изиграят последната си роля в Ливан с цената на много жертви. Гостът в студиото

Вени Марковски, председател на Интернет общество-България, коментира темата за света между гърмящи пейджъри и стари войни, за силата на иранските хакери, за организирането на акциите с пейджъри и уоки-токита срещу 5000 души, свързани с „Хизбула“, за съжаление, част от жертвите са невинни цивилни граждани, попаднали в близост до тези членове на „Хизбула“. Вени Марковски смята, че това изисква години работа, чува се, че Израел има техническо превъзходство. Изкуственият интелект ще решава какво и как да се прави. Гостът в студиото **Соломон Паси, бивш министър на външните работи,** коментира, че Насрала е бил човекът, който е наредил през 2012 г. и е бил изпълнен атентатът срещу България, срещу летището в Бургас, при който са загинали напълно невинни български граждани, туристи, дошли в България, освен животите на хората и българската икономика е била поразена по този начин. Премахването на един главорез не е трайно решение. На мястото на един се появяват други. Гостът в студиото казва, че операцията на израелските служби е надминала по перфектност редица операции. Предстои да продължи войната между доброто и злото. При битка между диктатура и демокрация трябва да се подкрепи демокрацията.

На 06.10.2024 г. в коментара си водещият Светослав Иванов посочва, че Близкият изток за нас е близък, а Западът е някъде по средата и поставя въпроса близък до какво, на изток докъде. Европейците обичали да чертаят граници с мастило. Преди малко повече от 100 години английският джентълмен Марк Сайтс и френският дипломат Франсоа Жорж Пико имали важна задача какво да правят с арабските владения на разпадащата се Османска империя. Векове наред османският султан е бил господарят на изтока и пазител на двете светини за мюсюлманите-Мека и Медина. Титла, която днес носи кралят на Саудитска Арабия. Кутията на Пандора била отворена. Има неща, които не могат да се прокарат с права линия върху карта. След като мастилото засъхне, започват войните, нужно е разбиране и малко човештина. Гостът в студиото **Мохамед Халаф, журналист,** коментира темата за ескалацията в Близкия изток. Ще се разшири тази война, но ще се ограничи в рамките на начертан план да няма катастрофална намеса на Иран и проксита в различни арабски държави. Нетаняху иска да се свърши с атомната програма на Иран. Израел има нова доктрина, искат освобождаване на заложници. Вижда се религиозната война. В рубриката „Роуминг“ от Колорадо е излъчено интервю с **Робърт Бейр, бивш агент на ЦРУ,** който казва, че не го е изненадало елиминирането на Насрала. Израелците още от 1983-84 г. са знаели, че Насрала е в основата на джихадисткото движение. Той много активно е участвал във военните решения още тогава и те са искали главата му. През 80-те години не можели да го намерят, през 90-те са искали да го забравят, политически погледнато е било невъзможно Израел да убие Насрала, били убили ръководител на „Хизбула“, но стига Насрала да си е стоял мирно, нямали намерение да го убият. После дошла войната през 2006 г., тогава Насрала е станал цел и се е покрил, буквално под земята. След 7 октомври израелците решили да го сложат в матрицата от цели и да го убият с така наречения разрушител на бункери. Когато иранците казвали, че са предупредили, всички казвали, че той е мишена. Израелците със сигурност са имали източник във веригата за доставки на бомби, пейджъри и уоки-токитата. Същото правят и САЩ - за проследяване на мишени се използва дистанционно наблюдение на хора. Убийството в Иран преди няколко години на ръководителя на ядрената им програма с автоматично оръжие е направено дистанционно. „Хизбула“ е ливанското правителство, не може да се придвижваш без негласното одобрение на „Хизбула“, те са им службите за сигурност. Робърт Бейр казва, че не вижда в скоро време примирие и смята, че Нетаняху трябва да реагира на ракетния обстрел срещу Тел Авив, срещу Израел.

Предаване btv Репортерите, излъчено на 05.10.2024 г. (19:25 - 19:40 ч.)

На 05.10.2024 г. в предаването btv Репортерите е представено разследването на репортера Владислава Тричкова - „Операция „Пейджър“ Българската следа“. Основното предположение е, че пейджърите избухват секунди, след като получават съобщение. Целта собствениците им да ги вземат в ръка или да ги приближат до лицата си, за да видят какво пише. В интервю бившият заместник-ректор на Академията на МВР Милен Иванов посочва, че всички пейджъри работят на една и съща честота като радиостанцията - майка предава на всеки абонат съобщение от тази честота. Всички пейджъри могат да приемат окръжни съобщения, едно и също съобщение за всички абонати на мрежата. Може да се задейства и взривно устройство в пейджъра. Унгарски медии говорят за „българска следа“, но конкретика липсва. Ели Атанасова, адвокат, регистрирала фирмата в София, за която съобщават унгарски медии, отказва да коментира темата. Премиерът Димитър Главчев е заявил, че норвежецът, собственик на регистрираната в София фирма, не е бил в България. Георги Сланчев,

адвокат, говори за дистанционно откриване на сметки на чужди граждани. Пламен Тончев, председател на ДАНС, посочва, че е установено движението на средствата и няма съмнение относно произхода им. Представена е позицията на Золтан Шаш от Унгария за разследването там. Включено е изказване на Хокун Фостерволд, журналист от Норвегия, че Ринсън Хосе живее в Осло. Включено е изказване на Ашвин Кумар, журналист от Индия, за норвежеца Ринсън Хосе, собственик на фирмата в София. Включено е изказване на Калина Чапкънова, наблюдаващ прокурор по делото „Сарафово“.

Предаване „Защо, господин министър“ с водеща Жени Марчева, излъчено на 13.10.2024 г. (19:36-20:00 ч.)

В предаването „Защо, господин министър?“ гостът в студиото **Атанас Илков, служебен министър на вътрешните работи**, засяга темата за миграционния натиск. По думите му, в обсъденото при премиера, както и по време на КСНС при президента, в докладите, които са били направени от всички служби, включително и от МВР, не са били изнесени данни и информация, от които да има основание да се смята, че средата на сигурност в България е застрашена. По отношение на миграционната вълна, все още е рано да се каже, че може да има засилена миграционна вълна, но се следят процесите в зоната на конфликта в Близкия изток, така че при всяко едно изменение на ситуацията там има готовност да се реагира по съответния начин.

Централни емисии bTV НОВИНИТЕ в 19:00 ч.

За пострадали стотици членове на ливанската групировка „Хизбула“, след като техни устройства за комуникация са избухнали, се съобщава на **17.09.2024 г.** Записи от видеокамери показват експлозии на различни обществени места. Съобщава се, че според здравните власти има осем загинали и над 2000 ранени, като сред пострадалите е иранският посланик в Бейрут. Здравното министерство е извикало спешно всички медици да се явят в болниците заради големия брой ранени. Пострадали членове на групировката има и в Сирия. Според член на „Хизбула“ е възможно Израел да стои зад мащабната операция. Към този момент няма коментар от Тел Авив.

За нова вълна от експлозии на електронни устройства, радиостанции на членове на „Хизбула“ в Ливан, се съобщава на **18.09.2024 г.**, като се посочва, че трима души са загинали, а стотици са ранени. Включено е изказване на Елиас Джрейд, очен хирург, че са лекували един след друг пациенти, нараняванията са били навсякъде-очи, лица, ръце. Преди няколко месеца от „Хизбула“ са получили пратка от 5000 пейджъра. Предполага се, че при производството им е вложено взривно вещество, което е активирано дистанционно. Според „Ню Йорк Таймс“, това вероятно е операция на израелските тайни служби. На взривените устройства има стикери на тайванската компания GOLD APOLLO, чийто собственик е отрекъл връзка и е заявил, че са произведени от фирма партньор в Унгария. Шех Джинг-Куанг, основател и президент на GOLD APOLLO, е посочил, че имат представител в Европа, с когото си сътрудничат от три години. От „Хизбула“ се заканили с отмъщение. По традиция Израел не коментира подобни акции. От Вашингтон са отrekli да са свързани с взривовите и са призовали за сдържаност всички страни в региона. С цел безопасна и сигурна комуникация привържениците на „Хизбула“ са купили пейджъри, за разлика от телефоните те не могат да се проследят. Включено е изказване на Любомир Тулев, експерт по киберсигурност, че там няма никаква GSM технология, а има предаване на сигнал, комуникация посредством радиосигнал, съобщението е немалко как да бъде получено на тези пейджъри, ако преди това Израел или който стои зад атаката не е придобил достъп до самата радиочестотна система.

На 19.09.2024 г. водеща за централната информационна емисия е темата, че унгарско издание е намесило България в случая със смъртоносните експлозии на пейджъри в Ливан. Според унгарската медия, фирма, регистрирана у нас, собственост на норвежец, е снабдила групировката „Хизбула“ с пейджърите. В емисията е включен подробен разследващ репортаж на Антоан Златков, в който се съдържа информация за две фирми, унгарско и българско дружество, във връзка с производство или доставка на пейджъри за групировката „Хизбула“. Репортерът се намира пред адреса на регистрираната фирма у нас. Според унгарските власти, фирмата, регистрирана в Будапеща, е дружество-посредник. Последвала е реакция на ДАНС у нас, а според разследване на „Ню Йорк Таймс“ цялата акция е организирана от тайните служби на Израел чрез система от кухи фирми в Европа. Журналистическият материал в унгарския сайт „Телекс“ твърди, че терористичната организация „Хизбула“ се е снабдила с пейджъри с помощта на компания, регистрирана в България.

Конкретика липсва. Журналистическият материал се позовава на източници на медията. Унгарската компания е била дружество посредник и няма производствена дейност, е заявил държавният секретар по международни комуникации Золтан Ковач. Властите са потвърдили, че посочените устройства никога не са били в Унгария. Позовавайки се на свои източници, унгарската медия пише, че според тяхната информация българското дружество, а не ВАС Consulting, е внесло пейджърите от Тайван, а българското дружество е било и това, което е организирано доставката на оборудването и го е продало на „Хизбула“. Българската фирма „Норта Глобул“, посочена в статията е регистрирана през 2022 г., собственост е на норвежеца Ринсън Хосе, показва справка в Търговския регистър. На този адрес са регистрирани 196 фирми, включително и фирма „Норта Глобул“. Репортерът Антоан Златков казва, че на адреса не отваря никой. Съседи от блока разбират от репортера за фирмата. По данни от Публичния регистър на Норвегия, собственикът е предприемач със солиден опит в технологичния бизнес, член е на Борда на директорите в най-големия държавен университетски колеж в Норвегия. Включено е изказване на арабиста проф. Владимир Чуков, че България е сред държавите, която възприема само военното крило на „Хизбула“ за терористична организация, че прави впечатление, че двете унгарската и българската фирми са регистрирани на една и съща дата - април 2022 г. и трябва много сериозна работа на службите. Представена е позиция на ДАНС, че през територията на България не са реализирани митнически операции с визираните стоки. Не са извършвани и митнически операции към посочените в медии чуждестранни дружества. ДАНС извършва съвместни проверки с НАП и МВР по отношение на съпричастност на регистрираното в България дружество към доставка на комуникационно оборудване за ливанската организация „Хизбула“. Репортерът Антоан Златков съобщава, че по информация на БТВ, през страната са минали единствено парични потоци около 1 600 000 евро. Репортерът Ванина Недкова посочва, че скандалът е отекнал в Народното събрание. Партиите са призовали за бърза реакция от служебната власт и службите. Според някои партии, подобно замесване на името на страната ни, със сигурност ще ни нанесе щета. Други партии са видели умисъл от страна на Унгария предвид факта, че твърденията за „българска връзка“ се посочват именно в унгарски медии, а пък някои партии решили да не коментират темата. Включено е изказване на Бойко Борисов, председател на ГЕРБ, че се надява ДАНС и служебният кабинет бързо да обяснят какво се е случило. Службите бързо да реагират, призовали и от БСП. Включено е изказване на Борислав Гуцанов, председател на ПГ на БСП, да не се забравя Сарафово и не може България да е замесена в каквито и да е било подобни действия. От ПП-ДБ заподозрели Унгария в опит да използва България като изкупителна жертва, за да отмести фокуса от себе си. Включено е изказване на Васил Стефанов от ПП-ДБ, че е много важно в такива моменти да се следят само и единствено официалните източници на информацията и да не се правят спекулации. От ИТН контрирали, че проблемът за всичко, което се случва, си е у нас. Включено е изказване на Станислав Балабанов от ИТН, че докато държавата липсва, няма да се учудваме, че някъде по веригата явно сме замесени. Останалите политически сили не са коментирали темата. В емисията се съобщава, че са започнали израелски удари по цели на „Хизбула“, докато лидерът на ливанската организация правил първото си обръщение за взривовете. Международният редактор Яна Бързакова съобщава, че израелските атаки са по Южен Ливан, където са основните позиции на „Хизбула“ и откъдето те често обстрелват северните части на Израел. Малко преди това лидерът на влиятелната политическа и военна организация „Хизбула“ е заявил в обръщение, че взривовете от последните два дни са „обявяване на война на народа на Ливан“. Израел не коментира обвиненията, че той стои зад атаките. Предния ден Тел Авив е заявил, че започва нова фаза от войната и фокусът се е преместил в северните части на страната, като основната цел е да бъдат върнати цивилните, изгонени заради периодичния обстрел между „Хизбула“ и Израел след началото на войната в Газа на 7 октомври миналата година. Лидерът на „Хизбула“ Хасан Насрала определил нападенията като терористичен акт и клане и обвинил Израел, че с тази атака врагът е нарушил всички закони и червени линии и се е закарал, че израелците няма да се върнат по домовете си на север, докато продължава войната в Газа. Джон Кърби, съветник по сигурността към Белия дом, е заявил, че сега не са по-близо до сделка, колкото били дори преди седмица. На следващия ден ескалиращата ситуация ще се обсъжда на заседанието на Съвета за сигурност на ООН.

Сред акцентите в централната емисия на **20.09.2024** г. е темата за нови въздушни удари на Израел срещу столицата на Ливан. Акцентира се върху установеното от ДАНС по безспорен начин, че въпросните взривени устройства не са внасяни, изнасяни или сглобявани у нас. Излъчен е репортаж на Владислава Тричкова, че заключението на ДАНС е в резултат на проверки, които извършват те

съвместно с НАП, МВР и Агенция „Митници“. Включено е изказване на служебния министър-председател Димитър Главчев, че не е установено никакво наличие на стоки или производство на стоки в България, за които става въпрос, норвежкят гражданин Хосе, собственик на фирмата, никога не е стъпвал в България, а е действал чрез пълномощник. Включено е изказване на Георги Димов, директор на Агенция „Митници“, че е извършена проверка и не е установено движение на стоки през територията на страната. От ДАНС са казали, че от българската фирма „Норта Глобал“ не са осъществявали сделки, по отношение на които България има юрисдикция. Включено е изказване на Пламен Тончев, председател на ДАНС, че нашата държава по никакъв начин не трябва да бъде замесена в предполагаеми движения на тези стоки - пейджъри, уоки-токита, радиостанции. Съобщава се за проверката на БТВ в Публичните регистри на Норвегия за дейността на норвежеца Хосе, както и за справката в българския Търговски регистър, където фигурира като собственик на „Норта Глобал“. Норвежецът е представил документ за самоличност в посолството ни в Осло, където завеждащият консулската служба Камен Диков е засвидетелствал истинността на положения подпис. Самата фирма е създадена от упълномощен адвокат Ели Атанасова, чиято кантора е регистрирана на същия адрес в центъра на София, където е регистрирана и фирмата „Норта Глобал“. От „Ройтерс“, позовавайки се на ливански източници, са съобщили, че в батериите е поставено малко количество мощен експлозив, изключително труден за намиране. Според български експерти, в такива ситуации взривът може да се задейства включително от хиляди километри, като понякога това се случва само с кодова дума или съобщение. Всеки телефон може да бъде проследен, това е основната причина „Хизбула“ да предпочита по-примитивни методи за комуникация, е казал бившият заместник-ректор на Академията на МВР Милен Иванов. Съобщава се, че в разследване на ВВС за произхода на пейджърите-бомби се цитират данните, за които от БТВ са съобщили предния ден. През България са минали 1,6 млн. евро. Информацията споделят също „Ройтерс“, британският „Индипендънт“ и швейцарското издание „Суис инфо“. БТВ е цитирана още от „Таймс ъф Израел“ и множество арабски издания. Израелските сили са обявили, че се извършва целенасочен удар срещу Бейрут, след като „Хизбула“ е изстреляла десетки ракети срещу територията им. Израел за трети път удря Бейрут от началото на войната с „Хамас“, а ливанците остават разтревожени от разширяването на конфликта в региона. Включено е изказване на Тони Абу Жауд от Бейрут, че искат мир. САЩ, Франция и Великобритания са призовали за сдържаност от двете страни. Предния ден лидерът на „Хизбула“ се е закарал с отговор на взривовете на пейджъри и уоки-токита за вътрешна комуникация на групировката, които са убили 37 души и ранили над 3000. Здравните власти са определили травмите на пострадалите като живота променящи. По думите на Фирас Абиад, здравен министър на Ливан, детонирането на тези устройства в публични места сред цивилни е явно военно престъпление. Съветът за сигурност на ООН ще обсъди кризата по-късно през деня.

На 21.09.2024 г. в централната емисия новини се съдържа информация, че „Хизбула“ е потвърдила смъртта на втория по важност командир на военното си крило. Загиналите в израелски удар срещу Бейрут вече са 37, а Израел и групировката продължават да си разменят ракетни удари на фона на призивите за сдържаност в региона. На кадри се вижда активираната ПВО система в северен Израел срещу ракетите на „Хизбула“. Спасителни екипи все още разчистват останките от сградите в Бейрут, ударен предния ден. Включено е изказване на Али Хараке, ръководител на спасителния екип, че трябва много внимателно да премахват отломките, защото под тях може да има все още живи цивилни. Секретариатът на ООН е призовал Израел и Ливан за деескалация и е заявил, че единствения път към мира е спирането на огъня в ивицата Газа. Включено е изказване на Розмари Дикарло, заместник-генерален секретар на ООН по политическите въпроси, че все още има място за дипломатия. Междувременно Израел е ударил училище в северната част на анклава.

На 23.09.2024 г. се съобщава, че Израел е нанесъл нов удар в Бейрут, целта е била командир на „Хизбула“. Това е станало часове след най-смъртоносната израелска въздушна атака в Ливан отблизо година насам. Близо триста са загиналите, включително жени, деца, и парамедици. Над 1000 са ранените. На кадри се виждат колони от коли в ливанския град Сидон. Хиляди бягат с вещите си на север заради израелската въздушна офанзива. Според ливанския държавен телеком, Тел Авив е изпратил над 80 000 телефонни предупреждения на ливанците да се евакуират. Включено е изказване на Ахмед, жител на южен Ливан, който казва, че ако има възможност да се върнат у дома, ще се върнат, ако не, няма да го направят. В Бейрут родители се стекли към училищата, за да приберат децата си. Включено е изказване на Иса, жител на Бейрут, който казва, че са тук заради телефонните

обаждания и да вземат момчето си от училище. Израелската армия е ударила над 800 обекта на „Хизбула“. Според ливански медии, въздушни атаки е имало на 150 км след границата. Тел Авив е обявил, че насочва вниманието си към източен Ливан, където шиитската групировка крие част от огневата си мощ. Включено е изказване на Даниел Хагари, говорител на израелската армия, че „Хизбула“ възнамерява да изстреля тези оръжия към израелската територия и те няма да го позволят. „Хизбула“ е изстреляла над 100 ракети към северен Израел. Според израелския президент, държавата му не желае война, но е длъжна да защити своите граждани.

За продължаващия интензивен обстрел между Израел и Ливан се съобщава на 24.09.2024 г. Ливанските власти информират за 558 убити, сред които около 150 жени и деца, над 1800 са ранени. След издадените от Тел Авив предупреждения десетки хиляди цивилни напускат южните части на Ливан и долината Бекаа на изток, именно там се смята, че са основните позиции на „Хизбула“, включително тунели и ракетни установки. Следва разказ на специалния пратеник на Sky News в Южен Ливан Алекс Кроуфорд, военен кореспондент, която съобщава, че през цялата нощ е имало удари и от двете страни на границата, някои от тях са били много близо, на 200 метра от тях, те са прекарвали над 12 часа в огромната колона от коли и са били сред малкото, движещи се на юг, всички останали са бягали на север към Бейрут - семейства с деца, баби и дядовци. И тук хората, които не искат или не могат да се евакуират, спят на плажовете. Местните са много разтревожени, напрегнати и гневни. Израел твърди, че е ликвидирал високопоставени членове на „Хизбула“, сред които и командира на ракетната им програма. Според Тел Авив са поразени 1600 военни цели на групировката. Включено е изказване на Мохамед, евакуиращ се от Бейрут, че не иска да си тръгва, защото обича столицата, но това е правилното решение заради безопасност. И Северен Израел, и Южен Ливан са почти в локдаун - учебните заведения не работят, а магазините са затворени. Израелският премиер Нетаняху се е заканил операцията „Северни стрели“ да продължи.

В следващите дни в централните емисии на btv НОВИНИТЕ темата за събитията в Близкия изток и за разрастващия се конфликт продължава да присъства. Сред акцентите на **25.09.2024 г.** е започналото от службите за сигурност на Норвегия предварително разследване по случая със смъртоносните пейджъри в Ливан. Ринсън Хосе, собственикът на българската фирма, която унгарски медии свързват с пейджърите, е в неизвестност от деня след първите взривове. Това са разказали пред БТВ работодателят му в Осло и журналистът, който работи по темата. Изрично се посочва, че ДАНС е установила по безспорен начин, че пейджъри като взривените в Ливан не са внасяни, изнасяни или сглобявани у нас. Бомбардировките срещу Ливан през последните четири дни са най-кръвавите от гражданската война 1975-90 г., над 90000 жители на Ливан са се евакуирали на север. Болниците в южната част на страната са препълнени с ранени. Включено е изказване на **Ювал Орен, жител на кибуца Саар**, че част от къщата му е укрепена и след като затворили вратата, се е чул силен взрив наблизо и това е било всичко. В централната емисия на **27.09.2024 г.** се съобщава, че премиерът Бенямин Нетаняху е защитил Израел в пламенна реч пред ООН, като се посочва, че аплодисменти, но и демонстративно напускане на залата са посрещнали Нетаняху в ООН. В речта си той изобщо не е споменал предложението на САЩ за незабавно прекратяване на огъня с „Хизбула“. Европейският съюз и Великобритания са подчертали необходимостта от незабавно спиране на огъня от всички страни и сделка за Газа. Включено е изказване на Киър Стармър, министър - председател на Обединеното кралство, че по-нататъшната ескалация не помага на никого.

Акцент на **28.09.2024 г.** е темата за пълна мобилизация на държавата ни за запазването на живота и здравето на българските граждани и семействата им в Ливан. Съобщава се, че лидерът на групировката „Хизбула“ Хасан Насрала е бил ликвидирен. Международният редактор Цветана Балабанова съобщава, че от „Хизбула“ са потвърдили за елиминирането на своя лидер, а всички са единомислени, че това е най-голямата израелска победа срещу шиитската групировка досега. Хасан Насрала е бил смятан за духовен син на иранския духовен лидер аятолах Али Хаменеи. Именно затова неговата реакция е била следена с огромно внимание. В свое комюнике Хаменеи не е споменал името Насрала, но е призовал за мобилизация на всички мюсюлмани в региона. Според представител на хутите, случилото се няма да повлияе на съпротивата срещу ционисткия режим. Двамата въпроса, които си задават всички - кой ще наследи Хасан Насрала и ще последва ли израелска сухопътна операция в Ливан. Израел е разпространил кадри на изстребителите, нанесли ключовия удар по Бейрут. Тел Авив е заявил, че остава в пълна бойна готовност на всички фронтове и е подготвен за това, което следва. Били са мобилизирани и нови три батальона с резервисти. Включено е изказване на Даниел Хагари,

говорител на израелската армия, че Хасан Насрала и високопоставените терористи, елиминирани заедно с него в щаб квартирата им са били легитимна военна цел по международното право. Насрала е бил една от най-влиятелните фигури в Близкия изток. Под ръководството му „Хизбула“ се е сдобила с хиляди ракети от Иран и е обучил бойци и на другите групировки в региона - „Хамас“ и хутите. Включено е изказване на Уалид, жител на Бейрут, че това е шокираща новина, която е разтърсила сърцата им, защото той е бил техният баща, майка, брат, той е бил всичко на този свят, разчитали са на него, а сега са останали без нищо. Израелците са посрещнали ликвидирането на Насрала с радостни възгласи. През целия ден Израел е продължил с интензивните си удари както по Бейрут, така и по долината Бекаа-източната крепост на „Хизбула“. 500 убежища за бягащите цивилни отварят в Бейрут от УНИЦЕФ. Над 30000 ливанци вече са избягали в съседна Сирия. Включено е изказване на Далал Дахер, жителка на южните квартали на Бейрут, че това е неприемливо. Според анализаторите, случилото се тази нощ е кулминацията на военната стратегия на Израел, тя е започнала преди 10 дни с координираното едновременно експлодиране на хиляди пейджъри, а след това и на хиляди уокитокита. От МВНР съобщават, че заради сериозната ескалация на военните действия призовават българските граждани да преустановят всякакви пътувания до Ливан и незабавно да напуснат територията на страната. На сайта на ведомството е отбелязано най-високото ниво на риск за пътуване до Ливан. По указание на премиера Димитър Главчев във Външно министерство е създадена работна група с участието на няколко институции. Задача номер едно - да координира и предложи най-подходящ вариант за безопасна и сигурна евакуация. БТВ се е свързала с българи, които в момента са в Ливан. Разказ на д-р Брахим Абул Мурад, че чуват самолети, ракети летят, чуват бомбардировки, гърми много силно, ако е по-близо, някои прозорци се чупят. Мъжът казва, че няма сигурно и безопасно място - нито болница, нито къща, нито по пътя. Осъществена е връзка по телефона с баща и дъщеря, интернетът е слаб. Дани Хотайт разказва, че всеки момент има риск, атакуват ги постоянно, особено последните 10 дена. Абдул Хотайт казва, че по пътя до Бейрут не може да се гарантира дали ще останеш жив, защото бомбардират всичко. Много от съседите, познатите и близките им вече са евакуирани. Дъщерята на Абдул остава, защото е лекар. По думите на жената, проблемът не е дали да остане или да избяга, това не е решение. Решението е как да спрат тези военни атаки, които постоянно нарушават мира и живота на гражданите. На редакционната поща на БТВ сутринта е получено писмо на зрител, в което пита защо в посолството в Бейрут отказват помощ. От Външното ни министерство са заявили, че са в постоянен контакт с българските граждани, изразили желание за помощ, за прибирането им в България. Европейската комисия и Агенцията за авиационна безопасност са издали официална препоръка да не се извършват полети във въздушното пространство на Ливан и Израел временно до 30 октомври. Включено е изказване на Калина Чапкънова, наблюдаващ прокурор, по темата за случилия се атентат на 18.07.2012 г. в 17:23 ч. в Сарафово.

На **29.09.2024 г.** се съобщава за подготовката за евакуация по въздух на българските граждани, пожелали да напуснат Ливан. Премиерът Димитър Главчев се е срещнал с представители на външното ни министерство, на министерството на транспорта и на Съвета по сигурността. Българите, пожелали да напуснат Ливан, ще бъдат евакуирани поетапно по въздух, като паралелно с това се търсят и други варианти за евакуация. Установени са всички сънародници, потърсили съдействие. Израелската армия е потвърдила, че нанася мащабни удари срещу цели на хутите в Йемен - инфраструктура за внос на петрол, енергийни обекти, пристанището Худейда. Възможна е ограничена сухопътна операция на въоръжените сили на Израел в Ливан. Освен Насрала, са ликвидирани още около 20-тина командири. Премиерът Нетаняху е определил това като историческа повратна точка и е предупредил Техеран, че който удари Израел, ще бъде ударен. Кореспондентът Алекс Кроуфорд от Sky News разказва, че главната джамия в столицата Бейрут е дом на много хора. Мохамед Джавад Зариф, вицепрезидент по стратегическите въпроси на Иран, се е закарнал с отмъщение. За наследник на Насрала се спряга неговият братовчед и също духовник Хашем Сафи Един, който оглавява политическото крило на „Хизбула“ и е включен в американския черен списък с терористи.

На **30.09.2024 г.** се съобщава, че правителственият самолет с около 80-90 души, евакуирани от Ливан, семейства с деца, възрастни хора, се очаква да кацне на летище София. В 13:01 ч. самолетът е получил зелена светлина и е отлетял за Бейрут. Операцията е била подпомагана от ВВС и от съюзници от НАТО. Приземил се е на международното летище в Бейрут около 15:00 ч. С кратко закъснение в 16:51 ч. еърбъсът е излетял за София. Часът на пристигане е около 18:50 ч. На летището е служебният премиер Димитър Главчев. Д-р Мохамед Фархат, български гражданин, разказва, че ще се качат на

полета, посланикът им показвал къде да ходят. В Министерски съвет е бил уточнен екипажът и кои представители от МВНР ще придружат първата група българи. Атанас Запрянов, министър на отбраната, разказва за помощта на съюзниците. От МВР са готови да съдействат на нашите сънародници с бази, ако има нуждаещи се от подслон. Към този момент такъв не е заявен. В емисията е излъчен репортаж за похитените моряци от хутите. Разказ на Соня Щерева, тъщата на Данаил Веселинов, че постоянно мисли за това. Евродепутатът Елена Йончева е успяла да се срещне с отвлечените българи и посочва, че изчакването е най-добрият ход. В триминутно обръщение Нетаняху е обвинил Иран, че подклажда войната в Близкия изток чрез „Хизбула“, „Хамас“, хутите и останалите групировки, които финансира. Йолав Галант, израелски министър на отбраната, е посочил, че елиминирането на Насрала е много важна стъпка, но не е всичко. Наим Касем, зам.-ръководител на „Хизбула“, казва, че са готови с тяхното доверие и израелският враг няма да постигне целите си. Многобройни групи от ливанци продължават да напускат родината си. В продължението на емисията в пряко включване на от летище София д-р Мохамед Фархат казва, че вече е в България, неговият син на 2 години за първи път пристига у нас. Премиерът Димитър Главчев е казал, че се обсъждат всякакви варианти за евакуация, но е важно да е най-сигурно. По думите на Любомир Кючуков, бивш заместник-министър на външните работи, се очаква сухопътна операция, Израел действа настъпателно, има опасения да се превърне в регионален конфликт. САЩ не искат да бъдат въвлечени директно в конфликт там.

За тревогата на света към Близкия изток се съобщава в централната информационна емисия на **01.10.2024 г.** Акцентираща се, че Израел е започнал ограничена сухопътна операция в Ливан, срещу подкрепяната от Иран групировка „Хизбула“. Според източници от Белия дом има индикации, че Иран готви ракетна атака в отговор. Вторият полет с евакуирани граждани от Ливан е трябвало да кацне на летище София, но има малко закъснение. Д-р Абас Мохамед Радуан, който се е завърнал в страната, казва, че организацията от страна на посолството е добра и се надява на мир. Разказ на Татяна Славова-Мокдад за преживяното. Приоритетът е благополучното завръщане на българските граждани. По думите на служебния премиер Димитър Главчев са открити координатите на кораба, на който са похитените от хутите български моряци. Българските служби следят ситуацията в Близкия изток. Президентът Румен Радев казва, че за разрешаване на конфликта се изисква последователност от цялата световна общност. Израел е нанесъл удари по летището в Бейрут. Тел Авив настоява, че окупацията на южен Ливан не е целта, а унищожаването на военната инфраструктура и тунелите. Включено е изказване на Даниел Хагари, говорител на израелската армия, че „Хизбула“ е превърнала ливанските населени места, разположени в съседство с израелските, във военни бази за нападение срещу Израел. „Хизбула“ се е била подготвила да използва тези села като плацдарм за нахлуване в израелски домове. „Хизбула“ отрича да има преминаване на границата и пряк сблъсък, но казва, че бойците ѝ са подготвени за такъв. Включено е изказване на Карима Лачир, директор на Център за арабски и ислямски изследвания, за съществуването на политически вакуум, от който се възползва правителството на Нетаняху. САЩ са единствената страна, която може да обуздае Нетаняху, да спре настоящата много опасна ескалация, но не го правят поради нестабилната ситуация. Британският външен министър е подчертал, че цената на регионална война ще бъде огромна. Разказ на Али Хашем, че иска да живеят в мир. Има българско гражданство и иска да приеме семейството на брат си и да им помогне, но по закон може да помогне само на майка си. Абас, който живее от 32 години в България, казва, че близките му се чувстват зле, обаждат се от време на време. Доц. д-р Ходор Факих, почетен председател на Асоциацията на ливанците в България, разказва за разделените семейства. В продължението на емисията чрез видеовръзка проф. Владимир Чуков посочва, че Иран изстрелва ракети срещу Израел. Израелските военни са съобщили за изстреляни балистични ракети. Има репортаж от летище София за втория полет с евакуирани българи. Димитрина, съпругът и дъщеря ѝ са се завърнали в страната. Димитрина разказва, че решението са взели бързо, няма друго решение, живели са там 30 години, благодарни са, че могат да останат в България.

На **02.10.2024 г.** се съобщава за опасна ситуация в Близкия изток - Иран е ударил Израел с двеста балистични и звукови ракети. Израелският премиер Бенямин Нетаняху е предупредил, че ще има силен отведен удар. Няма риск от терористични атаки в България, е уверил вътрешният министър Атанас Илков. Премиерът Димитър Главчев е свикал Съвета по сигурността, в петък при президента ще се проведе Консултативен съвет за национална сигурност. Международният редактор Валентин Костов обобщава, че Иран е извършил второ за половин година и два пъти по-мощно ракетно

нападение срещу Израел, като е изстрелял между 180 и 200 балистични ракети, сред които и най-новите хиперзвукови „Фатах“. Яна Бързакова съобщава за щети на редица места, с които е осъмнал Израел сутринта. Нетаняху е подчертал, че режимът в Иран не разбира готовността на Израел да се защитава. Масуд Пезешкиан, президент на Иран, е заявил, че ще се сблъска с по-сериозни действия. Съобщава се за дипломатически скандал между Тел Авив и генералния секретар на ООН. Папа Франциск е обявил 7 октомври за ден на пост и молитви за мир. Излъчен е репортаж за разказите на българите, всеки е получил известие на различни платформи минути преди атаката с инструкции за безопасност. Давид живее в България, но в момента е в Тел Авив, скрил се е в бомбоубежище под един супермаркет, след около час се е прибрал вкъщи. Палома Лоцман разказва, че една от стаите в жилището ѝ е бомбоубежище. В изказване служебният премиер Димитър Главчев посочва, че заплахи за сигурността на страната ни няма. Министърът на отбраната е заявил, че държавата трябва да е подготвена за най-лошия сценарий. Елена Шекерлетова, зам.-министър на външните работи, посочва, че България остро е осъдила въздушните удари на Иран срещу Израел, силно обезпокоени от влошаването на ситуацията в региона, призовават към деескалация. Атанас Илков е заявил за засилени мерки за сигурност с чисто превантивен елемент. Коджейков е заявил готовност на авиоотряда да евакуира българи от Ливан, ако се наложи. В кореспонденция от Париж Десислава Минчева отбелязва единната позиция на ЕК и призова на Урсула фон дер Лайен всички страни да защитават живота на невинните цивилни граждани. В продължението на емисията е включено изказване на Милен Керемедчиев, бивш заместник-министър на външните работи, че с усложняването на ситуацията в Ливан е много вероятно да има нужда от още полети за евакуация.

На **03.10.2024 г.** се съобщава, че МВНР призовава българите в Иран да напуснат незабавно страната. Посланикът на Израел в ООН е заявил, че отмъщението на Тел Авив за мащабната иранска атака ще е скоро. За втори път израелската армия удря сърцето на Бейрут на метри от ливанския парламент. Жертвите са най-малко 9. Нови атаки и по южното предградие Дахия, според Тел Авив срещу щаб квартирата на разузнавателното крило на „Хизбула“. Израел е издал поредните предупреждения за евакуация на райони в южен Ливан. Мариам Чаабане, разселена от Южен Ливан, разказва, че още като е била дете, е трябвало да бягат, отгледала децата си, евакуирайки се от едно място на друго, сега се мести с внуците си, цял живот бягат. Иранският президент е пристигнал в Катар в търсене на подкрепа от арабските държави. Той се е срещнал с представители на Катар и на Саудитска Арабия, както и с делегация на „Хамас“. Тамим Бин Хамад Ал Тани, емир на Катар, е заявил, че за да има деескалация, окупационната израелска армия трябва да прекрати несправедливата си война в Газа, на Западния бряг и агресията си срещу Ливан. Вътрешните министри от страните на Г-7 обсъждат последствията от кризата в Близкия изток и потенциална мигрантска вълна, а в Ливан продължава евакуацията на чуждестранни граждани по въздух и по вода. България е готова да избегне мигрантска криза в случай, че събитията в Близкия изток ескалират и натискът се засили. Превантивни мерки вече са взети, съобщили за БТВ от Главна дирекция „Гранична полиция“. През първите девет месеца на тази година мигрантският натиск по българските граници е намалял със 70 %. Ст. Комисар Радослав Кулеков, зам.-директор на ГД „Гранична полиция“ съобщава, че опасност от мигрантски натиск във връзка със събитията, които се случват в Близкия изток, може да се каже, че към момента няма, но са предприели необходимите мерки. Според българските и чуждите специални служби, потенциален риск е мигрантският натиск по границите ни да бъде увеличен. За момента данни за такова увеличаване няма. Армията също е готова да помогне с допълнителни сили, ако се наложи, е уверил министърът на отбраната Атанас Запрянов.

На **04.10.2024 г.** се съобщава за състоялия се КСНС при президента. Според българските специални служби няма пряка заплаха за националната сигурност. Потенциални рискове има – миграционни потоци и евентуални терористични атаки. КСНС е излязъл с 6 препоръки към служебната изпълнителна власт. Президентът Румен Радев е заявил, че към момента няма пряка заплаха за страната. Премиерът Димитър Главчев е заявил, че разговорите при президента са протекли в дух на единомислие. Представени са реакции на партии от Тошко Йорданов, председател на ПГ на ИТН, че осъзнават, че има проблем, от Костадин Костадинов, председател на „Възраждане“, с предложение да бъде осъдена израелската агресия, но това не било прието. От Ливан още 25 наши сънародници се прибират в България, други на следващия ден - с полет на канадските авиолинии до Истанбул. Разкази на Васил Васильонов, пилот в Държавния авиационен оператор, и на Ива Брайкова, стюардеса, за спасяването на българите, евакуирани от Ливан. Премиерът и транспортният министър са наградил

екипажите на самолетите, евакуирали българите от Ливан. Израел твърди, че при атаки са убити 250 членове на „Хизбула“. Върховният лидер на Иран е заплашил, че съюзниците на Техеран няма да отстъпят. Али, спешен медик, казва, че е имало бомбардировка и първият медицински екип е бил атакуван. Изказване на американския президент Джо Байдън, че вярва, че няма да има пълномащабна война. В продължението на новините гостът в студиото Ивайло Иванов, експерт по национална и международна сигурност, отбелязва, че целите на „Хизбула“ са места, свързани с Израел, България не е участник в този конфликт. Влошаване на ситуацията в Близкия изток пречи на освобождаването на българските моряци, заложници на хутите. Най-добре е българите, които са в Иран, да напуснат страната. Доброто сътрудничество с Турция е важно за решаване на миграционния натиск.

На 05.10.2024 г. се съобщава, че соченият за нов лидер на „Хизбула“ Хашем Сафи Един вероятно е бил убит при бомбено нападение в Бейрут. Ливанските служби за сигурност са съобщили, че той е в неизвестност вече второ денонощие. Хашем Сафи Един е братовчед на убития преди 10 дни лидер на групировката Насрала. Също като него носи черен тюрбан, знак, че е пряк потомък на пророка Мохамед. Същевременно Израел е ликвидирал и двама местни лидери на „Хамас“ в палестински лагер край северния ливански град Триполи. С тях са загинали и целите им семейства. „Хизбула“ продължава да стреля с ракети по цели в Израел въпреки военната операция срещу групировката. В арабския свят не стихват демонстрациите в подкрепа на „Хизбула“ и „Хамас“. Абдул Хамед, протестиращ, казва, че засвидетелстват подкрепа за техните братя в битката им срещу ционизма и американските врагове. Американският президент се е противопоставил на заплахите на Израел да атакува ирански петролни съоръжения. Белият дом е съобщил, че ще отпусне допълнително 157 милиона долара хуманитарна помощ за населението в региона, засегнато от военните действия. Демонстрация в подкрепа на Палестина и Ливан и у нас. Проявата е била пред Съдебната палата в София. Демонстрантите са развявали знамето на Палестина и са скандирали за свобода на Палестина и не на бомбите в Ливан. Участвали са както араби, така и българи. Протестиращ говори за насилието в региона, за агресията. От Федерацията на ционистите в България са заявили, че действията на Израел са в отговор на нападението на „Хамас“ срещу цивилни в Израел на 7 октомври миналата година. Николай Гълъбов от Федерация на ционистите в България посочва, че Израел иска да спре войната, не иска да воюва, човешкият живот е над всичко. Протестиращите в подкрепа на Палестина и Ливан са декларирали, че демонстрациите ще продължат.

На 06.10.2024 г. се съобщава, че не стихва насилието в Близкия изток в навечерието на 7 октомври. Година след последното отваряне на кутията на Пандора шансове за мир в региона не се забелязват. Международният редактор Валентин Костов съобщава за влошаване на ситуацията на близоизточния фронт. През изминалата нощ са загинали 30 души при удар върху джамия в централната част на ивицата Газа. Според израелската армия там се е помещавал щаб на „Хамас“. Същевременно при поредните бомбени нападения срещу „Хизбула“ в Бейрут е бил поразен хотел и много цели в предградията на ливанската столица. Според очевидци и чуждестранни кореспонденти - това е била най-тежката нощ от началото на операцията „Северни стрели“ срещу шиитската групировка. Според Израел досега са ликвидирани около 450 бойци на „Хизбула“, но броят на цивилните жертви е неимоверно по-голям. Не стихват и демонстрациите за мир по света. Хиляди хора по света изразяват подкрепа за палестинците в навечерието на годишнината от 7 октомври. Излъчен е репортаж от Сидни. Заид Ал-Хадже, протестиращ, казва, че това е възпоминание за една година от началото на този геноцид, конфликтът е започнал преди 76 години и това не е конфликт, а окупация, кражба на земя, клане и убийство на палестинци, които са законните собственици на земята. За поредна вечер хиляди са преминали по улиците на Тел Авив и Йерусалим да настояват за примирие и освобождаване на заложниците. Израелската армия засилва ударите по палестинските групировки в цялата ивица Газа. Там остават около 100 заложници, като 1/3 от тях вероятно вече не са живи. Изказване на генерал Ярон Финкелман, командващ Южния фронт, че са в много висока степен на бойна готовност, извършват успешни операции в централна Газа и в северните части на ивицата. По данни на медицинските власти на палестинската територия броят на жертвите за една година вече достига 42000. Израел очаква нови палестински удари в деня на годишнината. Нападение е било извършено в южен град, при което е загинала млада жена и 10 души са били ранени. Медии във Вашингтон цитират неназовани източници, че още тази вечер е възможно Израел да нанесе мощен ракетен удар по Иран в отговор на нападенията на ислямската република по-рано тази седмица.

На 07.10.2024 г. се съобщава, че се навършва една година от безпрецедентното терористично нападение на „Хамас“ срещу Израел, което подпалило Близкия изток. При израелската военна кампания Газа е била почти напълно срината, по данни на здравните служби, в управляваната от „Хамас“ ивица загиналите палестинци са около 42 000. Възпоминателни шествия в памет на жертвите са започнали рано сутринта. Анат Голдщайн-Магнези казва, че синът ѝ е загинал на 22 години. Точно в 06:29 ч., в момента на нападението на „Хамас“ над Йерусалим, е прозвучала сирена. Семейства на заложници са отбелязали годишнината там, близо до дома на Нетаняху. Думи на Нетаняху, че случилото се на 7 октомври няма да се повтори. Израел е нанесъл още удари по „Хизбула“ в Ливан. Американският президент Байдън е заявил, че няма да спре да работи за прекратяване на огъня. Спомен на един човек, на когото терористите са нападнали кибуца му, избити са десетки от съседите му, други са отвлечени. Десетки граждани са посетили синагогата в София за възпомяване на жертвите. Присъстват посланикът на Израел у нас, американският посланик, министрите на външните работи и на правосъдието, председателят на Народното събрание, конституционни съдии. Жена разказва, че чрез апликация на телефона чува въздушните тревоги и се обажда на близките си в Израел. „*Да се помни и да не се забравя*“ са думите на проф. д-р Александър Оскар и на други участници в събитието. В продължението на емисията гостът в студиото Румяна Бъчварова, бивш посланик на България в Израел, казва, че кризата в Близкия изток се задълбочава и последиците са непредвидими, повече са въпросите за бъдещето на света, Израел е длъжен да продължи усилията си в борбата срещу тероризма. Конфликтът се отразява на целия свят- има привърженици и на едната, и на другата страна.

На 08.10.2024 г. се съобщава, че „Хизбула“ е извършила втора атака за последните 48 часа срещу третия по големина израелски град Хайфа. Били са изстреляни над 100 ракети, няма данни за сериозни щети. Израелската армия е разширила сухопътната си офанзива в Ливан. 20 села на юг от град Тир са били предупредени да се евакуират. Според ливанските власти, около 1200000 души са били вътрешно разселени в страната. Израелският министър на отбраната е заявил, че соченият за нов лидер на „Хизбула“ Хашем Сефи Един вероятно е бил убит при бомбеното нападение срещу Бейрут в четвъртък. Палестинската автономия ще настоява за освобождаването на двамата български моряци, отвлечени в Йемен, е съобщил палестинският посланик у нас. Насри Абу Джайш, посланик на Палестина в България, говори за подготовката на среща в Кайро, където ще се обсъждат въпроси около Газа и за заложниците, включително и двамата българи.

На 11.10.2024 г. се съобщава, че Бейрут е преживял най-мощния въздушен удар на Израел от началото на нашествието в южен Ливан. Загинали са 22 цивилни. Целта на нападението е бил командир на „Хизбула“, който обаче е оцелял. При нощното нападение в самия център на ливанската столица само на няколко метра от парламента са ранени близо 120 души. Спасителни екипи търсят през целия ден оцелели под руините. Включено е изказване на Наджиб Микати, министър-председател на Ливан, че въпреки всички усилия, които арабските страни и международната общност правят, израелската война срещу Ливан продължава и ескалира с убийства и смърт, с разрушаване на домове и с нарушаване на въздушното пространство. Целият свят остро осъжда стрелбата по постове на „Сините каски“ на ООН в Южен Ливан, при която са били ранени четирима военнослужещи от контингента на „Юнифил“. Израелски булдозер е разрушил бариера на миротворците на границата. Решението на кризата не е по-слаб, а по-силен и истински суверенен Ливан, защитаван от легитимната ливанска армия, затова международната общност трябва да помогне за подсилване на ливанските институции. Според ливанските медицински власти, от началото на израелското нашествие са загинали близо 100 медицински работници.

На 12.10.2024 г. се съобщава, че новата израелска офанзива в северните части на ивицата Газа пречи на доставките на хранителни продукти. Това са посочва от Световната продоволствена програма. Организацията твърди, че основните пропускателни пунктове на север са били затворени и от 1 октомври не са влизали помощи. Операцията на израелската армия е срещу прегрупиран бойци на „Хамас“. Била е наредена евакуация на цивилните от бежанския лагер Джабалия и близките райони. Продължава и взаимният обстрел с „Хизбула“ в Ливан. Американският президент Джо Байдън е призовал Тел Авив да не обстрелва мироопазващите сили на ООН в страната, докато води войната срещу шиитската групировка. Израелските сили са стреляли срещу постове на „Сините каски“ два пъти, при което са били ранени четирима военнослужещи. Следва разказ от първо лице за живота между България и Ливан на Енджи Касабие.

В централната емисия новини на **13.10.2024 г.** се акцентира върху съобщението на ООН за ново напрежение между израелската армия и мироопазващите сили в Южен Ливан. Два израелски танка са нахлули в позиция на „Сините каски“ след като са разрушили главната порта. В същото време премиерът Нетаняху е настоял ООН да изтегли незабавно военнослужещите от региона. 40 държави, чиито войници участват в мироопазващите сили на ООН в Ливан, са осъдили остро атаките срещу „Сините каски“ и са призовали страните в конфликта да се съобразяват с мисията им в района. Премиерът Нетаняху обаче твърди, че присъствието им ги превръща в заложници на „Хизбула“. Нетаняху се е обърнал директно към генералния секретар на ООН, че е време да изведе „Юнифил“ от крепостите на „Хизбула“ и от зоните на бойните действия. „Хизбула“ е изстреляла над 300 снаряда към северните израелски градове. Израелската армия от своя страна е наредила евакуация на нови 21 населени места в южен Ливан и е нанесла поредица от въздушни удари. В Тел Авив са се събрали близки на отвлечените от „Хамас“. Изказване на Наама Хайнберг, братовчедка на убития в плен Итай Свирски, че правителството и министър-председателят трябва да поискат прошка за изоставянето на заложниците. Израелските сили са разширили настъплението си в северната част на ивицата Газа, където преди седмица е започнала нова операция срещу „Хамас“.

В емисията новини в 19:00 ч. на 14.10.2024 г. се съобщава, че Испания е призовала ЕС да прекрати Споразумението за свободна търговия с Израел. Причината - действията на Тел Авив в Газа и в Ливан. На този фон продължава размяната на удари между израелската армия и „Хизбула“. Съобщава се за първа атака на Израел в Северен Ливан, ударен е населен предимно с християни град Айту - 18 загинали, 7 ранени и хоспитализирани. Екипи на ливанския Червен кръст продължават да търсят оцелели. Ударът идва часове, след като четирима войници са загинали след атака на „Хизбула“ в израелска военна база, близо до Хайфа. Шиитската групировка твърди, че нападението е отговор на ударите в Бейрут миналата седмица. Според израелски медии атаката е била извършена с ниско летящи безпилотни апарати, а алармата за ранно предупреждение не се е включила. Даниел Хагари, говорител на израелската армия, отбелязва, че се изисква по-добра защита, ще разследват този инцидент и ще се подобрят да защитят войниците и гражданите на Израел. Междувременно външните министри на Евросъюза са осъдили атаките срещу „Юнифил“ и са призовали Тел Авив да се съобразява с мисията на „Сините каски“ в Южен Ливан. Жозеп Борел е заявил, че много европейски страни участват в тази мисия и е недопустимо да се атакуват войници на ООН. В Люксембург първите дипломати са обсъдили и хуманитарната криза в палестинските територии. Тече втората фаза от кампанията на СЗО да ваксинират децата в ивицата Газа срещу детски паралич.

ИЗВОДИ:

В програма БТВ своевременно се отразява темата за войната в Близкия изток, като се предоставя последователно актуална информация за разрастващия се военен конфликт в региона. В наблюдаваните актуални предавания и в емисиите **btv НОВИНТЕ** е представена задълбочено обстановката в Израел, в ивицата Газа, в Ливан и в Иран. В редица репортажи в предаванията и в емисиите **btv НОВИНТЕ** се съобщава за ескалацията на напрежението, за острото противопоставяне на Израел срещу „Хизбула“, за продължаващите атаки на Израел срещу Ливан, за множество разрушения във войната, за жертви от страна на воюващите страни, за евакуацията на цивилните граждани от района на бомбардираните земи. Акцентира се върху последователността на събитията, като се представят материали от международния видеообмен и се включват изказвания на световни политици, на представители на Израел, на Ливан, на Иран и на други страни от региона. Отражена е позицията на ООН, на Съвета за сигурност, на Европейския съюз, на различни държави като САЩ, Великобритания, Франция по отношение на разрастващия се конфликт в Близкия изток и на необходимостта от прекратяване на огъня и дипломатическо разрешаване на конфликта.

Множество са международните реакции на събитията в региона. В редица страни по повод годишнината от нападението на „Хамас“ на 7 октомври 2023 г. срещу Израел се провеждат възпоминания в памет на жертвите. В Софийската синагога в присъствието на официални лица и на представители на израелската общност също има възпоминание в памет на жертвите от 7 октомври 2023 г. Демонстрации на граждани се провеждат в редица градове по света, включително в София, с искане за справедливо разрешаване на конфликта, за прекратяване на военните действия в Близкия изток, които водят до жертви и разрушения, за мир, за освобождаване на заложниците. Възпоминанието в памет на жертвите от 7 октомври 2023 г. е сред ключовите теми в наблюдавания

период. За ден на пост и молитви за мир е обявен 7 октомври от Папа Франциск.

Не престават и опасенията на световната общественост от разрастване на конфликта в Близкия изток и от рисковете, до които би довело това - разруха, жертви, опасност за националната сигурност на държавите не само в региона, евентуална засилена миграционна вълна, като цяло международна несигурност.

В програма БТВ е отразен историческият контекст на събитията в Близкия изток. Експертите, специалистите, журналистите представят не само актуалните събития, но и проследяват развоя на конфликта в Близкия изток, позициите на страните в региона, възможното развитие на военните действия и необходимостта от дипломатическо и мирно разрешаване на близоизточната криза. Някои от участниците в предаванията са били в региона преди години и добре познават ситуацията там, като разказват на зрителите за преживяното. За по-пълна картина допринасят разказите на българите, евакуирани от Ливан и завърнали се у нас, на тези хора, които са останали в района на конфликта и разказват за случващото се, на местни жители от Ливан, Израел, които споделят тревогите си от нарастващата война и се надяват да заживеят в мир. Излъчени са репортажи на военен кореспондент от Sky News.

В предаванията се коментират темата за войната в Близкия изток, за случващото се в геополитически план. Дава се възможност на участниците свободно да изказват мненията си. Подборът на гостите е с оглед на тяхната експертност по отношение на геополитиката, ситуацията и хода на войната в Близкия изток.

Ситуацията в региона на Близкия изток се обсъжда и от българското правителство по време на извънредно заседание на Съвета за сигурност в Министерски съвет и по време на КСНС при президента Румен Радев. Зрителите на БТВ своевременно са информирани за ситуацията от министър-председателя и от президента, според които няма опасност за националната сигурност на нашата страна. Изрично се подчертава, че правителството и Министерството на външните работи следят ситуацията в Близкия изток, че няма опасност за българските граждани на наша територия, а за сънародниците, ако е наложително с оглед на случващото се, ще се предприемат мерки за евакуация. Външното ни министерство препоръчва на българските граждани с оглед безопасност да се въздържат от пътувания до Ливан и Иран, ако не е наложително.

Доставчикът представя различни гледни точки по темата за войната в Близкия изток. В повечето информационни емисии темата е водеща и за войната се съобщава като първа новина. Сред водещите теми в наблюдавания период е тази за замесването на страната ни във връзка с взривените пейджъри в Ливан. Категорична е позицията на официалната власт, на политически сили и на българските институции като ДАНС, НАП и МВР, че няма „българска следа“ при пейджърите-бомби. Има разследвания на БТВ, представени в репортажи в новини и в издание на предаването БТВ Репортерите. ВВС цитират данни, съобщени от БТВ, като информацията по темата споделят също „Ройтерс“, британският „Индипендънт“, швейцарското издание „Суис инфо“. Съобщава се, че БТВ е цитирана от „Таймс ъф Израел“ и множество арабски издания.

В програма БТВ при отразяване на темата за войната в Близкия изток и за случващото се в региона няма реч на омраза, няма призови за насилие. Доставчикът се придържа към официалната информация по темата от български институции чрез изявления на представители на изпълнителната власт, на президентството, на политически сили.

Не са излъчени неблагоприятни кадри.

Спазени са разпоредбите на Закона за радиото и телевизията относно гарантиране правото на информация. Спазени са професионалните стандарти по отношение на съдържание и начин на представяне на събитията. В програма БТВ не е открито съдържание, което да противоречи на Закона за радиото и телевизията и на етичните правила.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Наблюдението на програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ обхваща следните предавания:

„Новини“ – централна обзорна информационна емисия, излъчва се всеки ден от 18:00 часа.

„Кой говори“ - излъчва се всеки делничен ден от 10:00 до 12:00 часа. В предаването водещите

Мария Черешева, Георги Донков и Александър Детев дискутират злободневни теми със своите гости – хора от света на политиката и културата, експерти и анализатори.

"Без претенции" - актуално-публицистично предаване с водещи Ралица Гълъбова и Вили Янкова, излъчва се всеки петък от 13:00 до 15:00 часа.

"Стълбицето" – радио форум за идеи на ДАРИК, излъчва се от 10:00 до 16:00 часа в събота.

„КОЙ ГОВОРИ“

Много вероятно е да става дума за серия от фирми, използвани от Иран за доставки на „Хизбула“. Това няма да е прецедент. И „Хизбула“ и Иран използват широка мрежа от посредници, с които си доставят различни компоненти – от технологии до оръжия. Не е изненадващо, че у нас има такава компания, заявява журналистът и експерт в областта по сигурността Руслан Трад в предаването „Кой говори“, излъчено на 19.09.2024 г. Той коментира публикуваната в унгарско издание информация, че българска фирма може да е свързана с взривените в Ливан пейджъри. Според него е много вероятно да става дума за серия от фирми, използвани от Иран за доставки до „Хизбула“. Руслан не вижда изненада във факта, че има фирма, регистрирана у нас, която се ползва от иранците. Според Трад подобна дейност се развива и в наши съседни държави, като Иран използва Балканите като хъб за разпространение на компоненти. „Ако се започне разследване, в България най-вероятно ще открием много подобни компании“, подчерта той. По повод атаките с взривените пейджъри в Ливан, експертът смята, че целта им е да отслаби структурите на „Хизбула“. Трад е склонен и да повярва на тезата, че Белият дом не е бил информиран предварително за пейджърите. Това е метод, който Нетаняху използва от много време, той не се консултира със САЩ за много неща, затова и има търкания с администрацията в последно време, отбелязва той. Според експерта по сигурността, и САЩ и ЕС няма да подкрепят военни действия в Близкия изток, но ако се стигне до война, Израел ще бъде подкрепен.

В предаването „Кой говори“ от 25.09.2024 г. **Руслан Трад** коментира доколко е реална опасността ескалацията на конфликта да прерасне в тотална война между Израел и „Хизбула“. Международната общност полага усилия да успокои напрежението, но израелската армия ще продължи атаките си по цели на „Хизбула“, смята той. По негови думи, преминалата е линията, от която няма връщане назад, особено след 17 септември с атаката с взривяващи се пейджъри, вероятно ще последва и военна операция, ще има нови удари „Хизбула“. Журналистът отбелязва, че ежедневната размяна на огън между Израел и „Хизбула“ предизвиква и хуманитарна криза от двете страни на границата. Руслан Трад напомня, че реално Израел и „Хизбула“ от години не са спирали враждебните си действия един срещу друг. Журналистът отбелязва, че Израел е евакуирал 67 хил. души от началото на войната в Газа от Северен Израел, както и че десетки хиляди ливанци също са принудени да напуснат домовете си. Според него, най-вероятно военната цел на Израел е да изтласка силите на „Хизбула“ отвъд река Литани, тя е важен водоизточник, но и неофициална линия, която Израел смята за своя зона за безопасност и неговата армия ще иска да създаде там буферна зона за сигурност, както и да разруши структурите на „Хизбула“. Руслан Трад напомня, че „Хизбула“ имат стотина хиляди войници напълно обучени, с придобит опит в сирийската гражданска война, и са много по-силни и боеспособни в сравнение с последния конфликт между тях и Израел от 2006 г. – тогава групировката е разполагала с 15 хил. ракети, а днес се смята, че „Хизбула“ има над 150 хил. ракети, арсеналът им набъбва с всяка една битка. *Ескалацията на напрежението и задълбочаването на конфликта неизбежно ще доведе до голям брой цивилни жертви, смята журналистът.* Според него още не е ясно дали Иран иска да ескалира кризата, по-скоро той ще опита да отвори фронт в южна Сирия, както и да активизира йеменските хути. По думите на Руслан Трад, Руската федерация помага с разузнавателни данни на Иран, както и на „Хизбула“.

В „Кой говори“ от 30.09.2024 г. **дипломатът Стефан Тафров, бивш постоянен представител на България в ООН,** коментира напрежението в Близкия Изток и анализира защо до момента не са успешни опитите за постигане на мирно споразумение между враждуващите страни. Според него, може да започне истинска регионална война, ако се намеси Иран и ескалира ситуацията, това би довело до регионален конфликт. Стефан Тафров изтъква, че Израел умее да удържа военни победи, но не и да печели мира. *„Израел е показал през годините, че умее да удържа военни победи, но не е толкова добър, когато трябва да спечели мира. И обратно - арабските страни губят периодично войни и не се замислят, че трябва да сложат край на своите надежди да изтрият Израел от*

картата на Близкия Изток“, коментира дипломатът Стефан Тафров в предаването „Кой говори“ по ДАРИК РАДИО. Според дипломата, аятоласите се страхуват, че ако започнат „военна авантюра срещу Израел“, това ще доведе до свалянето на режима им. Режимът на аятоласите в Иран е главният дестабилизиращ фактор в Близкия изток, категоричен е Тафров. Терористичното нападение от 7 октомври м.г. на „Хамас“ сложи началото на този цикъл от насилие, допълва той. Обстрелвайки Северен Израел, „Хизбула“ извършва военни престъпления, правото на Израел да се защитава е налице, твърди Тафров. Единствената претенция на Израел към Ливан е да не бъде обстрелван от „Хизбула“ Северен Израел от ливанска територия, отбелязва дипломатът. Израел е по-силен от „Хизбула“, но дори и отслабена, групировката продължава да обстрелва Северен Израел, констатира той. По негови думи, Иран ще продължи да действа по начина, по който го е правил и досега. Иран поддържа мрежа от терористични организации като „Хизбула“, „Хамас“, хутите в Йемен, които фактически извършват акциите срещу Израел, без Иран да бъде намесван - Иран ги финансира, подкрепя ги, въоръжава ги и ги обучава, казва Стефан Тафров. Той отбелязва, че Израел на няколко пъти показва силна позиция при следвоенна победа за умиротворяване в региона, което обаче така и не довършва. „Израел, в момента в който е в силна позиция в следвоенна победа - както е след 1948 г., след 1967 г. и след 1973 г., като започва, но не довършва тенденцията за умиротворяване на палестинците и създаване на палестинска държава, а самите елити сред палестинците и сред част от арабските страни продължават да отказват на Израел правото на съществуване“, посочва дипломатът.

В изданието от 01.10.2024 г. **Драгомир Иванов – журналист и международен анализатор, и Александър Детев – журналист**, коментират започналата сухопътна операция на израелската армия и продължаващите въздушни удари по Бейрут. Случващото се не е прецедент, налице е усещане за deja vu, за поредната тежка ескалация в Близкия изток, казва анализаторът Драгомир Иванов, който припомня, че през лятото на 2006 г. Израел отново нахлу в Южен Ливан, повод бяха терористични действия на „Хизбула“, които бяха отвлекли израелски войници. Налагат се исторически паралели, допълва той. По негови думи, въпросът е дали Израел ще проведе ограничена акция до река Литани, или ще продължи до Бейрут. Иран е резервиран, аятоласите не реагират остро, въпреки че имаше такива очаквания, казва Драгомир Иванов. Той напомня, че през март 1978 г. Израел изтласка ООП на север от река Литани. През 1982 г. по време на операцията „Мир за Галилея“, израелските военни под командването на Ариел Шарон достигнаха до Бейрут, напомня той. Това продължи да се точи като граждански конфликт през годините, нещата се повтарят, но не знам доколко са извлечени уроците от двете страни за тези трагични събития, коментира анализаторът. „Хизбула“ е проникнала като раково образувание в Ливан, страдат и цивилните от всичко това, изтъква Драгомир Иванов.

Журналистът Александър Детев припомня за приетата още през 2006 г. резолюция на Съвета за сигурност на ООН, целта на която бе да премахне въоръженото присъствие на „Хизбула“ южно от река Литани, посочена като разделителна линия, и да прекрати военните действия с Израел, но това на практика никога не се случва и това доведе до тези конфликти и сблъсъци с различна честота през годините. Според Детев режимът в Иран е в сложно положение, в страната имаше протести, и той не може да си позволи директен, пълномащабен сблъсък с Израел. Иран ще продължи да подкрепя проксита, терористични организации, които се борят с Израел, смята журналистът. Всичко зависи къде ще спрат израелците, ако решат да продължат към Бейрут, ако се намеси и друга регионална сила, тогава ще е непредвидимо развитието на конфликта, твърди Детев. За съжаление днес в региона няма лидери от ранга на Шимон Перес и Ясер Арафат, които да могат да надскочат личното си его, да си стиснат ръцете, а преобладават политици автократи, които са се вкопали във властта и поставят на преден план само собственото си оцеляване и собствените си амбиции. Журналистът отбелязва, че общественото мнение в Израел подкрепя операцията на армията срещу „Хизбула“, тъй като северната част на Израел от месеци е под обстрел, и 70 хил. души са вътрешни бежанци, тъй като напуснаха домовете си. Не виждам как скоро ще се прекрати този конфликт, не виждам положителен сценарий за региона, посочва журналистът. Причината е в липсата на лидерство - няма хора, които да съумеят да надскочат личното си его и да мислят за поколенията, смята той.

В предаването „Кой говори“ се излъчва на 02.10. интервю с **журналистката Миа Сантова – кореспондент на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ във Виена, с дългогодишен опит в медиите**. Поводът е, че тя е първата журналистка, направила интервю с Хасан Насрала в Ливан още през 1997 г. Интервюто си с дългогодишния лидер на „Хизбула“, 32 години ръководил военното крило на организацията, което е

обявено за терористично от редица държави, тя смята за „невероятно предизвикателство“. Миа Сантова разказва, че първоначалната идея е била да заминат за Ливан с журналиста Георги Милков, но от „24 часа“ и от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ не видели смисъл в това интервю и отказали да финансират пътуването им. В крайна сметка майката на Миа Сантова финансира пътуването на Миа Сантова до Бейрут с лични средства. Въпросите за интервюто бяха предварително уговорени с екипа на Насрала, те бяха предварително изпратени, обяснява журналистката. По нейни думи причината за интервюто е смъртта на сина на Насрала, който е бил боец и загинал на 18 години при израелски обстрел. Малцина журналисти са стигали до Насрала, отбелязва тя. Според нея лидерът на „Хизбула“ е дал съгласието си за интервюто най-вече поради това, че България в онези години „имаше тежест и добър имидж в Близкия изток“, по нейни думи, тъй като преди 1989 г. много българи се работили в северна Африка като инженери и лекари. Журналистката съжалева, че въпросното нейно интервю с Хасан Насрала така и не е излъчено в цялост, въпреки че е снимано професионално, от оператор на Ройтерс, с най-високо качество камери за онези години, но не губи надежда, че то един ден ще види бял свят. Миа Сантова отбелязва с горчивина, че в днешно време много малко медии пращат журналисти в горещи точки по света, като причините за тази тенденция за нея не са от финансов характер. Медиите генерират големи печалби, а приходите им могат да бъдат харчени за популярни забавления, но могат да се насочат и към една смислена журналистика, така че не е въпрос за липса на пари, коментира тя. Според нея, много нейни колеги журналисти избират днес уюта на редакциите от риска на пътуване в горещи точки по света. Журналистката напомня, че конфликтът в Близкия изток е с над 70-годишна история, той гори и се разпалва периодично. Тя припомня и за ролята на президента на САЩ Джими Картер, смятан за бащата на мирното споразумение между Израел и Египет.

В „Кой говори“ на 02.10.2024 г. гостува и **Георги Милков – журналист, специален кореспондент на вестник "24 часа" и външнополитически коментатор**, който анализира до какво може да доведе ескалацията на напрежението в Близкия изток след като Иран изстреля над 150 ракети по Израел в един закъснял отговор на убийството на дългогодишния лидер на „Хизбула“. Според него, ситуацията е много комплицирана и сме на часове от ръба на пълномащабна война в Близкия изток, която обаче би могла да бъде и избегната, ако се види как ще реагират израелците на това нападение от страна Иран. *През април т.г. пак имаше иранска атака по Израел, имаше напрегната ситуация, но беше отместен във времето конфликтът*, напомня Милков. Журналистът прави аналогии и със събитията от 2006 година, той напомня, че има приета резолюция на Съвета за сигурност на ООН „Хизбула“ да се изтегли от южните райони на Ливан, но това така и не става, резолюцията на ООН не е изпълнена и до днес. Той отбелязва, че ако израелците предприемат окупация на Ливан, там биха попаднали в един капан и биха затънали там, а това ще даде и шанс на „Хизбула“ да излезе едва ли не победител в ситуацията. Той напомня и за влизането на Израел в Ливан през 1982 г., което впоследствие доведе като резултат и до създаването на „Хизбула“ и до започване на партизанска война. Според Милков, израелците няма да навлязат дълбоко в Ливан, по-логично за него е ако те се опитат оперативно да установят контрол на територията до река Литани, откъдето „Хизбула“ обстрелват периодично северната част на Израел. *Ако израелците продължат и отвъд реката, вече има рискове за тях*, твърди Милков. Целта на армията на Израел е да осигури сигурност за северните си територии, защото десетки хиляди израелци напуснаха тази територия заради ударите на „Хизбула“. Журналистът отбелязва, че общественото мнение в Израел подкрепя ударите по „Хизбула“. Милков предупреждава, че всяка една ескалация на напрежението в региона води и до жертви сред цивилното население.

В предаването „Кой говори“ на 3 октомври 2024 се излъчва интервю с г-жа **Рашел Данон, директор на българското училище в Тел Авив**, която споделя впечатленията си за живота на българските евреи и техните потомци през първата година след нападението на „Хамас“ от 7 октомври м.г., както и за два други критични момента, каквито са иранските ракетни атаки от 13 април и от 1 октомври 2024 г. срещу Израел.

В Израел живеят над 50 хил. български евреи и техни потомци, споделя Рашел Данон, тя разказва, че от приграничните райони и на север хиляди жители са изтеглени от опасните места и са настанени във вътрешността на страната, по хотели и при близки и познати. Рашел Данон разказва, че всички по-нови сгради в Израел вече са оборудвани с бомбоубежища, които представляват стаи със засилен бетон, като организацията за спасяване на хората при въздушни атаки е много голяма, с цел да няма жертви. Тя споделя, че действията и политиката на Нетаняху не се ползват с обща подкрепа,

има и протести срещу правителството, особено от израелски граждани, близки на които са отвлечени като заложници от „Хамас“ и още са в плен. Българската общност е уважавана в Израел, тук имаме няколко културни центъра, разказва тя. За съжаление с годините намалява броят на децата, които идват в българското училище, разказва неговата директорка. Тя изразява надеждата си тази война да свърши колкото се може по-скоро и припомня, че и преди е имало подобни ситуации и нападения с ракети или терористични актове, както и че еврейският народ живее във вечен стрес.

Гост в предаването „Кой говори“ на 7 октомври, точно година след като паравоенната организация „Хамас“ атакува Израел, при което уби 1205 израелци и изстреля над 3 хил. ракети от Ивицата Газа, е **коментаторът и журналист Мохамед Халаф**. Няма да има дипломатическо решение за Близкия изток, то е трудно постижимо, защото Израел промени военната си доктрина – този път Тел Авив иска да стигне докрай, смята журналистът. Коментирайки кризата в Близкия изток, журналистът Мохамед Халаф изтъква, че Израел е решен „да се отърве от иранските проксита“, по негови думи. Според Халаф едва ли може да се очаква една по-широка регионална война точно по време на изборите в САЩ. Президентът Байдън не иска да бъдат ударени нефтените съоръжения в Иран, това ще доведе до вдигане на цените на петрола в цял свят, ще се отрази и на обикновените хора, посочва анализаторът. Журналистът не изключва удар по върховния ирански лидер аятолах Али Хаменеи, след като по-рано бе ликвидиран Хасан Насрала и цялото ръководство на „Хизбула“. Относно цялостната ситуация в Близкия изток, Халаф смята, че е малко вероятно другите държави от региона да бъдат въввлечени в пълномащабна война. *„От миналата година сирийският лидер Башар Асад отказва да участва в тази война, той забрани на проксита на Иран да действат там и да създават някакви групи, да нападнат и да проникнат в Голанските възвишения“*, напомня Халаф. Според него Израел ще издържи „колкото е необходимо“, защото иска това да е последната война, след която да се унищожат всички заплахи за съществуването на еврейската държава. Журналистът напомня, че израелските сили удариха и хутите в Йемен, като унищожиха тяхното пристанище Худейда, а Саудитска Арабия и Египет са дали карт бланш на Нетаняху да ликвидира прокситата на Иран, с цел да се намали влиянието на Иран в региона. Няма да има дипломатическо решение, Израел промени военната си доктрина и няма вече да се плаши от воюване на повече от един фронт, защото те искат този път това да бъде последна война и да няма повече заплаха за съществуването на израелската държава като цяло, изтъква анализаторът.

„БЕЗ ПРЕТЕНЦИИ“

В предаването „Без претенции“ /20.09./ **международният експерт Мартин Табаков** коментира ескалацията на напрежението в Близкия изток, с оглед и на взривовите на пейджъри в Ливан, а прогнозата му е, че следващият етап от конфликта ще включва и сухопътна акция. Реалната цел на Нетаняху е да изблъска „Хизбула“ навътре в Ливан, смята експертът, който очаква ескалация, разширяване на обхвата на ударите, които си разменят „Хизбула“ и Израел. Международният експерт Мартин Табаков подчертава, че в резултат на ракетните удари по Южен Ливан, израелската армия е унищожила стотина ракетни установки на „Хизбула“, нанасяйки с това сериозни загуби на групировката. Според Табаков, ако се окаже вярно, че Тел Авив се готви за сухопътна акция в южната част на Ливан, операцията ще придобие нов мащаб и не е изключено да се стигне до конвенционална война. Той смята, че унищожаването на ракетните установки на „Хизбула“ може да е подготовка за сухопътна офанзивна акция на Израел. *„Ако това се случи, то тогава тази ескалация ще придобие нов, по-голям размер, спрямо който конфликтът с „Хамас“ ще бледнее, защото „Хизбула“ има по-сериозни бойни способности и като кадрови ресурс и военни припаси“*, подчертава експертът и напомня, че две израелски дивизии вече са на границата между Израел и Южен Ливан. *Няма да е учудващо, ако станем свидетели на конвенционална военна акция на Израел срещу „Хизбула“ в Южен Ливан*, допълва Табаков, според когото конфликтът ще бъде кървав и на следващия си етап. Според Табаков, целта на израелския премиер Бенямин Нетаняху е да върне по родните им места хората, дислоцирани на север в страната покрай конфликта с „Хизбула“. 60 хиляди израелци напуснаха домовете си, напомня той. Но реалната цел на израелските сили за отбрана е да изблъснат „Хизбула“ навътре в Ливан, далече от границата с Израел, и да освободят Южен Ливан от групировката. Според Мартин Табаков това обаче ще стане само ако нахлуят и сухопътни части на израелските въоръжени сили, тъй като единствено с въздушни удари това не може да се осъществи.

В интервю за „Без претенции“ на 27.09. **проф. Владимир Чуков - арабист, университетски преподавател и учен в областта на политиката на Близкия изток и исляма**, изтъква, че ако Израел започне сухопътна операция в Южен Ливан и се разгърне пълномащабна война, има вероятност тази ливанска територия да се превърне във втора Газа. Според проф. Чуков е трудно да се прогнозира какви ще са следващите действия, както от страна на Израел, така и от страна на терористичната групировка „Хизбула“ и нейните поддръжници. *“Фронтовете се преместиха на север. Ако до този момент говорихме само за Газа, Яхия Синуар, Хамас, бомбардировки, коридора “Филаделфия”, всичко това отиде на заден план. От една седмица виждаме, че ситуацията наистина е изключително динамична. Дори днес в изказването си Макрон каза, че не желае Южен Ливан да се превърне във втора Газа”,* изтъква арабистът.

По думите на проф. Чуков израелското правителство в момента е между натиска на крайнодесните радикални министри на вътрешната сигурност Итамар Бен Гвир и на финансите Бецалел Смотрич, местните власти и от друга страна - международната общност. *“САЩ, както и администрацията на Байдън, президентът на Франция Макрон и арабските страни много силно се ангажираха - там се подписа едно комюнике, декларация, която ясно призова веднага да се прекратят военните действия и да се мине към фазата за примирие от три седмици”,* коментира Чуков. Сухопътна операция може и да има, посочва арабистът. По думите му са проведени тренировки по суша, на няколко километра от границата, които са индикация, че вероятно ще има такава операция. Според Чуков, надделява тезата, че това няма да бъде повторение на сраженията от 1982 г. или от 2006 г., когато боевете продължават между един и два месеца, а нещо много по-различно. *“Ако се повторят тези две войни, това означава, че вероятността Южен Ливан да заприлича на Газа, е много голяма”,* коментира експертът по международна сигурност. По думите му *“Хизбула”* доминира дори политически в управлението на Ливан. *“Хизбула”* е най-голямата недържавна военна сила в целия свят, счита се, че имат около 200 000 ракети от малък и среден обем, много добре са въоръжени, много добре тренирани, но така или иначе, не могат да се мерят с държавата Израел - Израел е 13-ата армия в света”, коментира проф. Чуков

В интервю за предаването „Без претенции“ /04.10./ **бившият външен министър и посланик в Турция Надежда Нейнски** коментира кризата в Близкия изток, като тя е на мнение, че дипломатическите решения на конфликта са все по-малко вероятни. Според Надежда Нейнски целта на премиера Нетаняху са нови реалности по границите на Израел. Изтъква, че Израел не иска да се върне към реалността от преди 7 октомври 2023 г., тъй като тактиката, по която е тръгнал Израел, е търсене на промяна, някои го наричат и „пълна победа.“ Бившият външен министър Надежда Нейнски изтъква, че за първи път Иран излиза „зад завесата“ открито и влиза в директен сблъсък, а досега това се е случвало чрез проксите и т.нар. „Ос на съпротивата“. По думите на Нейнски, никой няма интерес от голяма война в Близкия изток и ще се търси приемливо решение за деескалация на напрежението. Според Нейнски Русия също ще е потърпевш от един по-голям конфликт в региона, а причината е, че нейните съюзници в лицето на Иран ще бъдат ангажирани пряко в друга война и няма да разделят своето внимание към друга война – тази между Русия и Украйна. Припомня се, че Русия разчита от Иран на доставки на дронове и оръжия. От ескалация, от голяма война в региона, никой няма интерес от големите сили, самият мюсюлмански свят също не е единен, има разделение на шиити и сунити, отбелязва Нейнски и напомня за дипломатическите совалки на Хенри Кисинджър, който опитваше да помирява спорещите страни в конфликтите. Само дипломатия може да спаси света, категорична е Надежда Нейнски. Ядрената програма на Иран продължава да буди тревога, голяма заплаха за света е Иран да има ядрена бомба, твърди тя.

ОБЗОРНА ЕМИСИЯ НОВИНИ НА ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Темата за ескалацията на напрежението в Близкия изток е представена като първа, водеща тема в обзорната емисия новини на програмата в дните 19 и 20 септември, от 23 до 25 септември включително, от 28 до 30 септември включително, на 1 и 2 октомври, на 4 октомври, както и в дните от 6 до 8 октомври 2024 г. включително.

Новините по темата в програмата обичайно започват със специална звукова заставка /джингъл/ - „Кризата в Газа“, отчита наблюдението.

17 септември

Израелската агенция за вътрешна сигурност Шин Бет съобщава, че е разкрила заговор на терористичната ливанската въоръжена групировка "Хизбула" за убийството на бивш високопоставен израелски военен в близките дни, името на когото не се оповестява. В изявление на агенцията, цитирано от Ройтерс, се казва, че е открито взривно устройство, прикрепено към система за дистанционна детонация, използваща мобилен телефон и камера, като "Хизбула" планирала да взриви устройството от ливанска територия. В емисията се напомня, че Израел и подкрепяната от Иран "Хизбула" си разменят огън през ливанската граница от октомври, в най-лошата ескалация на насилието от две десетилетия.

Междувременно израелската армия съобщава, че високопоставен военен командир на терористичната организация „Палестински ислямски джихад“ е убит при атака в хуманитарната зона на Хан Юнис в южната част на ивицата Газа – това е Ахмед Аиш Салам Ал Хашаш, ръководител на ракетната група в района на град Рафа, който отговарял за изстрелването на ракети от зоната, обозначена като хуманитарна, към територията на Израел.

18 септември

Нови експлозии на комуникационни устройства, използвани от „Хизбула“, отекнаха в Ливан, включително в Бейрут, предава Ройтерс, като се позова на представители на ливанските сили за сигурност и очевидци. Този път обаче се взривяват други устройства, включително мобилни телефони, радиостанции, но и лаптопи, пейджъри, уоки-токита, както радиоприемници, допълва „24 часа“. Източниците съобщиха за взривове в Южен Ливан и в южни предградия на столицата Бейрут, които са бастион на подкрепяното от Ливан шиитско движение.

Дванадесет са вече загиналите при експлозиите на пейджъри във вторник в Ливан, съобщава ливанският министър на здравеопазването Фирас Абиад, цитиран от Франс прес. На пресконференция той посочва, че сред загиналите са 2 деца. Броят на ранените е между 2750 и 2800, добавя той. Ливанският здравен министър съобщава, че няколко от ранените в долината Бекаа, Източен Ливан, са лекувани в съседна Сирия, други ще бъдат транспортирани в Иран. Съобщено е за 14 ранени членове на "Хизбула" при експлозии на пейджъри и в Сирия.

Съобщава се, че държавният секретар на САЩ Антъни Блинкен е в Египет за разговори относно прекратяването на огъня в Газа, след като заяви, че Израел е приел американското предложение за споразумение и призова „Хамас“ да направи същото. Държавният секретар на САЩ Блинкен заявява в Египет, че в последния месец и половина САЩ са постигнали напредък по споразумението за прекратяване на конфликта в Газа, по думите му са договорени 15 от общо 18 параграфа, остават обаче още въпроси за уточняване, предава Ройтерс. Цитирано е и изявление на египетския външен министър Бадр Абелати, че Кайро няма да съгласи на промени на състоянието отпреди 7 октомври по въпроса за охраната на граничния пункт с Газа - Рафах, нито ще се примири с операцията на Израел от палестинската страна на границата.

19 септември

Израелските въоръжени сили нанасят удари по цели на "Хизбула" в Ливан - малко преди лидерът на ливанската терористична групировка да произнесе реч, предава Ройтерс. *"Терористичната групировка "Хизбула" превърна Южен Ливан в бойна зона. В продължение на десетилетия "Хизбула" превръща домове на цивилни в оръжие, прокопава тунели под тях и използва цивилни като жив щит"*, се казва в изявлението на израелските въоръжени сили. Израелските сили за отбрана (ЦАХАЛ) действат, за да донесат сигурност на Северен Израел, да се даде възможност за завръщане на жителите в домовете им, казват от ЦАХАЛ. Началникът на генералния щаб на Израелските сили за отбрана Херци Халеви е одобрил плановете за продължаване на операцията по северната граница, съобщава тяхната пресслужба.

Унгарско издание пък обвързва българска фирма с взривените пейджъри в Ливан, медията твърди, че българска фирма е продала устройствата на „Хизбула“. Първоначално уликите насочват към Будапеща, но оттам заявяват, че пейджърите никога не са били в Унгария. Снимки на унищожените пейджъри показват, че устройствата са произведени от тайванска компания. Азиатският производител обаче заявява, че устройствата са дело на унгарската фирма ВАС Consulting с изпълнителен директор Кристиана Барсони- Арсидаконо. Казуът е пренасочен към България, позовавайки се на свои източници, унгарското издание „Телекс“ твърди, че взривилите се пейджъри са предадени на „Хизбула“ с помощта на българска фирма. Медията пише, че унгарската фирма била необходима само

за прикриване на българската следа. А пред Ен Би Си нюз (NBC news) Кристиана Барсони-Арсидиаконо заявила: „Аз не правя пейджъри, аз съм само посредник“.

Междувременно властите в Будапеща заявяват, че тамошното дружество е посредник, който няма производствен или оперативен обект в страната, а самите устройства никога не били в Унгария. „Телекс“ пише в медийната си разработка, че зад сделката с пейджърите, в която унгарската фирма присъства само на хартия, де факто участвала българската фирма Norta Global Ltd /„Норта Глобъл“/, тя е регистрирана през 2022 г. в България, но е на името на норвежец. Проверка показва, че на адреса на компанията се помещават апартаменти под наем и офиси на други дружества.

От ДАНС коментират с позиция до медиите, че въпросните устройства не са преминавали през страната ни, не са извършвани и митнически операции към чуждестранни фирми.

Версиите за това как в пейджърите са били вкарани експлозивни са много – при производството им или при транспортирането им, възможно е да са „модифицирани“ и по време на доставянето им. Според „Ню Йорк Таймс“, унгарската компания ВАС Consulting е поне една от три подставени фирми, регистрирани от израелски спецслужби, те били част от изграждане на мрежа, с помощта на която е подготвена операция, задействана с взривяване на хиляди пейджъри в Ливан, твърди изданието, позовавайки се на свои източници в разузнаването.

Междувременно най-малко 20 души загиват, а повече от 450 са ранени при втора вълна от експлозии в Ливан, този път на безжични комуникационни устройства тип уоки-токи, съобщава Министерство на здравеопазването там, предава Би Би Си. Това се случва само ден след серия смъртоносни взривове на пейджъри на членове на проиранската терористична групировка „Хизбула“. Уоки-токита, използвани от членове на въоръжената групировка, се взривяват в южните предградия на столица Бейрут, долината Бекаа и Южен Ливан, райони - смятани за нейни бастиони. Междувременно японски производител на уоки-токи заявява, че няма как експлозивите да са били вградени в комуникационните устройства по време на производството им.

Израелски самолети и артилерия поразяват по-рано през нощта множество цели в южен Ливан, съобщават израелски военни на фона на нарастващото напрежение след големия брой взривове на комуникационни устройства, принадлежащи на членове на „Хизбула“. Израелски медии съобщават, че няколко граждани евреи са били ранени при обстрел с противотанкови ракети от територията на Ливан. Междувременно израелски служби за сигурност арестуват израелски гражданин по подозрение в участие в заговор за убийство, който е бил подкрепен от Иран. Заговорът е бил насочен срещу високопоставени израелци, в това число и срещу израелския премиер Нетаняху.

20 септември

„Службите не са установили наличие или производство на стоките, за които става въпрос, в България. Категорично няма такива“, заявява служебният премиер Димитър Главчев пред журналисти в отговор на въпрос за лансираната от унгарски медии версия за „българска следа“ в случая с взривените пейджъри на "Хизбула" в Ливан. Единственото, което се е случило, са парични потоци, които са преминали по фактури. На фактурите пише, че са за услуги. Основанието за превод е услуги, а не стоки. Така че България няма никакво отношение към производството, преминаването и обмитяването на каквито да е стоки, камо ли на въпросните пейджъри и уоки-токита, подчертава Главчев. Той напомня, че фирмата е собственост на норвежки гражданин, който не е стъпвал в България, а действал чрез пълномощник. Фирмата може да се нарече пощенска кутия за парични потоци – на повърхността изглежда, че всичко е нормално, преминават парични потоци за услуги, отбелязва министър-председателят. Попитан дали заради случая ще бъде свикан Съветът по сигурност към Министерски съвет, той посочва, че не вижда такава необходимост: *"Случаят е изяснен, от МВР, ДАНС, НАП и Агенция "Митници". Доказано е, че България няма общо с въпросните стоки"*.

В емисията се съобщава също, че проиранското ливанско шиитско движение "Хизбула" обстрелва територията на Северен Израел със 140 ракети, ден след като лидерът на въоръжената групировка Хасан Насрала обещава да отмъсти на Израел за безпрецедентното нападение, при което са взривени стотици пейджъри и уоки-токита на членове на терористичната организация "Хизбула". Според Ройтерс към територията на Израел са изстреляни общо 150 ракети от Ливан, позовавайки се на израелската обществена телевизия „Кан“. Израелските военни заявяват, че ракетите са дошли на три вълни следобед и са били насочени срещу обекти по границата с Ливан, отбелязва Асошиейтед прес. В емисията се цитира и част от интервю за ДАРИК на експерта Мартин Табаков в предаването

„Без претенции“, който коментира ескалацията на напрежението в Близкия изток, според него ако се стигне до сухопътна акция на Израел в Южен Ливан, може да се стигне до конвенционална война.

21 септември

Израел и ливанското шиитско движение „Хизбула“ продължават да се обстрелват през границата, предава Франс прес. Предният ден най-малко 31 души - високопоставени командири на елитното подразделение на "Хизбула" - "Ар Радуан", са убити при израелски въздушни удари в Южен Бейрут, които са бастион на подкрепяната от Иран групировка. Израелската армия обяви, че е нанесла нови удари в Ливан и са убити най-малко 16 терористи от „Хизбула“ при вчерашните атаки. Съобщава се, че напрежението в региона ескалира след двете вълни на насочени срещу „Хизбула“ експлозии в Ливан – във вторник и сряда, при които загиват най-малко 37 души, а ранените са хиляди. Иранската групировка обвинява за нападенията Израел.

Иран осъжда остро целенасоченото убийство на висш командир на ливанската въоръжена групировка „Хизбула“ при израелски въздушен удар в Бейрут. Въпреки това иранският външен министър Абас Арагчи подчертава, че Иран, който е съюзник на „Хизбула“, не планира директно отмъщение за убийството на военния командир на „Хизбула“ Ибрахим Акил. Министър Арагчи е в Ню Йорк, където участва в годишната сесия на Общото събрание на ООН. От Ислямската революция през 1979 г. Израел е обявен за заклет враг на Иран, се напомня в емисията.

22 септември

Израелският премиер Бенямин Нетаняху заявява, че израелската армия е нанесла на ливанската шиитска групировка „Хизбула“ *„поревица от удари, които тя никога не би могла да си представи“*, след нощ на интензивен презграничен взаимен обстрел и смъртоносния удар по предградие на Бейрут в петък, предава Франс прес. *„Ако "Хизбула" не са разбрали посланието, обещавам ви, че ще го разберат“*, добавя Нетаняху в изявление, разпространено от канцеларията му. *„Решени сме да гарантираме, че хората от северната част на страната ще могат да се върнат по домовете си в безопасност. Никая държава не може да толерира стрелба по народа си, по градовете си и ние, Държавата Израел, също няма да го толерираме“*, изтъква той.

Израелският министър на отбраната Йоав Галант заявява, че целите на армията включват и завръщане на жителите на Северен Израел в домовете им. *Това е наша цел, мисия и ще използваме необходимите средства, за да я постигнем*, изтъква Галант.

Ливан съобщава за 3 жертви на отделни израелски удари в Южен Ливан. Ислямисткото движение „Хизбула“ обявява, че един от неговите бойци е бил убит, без да уточнява мястото. Израелските въоръжени сили съобщават, че подкрепяната от Иран групировка е изстреляла над 100 ракети по територията на Израел от началото на деня, а в отговор Израел нанася нови удари по цели на „Хизбула“ в Ливан.

23 септември

Израел нанася нова поредица въздушни масирани въздушни удари по цели на шиитската групировка "Хизбула" на територията в Ливан, която започва рано на 23 септември, предава АФП. От сутринта са поразени повече от 300 цели на "Хизбула", съобщават израелски военни. Според израелските сили за отбрана, над 150 въздушни удара са извършени в рамките само на един час между 6:30 и 7:30 ч. по обекти на ливанската шиитска терористична групировка „Хизбула“.

Според ливанското здравно министерство при ударите в Южен Ливан са загинали над 100 души, а над 400 са ранените, като сред жертвите има деца, жени и парамедици. Премиерът на Ливан Наджиб Микати определя действията на Израел като война на изстребление и план за унищожаване на ливанските села и градове, той призовава ООН и влиятелните държави да спрат агресията. Съобщава се и че Ливан затваря училищата в южната и източната част на страната за 2 дни.

Израелският военен министър Йоав Галант в изявление, цитиран от Ройтерс, заявява, че Израел има планове да нанася удари все по-навътре в ливанска територия и призовава израелската общественост да запази хладнокръвие и спокойствие, като допълва, че действията ще продължат да постигане на целта им – завръщане на жителите в Северен Израел по домовете им. Израел отправя предупреждение и към гражданите на Южен Ливан да не се доближават до обекти и постове на „Хизбула“ и да спазват дистанция от километър, като те получават това предупреждение на телефоните си. От Тел Авив заявяват, че атаките ще продължават, докато не бъдат намалени възможностите на терористичната групировка за извършване на нападения над мирни израелци. Говорителят на ЦАХАЛ контраадмирал Даниел Хагари не изключва и възможността за провеждане на

сухопътна операция в Ливан, като казва, че израелски сили ще направят всичко необходимо за безопасното завръщане на евакуираните жители на Северен Израел и в името на сигурността на населението.

24 септември

Израелската армия съобщава, че е нанесла удари по рекордни 1300 цели на „Хизбула“. Терористичната групировка на свой ред обявява, че е изстреляла 200 ракети по Северен Израел, съобщава се също, че САЩ призова гражданите си да напуснат Ливан. Израелското правителство обявява извънредно положение в цялата страна след драстичното засилване на боевете между израелската армия и ливанското движение „Хизбула“ в Южен Ливан, предава ДПА. Израелски медии съобщават, че извънредното положение ще трае поне до 30 септември. Това са най-смъртоносните израелски атаки срещу Ливан след последната голяма война между Израел и „Хизбула“ през 2006 г.

Израелският министър на отбраната Йоав Галант заявява, че при масирани атаки срещу „Хизбула“ в Южен Ливан, израелските ВВС са *„унищожили десетки хиляди ракети, които са заплашвали израелските граждани. На основа на точна разузнавателна информация извършихме мащабни удари срещу терористични цели в Ливан, които представляваха непосредствена заплаха. Предварително предупредихме цивилните в определени райони на Ливан, където „Хизбула“ е разположила своите военни активи и оръжия, и ги призовавахме да се преместят на безопасно място,* казва Даниел Хагари, говорител на израелските сили за отбрана.

Народът на Ливан е изправен пред сериозна опасност след унищожаване на големи площи земеделски земи и целенасочени атаки срещу жилищни сгради в по голяма част от страната, това нанася тежки щети на икономиката ни и застрашава социалния ред, особено след като някои държави казаха на гражданите си да напуснат Ливан, заявява ливанската депутатка Бахиоа Уайхаири на Срещата на върха в Ню Йорк.

Ръководителят на европейската дипломатия Жозеп Борел предупреждава, че конфликтът между Израел и ливанската групировка "Хизбула" заплашва да доведе до "тотална война" в Близкия изток, предаде Франс прес. *"Мога да кажа, че сме почти на ръба на тотална война",* заявява дипломатът, преди срещата на страните от Г 7 в навечерието на откриването на "седмицата на високо равнище" в рамките на Общото събрание на ООН в Ню Йорк. Външните министри на страните от групата на седемте най-големи демокрации - Г 7, призовават за спиране на сегашния разрушителен цикъл и предупреждават, че нито една страна няма да спечели от по-нататъшна ескалация в Близкия Изток.

25 септември

Интензивният обстрел между Израел и терористичната организация „Хизбула“ не спира, сирени прозвучаха и в Тел Авив. „Хизбула“ атакува Тел Авив тази сутрини, за първи път ракета на групировката достига столицата, но е била прихваната от системи на ПВО, като е засечена да преминава от Ливан, съобщават израелски военни. През последните дни подкрепяното от Иран движение „Хизбула“ в Ливан изстрелва стотици ракети срещу Израел в условията на засилване на продължаващия от месеци конфликт през границата с южен Ливан. Израелската армия извършва в същото време най-тежките си и въздушни удари тази седмица, насочени срещу лидери на „Хизбула“.

26 септември

Израелските въоръжени сили обявяват, че през изминалата нощ са нанесли удари по 75 военни обекта на ислямисткото терористично движение „Хизбула“ в района на долината Бекаа и в южната част на Ливан, включително складове за боеприпаси, установки, готови да стрелят срещу Израел, складове за боеприпаси и военни сгради, терористична инфраструктура.

САЩ, Европейският съюз, Австралия и други страни призовават за 3 седмично прекратяване на огъня през границата между Израел и Ливан. Израелският външен министър Израел Кац отхвърля предложението за 21-дневно примирие в боевете с „Хизбула“, целящо да се остави време за постигане на дипломатическо решение, предава Ройтерс. *„Няма да има никакво прекратяване на огъня на север. Ще продължим да се бием срещу терористичната организация „Хизбула“ до победата и завръщането на жителите на Севера по домовете им“,* заявява той в социалната мрежа „Екс“.

27 септември

Премиерът Нетаняху обявява, че ще продължи да обсъжда предложението за прекратяване на огъня в Ливан, предава Ройтерс. САЩ предупреждават, че последваща ескалация ще затрудни още повече цивилните и в двете страни в конфликта да се приберат в дома си. В същото време външният

министър на Израел Кац отхвърля глобалните призови за спиране на огъня срещу подкрепяната от Иран терористична групировка. В новините се излъчва и откъс от интервюто на арабиста Владимир Чуков за предаването „Без претенции“, който казва, че ако Израел започне сухопътна операция в Южен Ливан и се разгърне пълномащабна война, има вероятност тази ливанска територия да се превърне във втора Газа. Според него, е трудно да се прогнозира какви ще са следващите действия, както от страна на Израел, така и от страна на терористичната групировка „Хизбула“ и нейните поддръжници.

28 септември

Израел обезглави „Хизбула“ - терористичната групировка потвърди, че лидерът й Хасан Насрала е убит при израелски въздушен удар в ливанската столица Бейрут предния ден. Групировката го засипва с хвалби и се зарече, че ще продължи битката срещу Израел в подкрепа на Газа и Палестина. Насрала оглавява шиитската организация в продължение на над три десетилетия, припомня Асошиейтед прес.

Насрала се е намирал в главния подземен щаб на групировката в предградието Дахия в Бейрут, атакуван от въздуха от Израел. Израелските сили за отбрана (ЦАХАЛ) обявяват, че при въздушните удари в Бейрут е бил убит лидерът на „Хизбула“ Хасан Насрала, съобщават световните агенции. Според съобщението той е ликвидиран с прецизен въздушен удар по време на среща на ръководството на „Хизбула“ в южните предградия на ливанската столица. Израел е знаел от дълго време, че Насрала ще е на това място, цитира „Ню Йорк таймс“ свои източници. Това е най силният удар за шиитското движение, смятат наблюдатели. „Хасан Насрала е мъртъв“, обяви в социалната мрежа „Екс“ говорителят на армията подполковник Надав Шошани. Друг говорител на армията - капитан Давид Авраам, потвърдил пред Франс прес, че лидерът на „Хизбула“ е „ликвидиран“.

Насрала е поддържал тесни връзки с Иран и има ключова роля за превръщането на „Хизбула“ във военна и политическа сила. Още няколко командири на групировката са убити при удара, с който е ликвидиран Насрала, потвърди израелската армия. 11 въздушни атаки на Израел са регистрирани през нощта, предава Националната новинарска ливанска агенция.

Иран, палестинската групировка „Хамаз“ и Ливан осъждат убийството на Насрала.

Израел пресича червените линии на Техеран и ситуацията става сериозна, заявява Али Лариджани, старши съветник на върховния лидер на Иран аятолах Али Хаменей.

Атакувани са над 140 цели в Ливан, целта е да се унищожи терористична инфраструктура, съобщава израелската армия. Израел мобилизира още 3 батальона резервисти.

29 септември

България започва подготовка за поетапна евакуация на своите граждани от Ливан. В отговор на нарастващото напрежение в Близкия изток, българското правителство предприема спешни мерки за извеждане на сънародниците ни от Ливан чрез поетапна въздушна евакуация на българските граждани, заявили желание да напуснат страната. Съобщава се, че на свикана от служебния министър-председател Димитър Главчев среща в Министерския съвет, с участието на представители на Министерството на външните работи, Министерството на транспорта и съобщенията, секретариата на Съвета по сигурността и службите, е решено да се даде приоритет на семействата с деца и уязвимите групи в процеса на евакуация. Премиерът Главчев подчертава важността на бързите действия и акцентира върху безопасността: *„Трябва да се действа бързо, но водещото е безопасността на българските граждани – както на пожелалите да се евакуират, така и на екипите, които ще извършат евакуацията*, заявява Главчев. Заместник-министърът на външните работи Елена Шекерлетова предоставя актуална информация от българското посолство в Бейрут за динамично променящата се обстановка в Ливан. Отбелязва се, че президентът Румен Радев е своевременно уведомен за предприетите от правителството действия.

Министерството на външните работи създава специална работна група, включваща представители на различни институции, която координира и разработва най-подходящия вариант за извеждане на българските граждани и членовете на техните семейства от Ливан. От външното министерство призовават българските граждани да преустановят всякакви пътувания до Ливан.

Израелската армия обявява, че е извършила десетки нови нападения срещу „Хизбула“ в дните след ликвидирането на лидера й. Същевременно 8 ракети са изстреляни от Ливан към Израел, според израелските сили те са паднали в открити площи, а една - в Галилейското езеро.

Израелският премиер Бенямин Нетаняху определя убийство на лидера на ливанското шиитско движение „Хизбула“ Хасан Насрала като уреждане на сметки с „главния убиец“. *„Насрала беше не просто терорист, той беше терорист номер едно“*, казва израелският лидер пред журналисти в Тел Авив. Това е първото му публично изявление след ликвидирането от израелската армия на водача на ливанското шиитско движение в Бейрут. Нетаняху определя Насрала като основен двигател на „оста на злото“, създадена от Иран. По думите му водачът на Хизбула е виновен за убийството на безчет израелци и стотици американски и десетки френски граждани. Израелският премиер Нетаняху изтъква, че убийството на Насрала е и стъпка към постигането на целта десетките хиляди израелци да могат да се завърнат по домовете си в Северен Израел, които бяха принудени да напуснат заради обстрелите на „Хизбула“ на района с ракети и дроневи след началото на конфликта в Газа преди близо година. Премиерът Нетаняху отправя и предупреждение към Иран да не напада Израел. *„А на режима на аятоласите ще кажа: който ни удари, ще го ударим и ние“*, заявява Нетаняху, *„Няма място в Иран или Близкия изток, което дългата ръка на Израел да не може да достигне“*, предупреждава той.

В емисията се напомня, че Иран под управлението на върховния лидер аятолах Али Хаменеи е смятан за покровител и най-важния съюзник на шиитското движение „Хизбула“. След ликвидирането на Насрала, Хаменеи нарежда петдневен национален траур.

Сред жертвите на петъчния удар на израелската армия е и иранският бригаден генерал Абас Нилфорушан, заместник-командир на операцията на елитния корпус на иранската Революционна гвардия.

Израелската армия съобщава, че е убила още един високопоставен представител на ливанската шиитска групировка „Хизбула“ при въздушен удар – става въпрос за Набил Каук - заместник-ръководител на Централния съвет на „Хизбула“.

Ливанската шиитска групировка „Хизбула“ потвърждава смъртта на високопоставения си командир Али Караки при петъчния израелски въздушен удар в Бейрут, при който загива и нейният върховен лидер Хасан Насрала, предава Асошиейтед прес. Съобщава се, че Караки е ръководил частите на „Хизбула“ в южната част на Ливан в настоящия конфликт с Израел. Израел обявява, че вече са ликвидирани 20 от ръководните кадри на „Хизбула“, което на практика е обезглавило организацията.

30 септември

Правителственият самолет излита към Ливан, за да евакуира българските граждани, които желаят да се приберат в България. Служебният министър на отбраната Атанас Запрянов уточнява, че представители на въоръжените сили участват в подготовката по прибирането на сънародниците ни, както и че се извършва координация на международно ниво, а също и на ниво НАТО, тъй като реализацията на такива полети е сложна.

Положението в Ливан клони към предстояща израелска сухопътна операция, израелските сили за отбрана удрят жилищен блок в сунитски квартал в Бейрут, където се провеждала среща на трима високопоставени представители на Народния фронт за освобождение на Палестина, фронтът си сътрудничи с „Хизбула“ за финансиране на палестински терористични клетки.

Лидерът на „Хамас“ в Ливан Фатех Шериф Абу ел Амин е убит при израелски удар, съобщават от радикалното палестинско движение „Хамас“. Ударът е бил нанесен в Южен Ливан, уточнява групировката.

Анализатори коментират два сценария – ограничено израелско нахлуване до река Литани, или по-скоро достигане до Бейрут, за да се обезсилени „Хизбула“ окончателно. Израел няма да се съгласи на примирие с Ливан, освен ако няма буферна зона на границата, казва израелският външен министър Израел Кац.

Израел е бомбардирал цели на хутите в йеменското пристанище Худейда, в отговор на ракетните атаки на хутите срещу Израел. Разширявайки конфронтацията със съюзниците на Иран в региона, при израелски удар в Бейрут са ликвидирани трима лидери на палестинска групировка „Народен фронт за освобождение на Палестина“. Израелският министър на отбраната на Йоав Галант посочва, че Израел ще продължи да нанася удари по противниците си независимо от разстоянието.

Премиерът на Ливан Наджиб Микати предупреждава, че сраженията могат да доведат до разселването на 1 милион ливански цивилни граждани.

„Хизбула“ ще избере наследник на убития си лидер Насрала при първа възможност и ще продължи борбата с Израел, заявява заместник-ръководителят на подкрепяната от Иран групировка Наим Касам.

Върховният представител на ЕС по външната политика и сигурността Жозеп Борел свиква извънредна неформална среща на външните министри на блока, за да обсъдят реакцията на страните от Съюза на ескалацията на напрежение в Ливан.

Кремъл осъжда убийството на Насрала, подобни действия водят до нестабилност, до дестабилизация в региона, заявява говорителят на Кремъл Дмитрий Песков. Тези безразборни бомбардировки водят и до цивилни жертви, ще доведат и до хуманитарна катастрофа като в Газа, изтъква той.

1 октомври

Успешно приключва и вторият евакуационен полет, който екип на Държавния авиационен оператор извършва от Бейрут. Правителственият „Еърбъс“ с български граждани на борда кацна на летище София. С първия полет са прибрани 89 български граждани и членове на техните семейства. Съобщава се, че по данни на МВНР в Ливан има 400 наши сънародници, но не всички поискали да се евакуират.

В емисията се цитира и изявление на президента Румен Радев, който посочва, че ескалацията на конфликта в Близкия изток има потенциал да застраши мира в целия регион. *„Затова вчера видяхте и призивите и на Генералния секретар на ООН - Антонио Гутереш, и на президента на САЩ - г-н Байдън, и дипломат номер едно на ЕС - Жозеп Борел, за въздържане от сухопътна операция в Ливан. Това означава едно повишаване на риска, започнаха удари и в Сирия, така че аз също призовах и от трибуната на ООН за съдържаност, за разум. Време е наистина спиралата от насилие и страдание в Близкия изток да спре, но това изисква не само усилия от въвлечените страни, а и последователни усилия от цялата международна общност“*, заявява Румен Радев.

В новинарската емисия се съобщава, че израелската армия е започнала "ограничени, целенасочени" сухопътни действия срещу терористични цели и инфраструктура на „Хизбула“ в Южен Ливан. Според армията целите на сухопътната операция са села близо до границата, които представляват непосредствена заплаха за израелските общности в северната част на страната, като въздушните удари също продължават, в това число и в южната част на Бейрут.

Министърът на отбраната на САЩ Лойд Остин е разговарял с израелския си колега Йоав Галант, се казва в съобщение на Пентагона, като двамата са се съгласили за необходимостта от унищожаване на инфраструктурата за нападения по границата, за да се гарантира, че „Хизбула“ няма да извършва атаки срещу израелски общности, а Остин е потвърдил, че е необходимо да се търси дипломатическо решение с цел за завръщане по домовете им на цивилните граждани и от двете страни на границата.

Заместник-ръководителят на „Хизбула“ Наим Касем заявява, че групировката е готова да посрещне наземна израелска офанзива, като предупреждава, че битката ще е дълга.

Всяка нова израелска интервенция в Ливан трябва да бъде избегната, заявява представителят за външна политика на ЕС Жозел Борел при видеоконферентна връзка на министри на външните работи на ЕС. Те провеждат спешно заседание заради обстановката в Ливан, призовават към спокойствие и за прилагане на международното хуманитарно законодателство. *„ЕС осъжда най-категорично нападението на Иран срещу Израел. Опасният цикъл от атаки и отмъщение рискува да излезе извън контрол“*, посочва Борел.

На фона на призови за деескалация, турският президент Ердоган заявява, че ООН трябва да препоръча използване на сила, ако Израел не спре атаките си срещу Ливан и Газа.

Израелската армия е нанесла удар и по палестински бежански лагер в Южен Ливан, близо до Сидон в Южен Ливан. Според „Ройтерс“, цел е лидер на въоръженото крило на палестинската групировката „Фатах“.

Най-малко трима души са загинали, а други девет са ранени в Дамаск след нанесени от Израел въздушни удари, съобщават сирийските държавни медии. Съобщава се, че сред загиналите е и телевизионен водещ. Израел не коментира съобщенията.

2 октомври

Израелската армия потвърждава, че води сражения с части на терористичната организация „Хизбула“ в Южен Ливан, отбранителните сили на Тел Авив потвърдиха и смъртта на 7 израелски

войници, убити в Ливан при сухопътната инвазия. Пехота и бронирани части се присъединяват към наземните операции в Ливан, засилва се натискът върху „Хизбула“, се съобщава в емисията.

Премиерът Нетаняху заявява във видеопослание, че Иран направи голяма грешка, като изстреля близо 180 ракети срещу Израел, и ще си плати за нея. Режимът в Иран не разбира нашата решимост да се защитаваме и да търсим по света враговете си, Насрала не разбра това, очевидно и в Иран има хора, които не разбират, но ще разберат. Ще се придържаме към принципа който ни напада, бива нападнат и от нас, изтъква Нетаняху.

20-годишен гръцки гражданин от Солун е сред жертвите на терористична атака в Тел Авив, при която 16 души са ранени, 7 са загинали. Съобщава се, че двама извършители – жители на гр. Хеброн от Западния бряг, са открили огън в градската железница в Тел Авив. Никой не е поел отговорност за нападението до момента.

Ситуацията с пълномащабна война в Близкия изток е на ръба на ескалацията, това би бил и най-лошият сценарий, заявява пред журналисти в Министерския съвет служебният министър на отбраната Атанас Запрянов. Трябва да отчитаме при една ескалация, че бежанските потоци ще се увеличат, освен това са възможни терористични действия на ислямистки организации в европейски страни, отбеляза той. Попитан дали е възможна пълномащабна война, министър Запрянов отговаря положително и подчертава, че това може да стане, ако Съветът по сигурността на ООН и големите държави не предотвратят ескалацията между Иран и Израел. На въпрос дали по дипломатически път може да се постигне положителен резултат, военният министър коментира: „По моята оценка вече балансираме на ръба“.

Към момента няма данни, свързани с нарушаването на сигурността у нас, обявява служебният вътрешен министър Атанас Илков на брифинг, попитан дали има рискове за страната предвид ситуацията в Близкия изток. "Ние сме взели превантивни рутинни мерки, така че да имаме готовност за реакция при възникване на някаква необходимост", уверява той. По думите вече има засилено присъствие на МВР на стратегически места София.

Израелският външен министър Израел Кац обяви в социалната мрежа X, че е забранил на генералния секретар на ООН да влиза в Израел, предава Франс прес. Причината е, че Антониу Гутериш не е осъдил "недвусмислено" атаката на Иран срещу Израел във вторник. "Днес обявих генералния секретар на ООН за персона нон грата в Израел и му забраних да влиза в страната. Всеки, който не може нееднозначно да осъди подлата атака на Иран срещу Израел, както направи почти всяка страна в света, не заслужава да стъпи на израелска земя", пише Кац. Това е антиеврейски генерален секретар, който предоставя подкрепа на терористи, изнасилвачи и убийци, заявява министър Кац. Израел ще продължи да защитава своите граждани и да защитава националното си достойнство, със или без Антониу Гутериш, пише още външният министър Кац.

В емисията е цитирано и изявление на заместник-министъра на външните работи Елена Шекерлетова, която заявява, че България остро осъди последните въздушни удари на Иран срещу Израел. „Призоваваме към деескалация всички страни и подкрепяме усилията, които полагат САЩ и Франция за деескалация“, подчертава тя. Шекерлетова допълва, че има около 25 български граждани и членове на техните семейства, заявили готовност да се евакуират от Ливан, като различни варианти се обсъждат за тяхната евакуация. Съобщава се, че вече от час Съветът за сигурност към Министерски съвет обсъжда заплахите за сигурността на България във връзка с ескалацията на конфликта в Близкия изток.

В емисията се съобщава, че според публикация на турския информационен сайт „Хабер глоубъл“, в Истанбул летищата са се задръстили от ливански граждани, които бягат от войната, те се насочват към свои близки в Европа.

3 октомври

Ливанската редовна армия съобщава, че неин войник е убит при израелски удар срещу военен пост в Южен Ливан и добави, че е атакувала мястото, откъдето е стреляно. Това е първи случай, когато редовната армия отвръща на израелските сили от началото на конфликта преди година.

Израел извършва нови нападения срещу южните квартали на Бейрут - крепост на ливанското движение „Хизбула“, след нощ на масирани бомбардировки. Израелската армия призова жителите на 25 населени места да се евакуират, сред тях е и град Набатия в южен Ливан, където започна сухопътна офанзива срещу „Хизбула“. Армията няма намерение да ви навреди и за ваша безопасност трябва да се евакуирате незабавно и да се отправите на север, написа говорителят

на израелската армия за арабско говорещата общност Авишай Адрая, в съобщение на арабски в профила си в социалната мрежа "Екс".

Израел съобщава, че 15 бойци на групировката „Хизбула“ са убити при въздушен удар по техни бази в южен Ливан.

Гърция се подготвя за възможна вълна от неконтролирана миграция, обмисля увеличение на капацитета на центрове за бежанци в светлина на кризата в Близкия изток. Десетки гръцки и кипърски граждани са евакуирани от Ливан с военно-транспортен самолет. На турското пристанище Мерсин 2 кораба на турските военно-морски сили са в готовност да отплават за Ливан, за да евакуират турски граждани, намиращи се в страната, всеки от корабите е с капацитет от 2500 души.

Заради официална препоръка на Европейската комисия и Асоциацията за авиационна безопасност на Европейския съюз (EASA) „България Еър“ анулира полетите си от и до Израел до 31 октомври включително, съобщи на интернет страницата си националният авиационен превозвач. Мярката се налага за осигуряване безопасността на пътниците и кабинния екипаж с оглед ситуацията в Близкия Изток, уточняват от „България Еър“.

4 октомври

Консултативният съвет за национална сигурност (КСНС) обсъди рисковете за България в контекста на конфликтите в Близкия изток, извънредното заседание на КСНС е свикано от държавния глава Румен Радев. *На фона на нарастващото напрежение в Близкия изток и все по-изострената обстановка между страните в региона, няма пряка заплаха за сигурността на България, но се повишава рискът от миграционни потоци и извършване на терористични атаки* – това заявява държавният глава Румен Радев като обща позиция след края на извънредното заседание на Консултативния съвет за национална сигурност (КСНС) в президентството. КСНС заема позиция за дипломатична деескалация на конфликта в Близкия Изток.

"Рязко влошената среда за сигурност генерира рискове, които налагат непрекъснат мониторинг и вземане на превантивни действия", посочва президентът Радев и изброява взетите от участниците на Консултативния съвет за национална сигурност препоръки към изпълнителната власт: да продължи прилагането и при необходимост да се засилят мерките за недопускане на терористични актове на територията на страната, както и срещу дипломатическите ни представителства и българските военнослужещи в операции и мисии зад граница; да продължат усилията за евакуация на българските граждани от региона на конфликтите и да се отбележат и при необходимост приложат допълнителни мерки за охрана на държавната граница и противодействие на миграционен натиск; да се засили сътрудничеството със сродни служби за сигурност за осигуряване на навременен мониторинг на средата за сигурност с цел противодействие на терористични заплахи; да се извърши преглед и при необходимост да се актуализира Националният план за противодействие на тероризма, както и плановете от държавните и местни органи; да се оценят икономическите рискове пред страната. Президентът предложи да се изработи и приеме и закон, който да урежда подготовката на гражданите за защита на Отечеството.

В сряда /2 октомври 2024 г. – б.а./ служебният премиер Димитър Главчев също свиква Съвета по сигурността към Министерския съвет във връзка с ескалацията на напрежението в Близкия изток. *Ще бъде организиран щаб, който да следи отблизо ситуацията в Близкия изток, няма актуална заплаха за България*, заявява Главчев след заседанието. Председател на щаба е заместник-министърът на външните работи Елена Шекерлетова, *в него ще се включат представители на всички ресорни министерства и на службите, за да се следи ежечасно информацията и да се вземат бързи и адекватни решения*, обяснява служебният министър-председател.

Премиерът Главчев заявява след съвета, че правителството работи по част от предложените мерки, разходите за отбрана ще бъдат увеличени. Премиерът напомня, че вече се извършва евакуация на български граждани от региона. Има готовност да се изведат българите и от Иран, които са близо 50 души, но според Главчев никой от тях засега не е пожелал това. Няма промяна в мигрантския поток, но потенциален риск има, отбелязва Главчев.

В емисията се съобщава, че само лидерът на ПП "Възраждане" Костадин Костадинов се е противопоставил на приемането на препоръките от съвета. От неговото изявление се разбира, че той вижда като проблем, че КСНС отказва да осъди действията на Израел в Газа, както българската държава е осъдила руската агресия в Украйна. *„Нашата позиция е беззъба, срамна за държавата*

ни“, заявява Костадинов. Пред журналисти той настоява за повече мъдрост, обявява се и за необходимостта от мирни преговори.

Цитира се и изявление на Тошко Йорданов от ПП ИТН, който казва, че степента на заплаха за България е ниска, но съществува. Той подчертава нуждата да се засили финансирането на армията, спецслужбите и както и да се развива военната индустрия на страната.

Съобщава се и че служебният министър-председател Димитър Главчев на специална церемония е участвал в награждаването на екипажите на Държавния авиационен оператор, участвали в евакуирането на български граждани от Ливанската република, като ги е поздравил за техния професионализъм и човечност. Премиерът заедно с министъра на транспорта и съобщенията Красимира Стоянова награждават и благодарят на 18 души – пилоти, организатори на полети, технически специалисти и стюардеси. Премиерът Главчев споделил, че основното му изискване при обсъждането на ситуацията е било акцията по спасяването да бъде безопасна не само за хората, които ще се евакуират, но и за тези, които ще извършат евакуацията. Припомня се, че във вторник с полет от Ливан се прибират 80 наши сънародници, ден преди това са евакуирани 89 български граждани. След двата евакуационни полета, осъществени в рамките на по-малко от 48 часа, в Ливан имаме около 25 български граждани и членове на техните семейства, които са заявили готовност да се евакуират. За тяхната евакуация се търсят различни варианти, включително с държави-партньори и съюзници.

В емисията се съобщава, че израелската армия е убила ръководителя на комуникационния отдел на "Хизбула" при удари в южната част на Бейрут. Арабският говорител на Израелските сили за отбрана Авичай Адрей уточнява, че Мохамад Рашид Скаафи е ръководил комуникациите на групировката от 2000 г. насам. Израелската армия ще продължи да нанася удари по обекти на групировката в долина Бекаа, както и в Южен Ливан.

Градове и села в Северен Ливан са атакувани с ракети от територията на Ливан, към Хайфа са насочени 20 ракети, предава ДПА, позовавайки се на изявления на израелската армия. Част от ракетите са прихванати, други са паднали в открит терен, няма данни за жертви.

5 октомври

Вероятният приемник на убития лидер Хасан Насрала е в неизвестност от вчера, вероятно е мъртъв след израелски въздушен удар по южен Бейрут. Силите на Израел са обстрелвали бункер, където се провеждала среща на лидери на терористичната групировка „Хизбула“ в предградието на Бейрут Дахия. При израелския удар е ликвидиран Хашем Сафиедин - братовчед на наскоро убития лидер на ливанското шиитско движение "Хизбула", Хасан Насрала, който е смятан за негов наследник начело на групировката. Това е станало по време на среща в щаб на ислямистите в предградието на ливанската столица. Загинали са всички, които са присъствали на разговорите. Агенциите съобщават, че сраженията между "Хизбула" и израелската армия стават все по-интензивни.

Вестник „Ню Йорк Таймс“ съобщава, че военните са обстрелвали бункер, където се провеждала среща на лидери на "Хизбула". Саудитският канал „Ал-Хадат“ от своя страна информира, че Израел е получил потвърждение за смъртта на Хашем Сафиедин при обстрел през вчерашния ден. Преди смъртта на Хасан Насрала той ръководи изпълнителния съвет на ислямистите.

В навечерието на годишнината на войната между Израел и „Хамас“, при израелски удар в Северен Ливан е убит и Саид Аталах - един от лидерите на военното крило на радикалната палестинска групировка "Хамас", предава Ройтерс. Заедно с него в палестински бежански лагер в ливанския гр. Триполи са загинали и членове на семейството му.

6 октомври

Много западни медии твърдят, че Израел ще нанесе удар по Иран на 7 октомври, по повод първата годишнина от нападението на терористичната организация „Хамас“, но това е вероятно да стане и по-рано, в годишнината от войната Йом Кипур от 1973 година, когато Държавата Израел е нападната внезапно от арабска коалиция – на датата 6 октомври 1973 г. Израелският удар може и да е символичен, но може и да е мащабен, включително и по ядрени съоръжения, а Иран се подготвя да отблъсне израелското нападение, се съобщава в емисията.

Междувременно израелски въздушни удари поразяват южните предградия на Бейрут, смятани за едни от най-интензивните, откакто Израел засили военната си кампания си срещу подкрепяното от Иран терористично движение „Хизбула“ миналия месец. Израелските сили за отбрана разполагат допълнителни войски и край ивицата Газа в навечерието на първата годишнина от нападението на терористичното движение „Хамас“, предава Франс прес. Според агенцията 3 подразделения на

израелската армия действат на територията на Ивицата Газа, за да разрушават терористична инфраструктура и да обезсилят „Хамас“.

Ръководеното от „Хамас“ Министерство на здравеопазването в Газа съобщава, че 26 души са загинали след два израелски удара по училище и джамия. Израелските военни заявяват, че постройките са използвани като командни центрове на „Хамас“, умишлено вградени в гражданска инфраструктура.

Израелският премиер Бенямин Нетаняху остро разкритикува западните лидери, включително френския президент Еманюел Макрон, за предложението за оръжейно ембарго на Израел. *„Докато Израел се бори със силите на варварството, водени от Иран, всички цивилизовани страни трябва да стоят твърдо на страната на Израел. Въпреки това президентът Макрон и някои други западни лидери призовават за оръжейно ембарго срещу Израел. Те трябва да се срамуват!“*, заявява Нетаняху във видео обръщение.

Междувременно още една група българи е изведена от Ливан с помощта на канадска държава и се прибра у нас благополучно, съобщава българското външно министерство.

7 октомври

Израел почита жертвите на първата годишнина от безпрецедентното нападение на ислямисткото движение „Хамас“ на негова територия, с която започна войната, с възпоминателни церемонии от Сидни до Берлин и от Буенос Айрес до Ню Йорк. Напомня се, че внезапното нападение на „Хамас“ на 7 октомври м.г. довежда до смъртта на над 1200 души, а стотици израелци са взети в плен и много от тях загиват. В кибуц Рейм - мястото на музикалния фестивал „Нова“, където са убити 370 израелци, в 6.29 часа с минута мълчание започва церемония в памет на жертвите – именно в този час преди година „Хамас“ предприема офанзивата си срещу Израел. Израелският президент Исак Херцог почита с минута мълчание на възпоминателна церемония жертвите от нападението на „Хамас“.

Съобщава се, че от Ивицата Газа са изстреляни 4 снаряда, като ракета на „Хизбула“ поразява третия по големина в Израел град - Хайфа.

В емисията се напомня, че Израел отговоря на нападението на „Хамас“, като започва военна операция в Газа, според палестинските здравни власти в нея са убити близо 42 хил. души, а разселените лица са близо 1 милион. В средата на септември т.г. Израел започва операция и на Северния фронт, за да противодейства на „Хизбула“. На 30 септември т.г. израелската армия започва и сухопътни операции в Ливан, без да се спират въздушните удари. Израел обещава да води борба с въоръженото движение до пълна победа, за да позволи връщането на 60-те хиляди израелци, принудени да напуснат домовете си заради непрекъснатия ракетен обстрел.

„Хизбула“ отрича отново правото на Израел на съществуване на фона на първата годишнина от терористичните нападения, *„няма място за Израел в нашия регион и в нашата социална, културна и човешка структура“*, заявява „Хизбула“. Групиранката определя нападението на 7 октомври като *„героична операция, която ще има исторически и стратегически последици за Близкия изток“*.

Върховният представител на ЕС по външната политика и сигурността Жозеп Борел говори пред Европейския парламент във връзка с годишнината от 7 октомври. Задачата на Европейския съюз е да даде надежда за мир в Близкия изток, посочва върховният представител на ЕС. Той обяснява, че трябва *„да се търси мир там, където сега има омраза, да се създадат връзки между двете държави, които от години се борят за една земя“*. Няма военно решение, което да донесе бъдеще на народите на Израел и Палестина, само политическо решение може да допринесе за мир, сигурност и напредък в региона, заявява Борел. Не трябва Израел, която е демократична държава, да се държи подобно на терористични организации като „Хамас“ и „Хизбула“, подчертава Жозеп Борел. В началото на речта си пред Европейския парламент Борел прочита декларацията, която е представена във връзка с годишнината от атаките. Той определя нападението от 7 октомври 2023 г. като терористична атака *„срещу народ, който е изстрадал толкова много“* и призова за безусловното освобождаване на всички заложници, отвлечени от „Хамас“. *„Израел не може да гледа към бъдещето си, ако не направи достатъчно, за да не се повтори никога повече 7 октомври“*, казва Борел. По негови думи и палестинският народ е понесъл лишения, той напомни за тежката хуманитарна криза в ивицата Газа и за военните действия в северната част на страната, които са причина за изселването на милион ливанци и около 60 000 израелци от домовете им. Той изрази тревога от въздушните удари в Ливан и изтъква, че няма военно решение, което да донесе мир в региона.

Шарл Мишел - новоизбраният председател на Европейския съвет, написа в Екс, че най-важно е огънят в Газа да бъде прекратен и да бъдат освободени взетите заложници преди година.

Американската военна помощ за Израел е от близо 18 милиарда долара откакто преди година „Хамас“ атакува Израел, съобщава Асошиейтед прес, цитирайки доклад на университета „Браун“, още 5 млрд. долара са дадени за американски военни операции в региона, с цел да ограничат ударите на хутите по търговски кораби.

В емисията се напомня, че сутринта на 7 октомври миналата година терористичната групировка „Хамас“ напада Израел, убива 1200 души и отвлича стотици в Ивицата Газа. Много хора са избити в домовете им, а други, предимно младежи, стават жертви на терористите на музикалния фестивал „Нова“ в пустинята Негев. Тел Авив отговаря с военна операция в Газа. Една година по-късно опасенията от регионална война растат, броят на загиналите в Газа също расте, а съдбата на близо 100 от израелските заложници, отвлечени от групировката, остава неясна, има вероятност 34 от тях да са мъртви.

8 октомври

Израелските военновъздушни сили са убили още един високопоставен командир на терористичната организация "Хизбула" при атака в ливанската столица Бейрут – това е ръководителят на щаба на ислямистката милиция Сухейл Хусейн Хусейни. Хусейни е убит при прецизен удар в понеделник, съобщават Израелските сили за отбрана (ЦАХАЛ). В централната част на Израел са задействани сирени за въздушна тревога, заради 5 изстреляни ракети от Ливан, според военните те са прихванати от ПВО или са паднали в незаселени райони.

Ливанската терористична групировка прави изявление, че „Хизбула“ е предприела ракетна операция, насочена срещу база на израелското военно разузнаване близо до Тел Авив.

Израелските военновъздушни сили са нанесли удари по 120 цели на „Хизбула“ в Южен Ливан само за час. Израелският премиер Нетаняху потвърждава решимостта на страната си да се бори и изрази увереност в победата при официалното отбелязване на годишнината от смъртоносното нападение на „Хамас“ на 7 октомври м.г. Заедно ще продължим да се борим, и заедно, с Божията благословия, ще триумфираме, изтъква той на церемония в памет на жертвите в Офаким, близо до Ивицата Газа, където бяха убити над 40 души на 7 октомври 2023 г.

9 октомври

Шестима души са ранени при атака с нож в израелския град Хадера. Двама от пострадалите са в тежко състояние, съобщават израелските власти. "Терористът беше неутрализиран", се казва в изявление на полицията. Тя не дава други подробности, но разпространява видео, на което е заснето задържането на нападателя. Здравните власти съобщават за шестима ранени, двама от които са в тежко състояние.

При израелски удари в централната и северната част на Газа са убити най-малко 18 души, включително 5 деца и 2 жени, съобщават представители на контролираните от движението "Хамас" местни власти. При два удара са били поразени палатки в бежанските лагери Нусейрат и Бурейдж в Централна Газа. Телата на 9 души, включително 3 деца, са били докарани в болница "Мъчениците на Ал Акса" в близкия град Дейр ал Балах. При друг са загинали 9 души, по данни на болница "Ал Ахли", до която са били транспортирани телата.

10 октомври

Израелските сили за отбрана (ЦАХАЛ) заявяват, че са ликвидирали член на "Хизбула" в Сирия, който е предавал на терористичната групировка разузнавателни данни, свързани с нейни операции на Голанските възвишения, предаде Ройтерс. ЦАХАЛ съобщават също, че са убили двама командири на "Хизбула" в Южен Ливан при атака с изстребители срещу оръжеен склад в района на Бейрут, поразени били и други инфраструктурни обекти.

Сирийската държавна телевизия съобщава, че Израел е нанесъл въздушни удари по автомобилен завод район град Хомс, както и по военен обект близо до град Хама. Взривове са се чули и в сирийския град Дараа.

В емисията новини на 11 октомври 2024 г. липсва информация по темата.

12 октомври

Израелската армия препоръчва на жителите на 22 села в Южен Ливан да се евакуират на територията на север от река Ауали, предава Ройтерс. Това се казва в изявление на Израелските сили за отбрана (ЦАХАЛ).

Иранската служба по гражданско въздухоплаване забранява внасянето на пейджъри и уоки-токи устройства на борда на самолети, изпълняващи граждански полети, предава иранска новинарска агенция ИСНА, цитирана от Франс прес. *"Забранява се внасянето на каквито и да било комуникационни апарати, с изключение на телефони"*, предава иранската новинарска агенция ИСНА, цитирайки говорителя на службата за гражданска авиация Джафар Язерло. Мярката се свързва с атаките в средата на миналия месец, когато в Ливан има серия взривове на пейджъри, отговорността за които е приписана на Израел.

13 октомври

Израелските въоръжени сили (ЦАХАЛ) съобщават, че са прихванали успешно пет ракети, изстреляни от Ливан срещу северните райони на Израел, предава Франс прес. Сирените са зазвучали към 9:00 часа в районите на Горна Галилея, Централна Галилея, Западна Галилея, в залива Хайфа и Кармел. Около пет ракети, които преминават в Израел от ливанската страна, успешно са прихванати от израелските ВВС, се казва в съобщението.

През нощта на 13 октомври Израел предприема мощни удари срещу южните и източните райони на Ливан. Ливанското министерство на здравеопазването съобщава, че в резултат на израелски въздушен удар в северната част на страната са били ранени 15 души.

На 23 септември Израел обявява за начало на „превантивна настъпателна операция“ в Ливан с кодовото име „Стрелите на севера“.

Израелски въздушен удар напълно разрушава джамия в ливанско село на 10 км от границата с Израел, съобщава Франс прес, позовавайки се на ливански медии.

Междувременно премиерът на Израел Бенямин Нетаняху призова ръководителя на ООН Антонио Гутериш да изтегли незабавно мироопазващите сили на ООН, разположени в Южен Ливан, от „опасната зона“. Нетаняху изтъква, че присъствието им в региона ги превръща в заложници на „Хизбула“.

14 октомври 2024 г.

Четирима израелски войници са убити при атака на терористите от „Хизбула“ с дроне в Северен Израел, при нападението срещу военна база ранените са около 60 души. Това е най-смъртоносният удар, нанесен от подкрепяната от Иран терористична групировка, откакто Израел започва сухопътната си инвазия в Ливан, съобщават израелските военни. „Хизбула“ поема отговорност за нападението срещу базата, заявявайки, че то е отмъщение за израелските удари по Бейрут в четвъртък, при които загиват 22-ма души, а над 100 са ранени. При усъвършенстваните израелски системи за противовъздушна отбрана е рядкост толкова хора да пострадат при атаки с дроне или ракети. Израелски медии съобщават, че два дрона са изпратени откъм Ливан, а военните казват, че единият е бил прихванат. Това е втори случай за два дни, когато дрон нанася удар в Израел. Новият удар е извършен в същия ден, когато САЩ обявяват, че ще изпратят на Израел нова система за ПВО отбрана и войници, които да я управляват, за да се подобри защитата на Израел от ракети.

Междувременно най-малко 20 души, включително и деца, са загинали при израелски въздушен удар по училище в централната част на ивицата Газа. Израелските военни заявяват, че са ударили бойци, действащи от команден център, и обвиниха „Хамас“, че използват граждански обекти за военни цели. От групировката обаче отричат тези твърдения.

При израелски удар е бил убит Мохамед Камел Наим, командир на противотанковото ракетно подразделение на елитните сили „Радуан“ на „Хизбула“, в района на Набатие в Южен Ливан, съобщава израелската армия.

Ливанският Червен кръст съобщава, че при израелски въздушен удар в Северен Ливан са убити най-малко 18 души. Четирима са били ранени, предава Асошиейтед прес, но информацията не може да бъде проверена по независим път. Това е бил един от най-далечните удари на север, откакто Израел нахлу в Ливан по-рано този месец.

В предаването „Стълбицето“ в периода на наблюдението не е отчетено съдържание по темата.

ИЗВОДИ:

Експертната оценка от извършеното фокусирано наблюдение е, че в програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ ескалацията на военните действия в Близкия изток, с фокус върху обстановката в Израел,

ивицата Газа, Ливан, Иран, както и реакцията на държавите от ЕС, е отразена пълноценно и широко, както и с предоставяне на необходимия за българската аудитория контекст, представена е и реакцията на държавите от ЕС. При отразяването на темата в програмата се спазват установените професионални стандарти и правила на професионална етика. Стремехът е на слушателите да се поднася в максимален обем актуална информация за изострянето на кризата в Близкия изток, както и усложняващата се буквално с часове ситуация в региона да се коментира и обсъжда от различни гледни точки не само от политици, служебни министри и дипломати, но и с участието на експерти – анализатори, университетски преподаватели, журналисти с ресор външна политика, дипломати, както и от представители на неправителствения сектор. Сред експертите, канени в периода на наблюдението в студиото на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, за да анализират развитието на конфликта в Близкия изток, както и да прогнозират дали той евентуално няма да прерасне на следващ етап и в пълномащабна регионална война, са международният експерт Мартин Табаков, журналистът Мохамед Халаф, арабистът, университетски преподавател и учен в областта на политиката на Близкия изток и исляма проф. Владимир Чуков, журналистът и експерт в областта по сигурността Руслан Трад, журналистът и кореспондент на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ във Виена Миа Сантова, журналистът, специален кореспондент на вестник "24 часа" и външнополитически коментатор Георги Милков, дипломатът и бивш постоянен представител на България в ООН Стефан Тафров, журналистът и международен анализатор Драгомир Иванов, журналистът Александър Детев, директорът на българското училище в Тел Авив г-жа Рашел Данон, както и бившият външен министър и посланик на Република България в Турция Надежда Нейнски. Експертите признават правото на държавата Израел да защитава своята територия, както и да осигури сигурност и безопасност за своите граждани, десетки хиляди от които са принудени да напуснат домовете си в северната част на страната, заради ракетните удари от страна на „Хизбула“. Те обаче предупреждават, че ескалацията на конфликта неизбежно води като резултат и до много жертви сред цивилното население в Южен Ливан.

В наблюдаваната програма са отчетени и бързите, навременни реакции на институциите у нас, в това число и при бързата и успешна евакуация на сънародниците ни от Ливан, присъстват и реакциите на основните политически партии у нас. Съобщава се и за позицията на ПП „Възраждане“, която не подкрепя становището на Консултативния съвет по национална сигурност, който на свикано от президента Румен Радев извънредно заседание на 04.10.2024 г. обсъжда рисковете за България в контекста на конфликтите в Близкия изток, защото от партията искали *„КСНС да има същата позиция, каквато имаше и по отношение на войната в Украйна“*.

В обзорната емисия новини на програмата в периода на наблюдението се поднася актуална информация за ударите на израелската армия по позиции на "Хизбула" в Южен Ливан от израелски източници, цитирани от световните агенции. В новините на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ се съобщава и информация от ливански източници, като най-често се цитират данни от ливанското министерство на здравеопазването за броя на загинали цивилни лица при поредните израелски въздушни удари в Ливан. По този повод израелски официални лица коментират, че членове на "Хизбула" поставят ракетни установки в частни домове, както и че използват граждански обекти като болници за военни цели.

Наблюдението отчита, че в новините на програмата шиитската ислямистка паравоенна групировка „Хизбула“ винаги е представяна като *„терористичната групировка „Хизбула“*.

Независимо от горепосоченото, слушателите на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ имат възможност да се запознават с медийните изяви и послания на „Хизбула“ – така например по повод на първата годишнина от терористичните нападения, групировката излиза с позиция, определяща нападението на 7 октомври м.г. като *„героична операция, която ще има исторически и стратегически последици за Близкия изток“*. В позицията на „Хизбула“ се изтъква също, че *„няма място за Израел в нашия регион и в нашата социална, културна и човешка структура“*.

В програмата в дните на фокусираното наблюдение се търсят и корените за конфликтите в Близкия изток, като се напомня за Войната на Йом Кипур от 6 октомври 1973 година, за военната операция „Мир за Галилея“ на Израел в Южен Ливан през 1982 г., довела като резултат до създаването на подкрепяната от Иран групировка „Хизбула“, както и за войната през 2006 г. между Израел и "Хизбула". Напомня се, че сегашната война между Израел и „Хамас“ започна на 7 октомври 2023 г., след като палестинската ислямистка групировка изстреля стотици ракети от ивицата Газа към Израел и уби над 1200 души, а успоредно с това нападна погранични райони и отвлече над 250 души като

заложници. Ден по-късно, на 8 октомври 2023 г., ръководените от „Хизбула“ сили атакуват израелски общности, като предприемат обстрел на Северен Израел през границата в знак на солидарност с ислямисткото палестинско движение „Хамас“. Взаимните обстреми между ливанската „Хизбула“ и израелската армия през последните няколко месеца водят и до разселването на десетки хиляди хора от двете страни на израелско-ливанската граница. Опасенията за всеобхватен регионален конфликт в Близкия изток ескалират след вълната от експлозии на хиляди комуникационни устройства /пейджъри и уоки-токита/, принадлежащи на членове на „Хизбула“, за което групировката обвини Израел, се изтъква в програмата.

В ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ се цитира и изявление на израелския министър на отбраната Йоав Галант, според когото армията ще продължи да преследва военните си цели и да осъществява военните си операции, докато не бъде осигурено безопасното завръщане на общностите в Северен Израел по домовете им, като ще се използват необходимите средства, за да бъде постигнато това. В програмата са представени и призивите на световните сили за сдържаност и деескалация, тъй като и двете страни, изглежда, се приближават към пълна война. В тази връзка е цитирано изявление на генералния секретар на ООН Антонио Гутереш, който изразява тревога от ескалацията на насилието в Близкия изток и от големия брой убити и ранени в Южен Ливан и изтъква, че не иска Ливан да се „превърне в друга Газа“. Френският президент Еманюел Макрон призовава и двете страни в конфликта да се въздържат от допълнителна ескалация и да направят всичко възможно да избегнат война, той настоява и за незабавно спиране на доставките на оръжия за Израел, което води до остра реакция от страна на израелските власти. В програмата се съобщава и че представителят за външна политика на Европейския съюз Жозел Борел публикува в социалната мрежа X позиция, в която се отбелязва, че ЕС осъжда най-категорично нападението на Иран срещу Израел, както и че опасният цикъл от атаки и отмъщение рискува да излезе извън контрол, поради което е необходимо е незабавно прекратяване на огъня в целия регион. ЕС остава напълно ангажиран да допринесе за предотвратяване на регионална война, категоричен е Борел. Съобщава се, че САЩ настояват за сдържаност, както и че министърът на отбраната Лойд Остин е разговарял с израелския си колега Йоав Галант на няколко пъти, подчертавайки необходимостта от търсене на дипломатическо решение на конфликта в Близкия изток.

В програмата в дните на фокусираното наблюдение не са установени нарушения на Етичния кодекс на българските медии, няма констатирани нарушения на ЗРТ, не е установен и език на омразата.

BULGARIA ON AIR

В програма BULGARIA ON AIR на доставчика на медийни услуги Инвестор. БГ АД темата за войната в Близкия изток е водеща, заедно с тази за предстоящите избори у нас за Народно събрание, с изключение на последните 6 дни от наблюдавания период – от 9.10. до 14.10., когато почти изчезва от програмата. Тя неизменно присъства в новините и в повечето актуални предавания – ежедневните „България сутрин“ с водещи Мария Константинова и Виктор Дремсизов, „Директно“ с Димитър Абрашев, „Денят он еър“ с Ганиела Ангелова и седмичното „Брюксел 1“ с Милена Милотинова. Информацията за военния конфликт и разговорите с гостите са илюстрирани с много кадри от бойните действия – ракетни обстреми, разрушени сгради, пожари, бягащи хора, изказвания на уплашени граждани, но източниците на този видеообмен не се посочват. Няма кадри с жертви.

Често се използват изявления на говорителя на израелската армия Даниел Хагари, на премиера на Израел Бенямин Нетаняху, на лидера на „Хизбула“ Хасан Насрала, на посланика на Израел у нас Йосеф Сфари, на държавните лидери Джо Байдън, Еманюел Макрон, Киър Стармър, Доналд Тръмп, Лойд Остин, Антъни Блинкен, Олаф Шолц, на ръководителите на Европейския съюз Урсула фон дер Лайен, Жозеп Борел, на иранските лидери, на генералния секретар на ООН Антонио Гутереш. Излъчват се и позиции на българските институции – президента Румен Радев, премиера Димитър Главчев, на представители на Външното ни министерство. Често се цитират съобщения за бойните действия на групировките „Хизбула“, „Хамас“ и на министерството на здравеопазването на Палестина.

Телевизията няма специални пратеници в зоната на конфликта, а използва българи, които живеят в Израел за повече подробности. Най-често това са журналистката Весела Райчинова и международният анализатор Давид Леви. В различните предавания гостуват много бивши военни министри, дипломати, военни експерти, журналисти. Всички те са на мнение, че конфликтът е много опасен, но докато някои смятат, че няма да се стигне до глобален конфликт, то други отстояват позицията, че сме буквално на прага на нова световна война. Всички събеседници оценяват „Хизбула“ и „Хамас“ като терористични организации, но има нюансировка по отношение на Израел – според едни действията на държавата са единствено възможните, други критикуват атаките в ивицата Газа и смъртта на много мирни граждани и отчитат ответните удари като нерезипрочни. Много време се отделя на взривовите на пейджърите и радиостанциите, оценени като нова ера във военните стълкновения по света. По отношение на жертвите от бойните действия програмата се стреми да представя информация от източници на всички враждуващи страни в търсене на баланс и обективност.

„България сутрин“ - 9.30 – 11.30 ч.:

Коментирането на войната в сутрешното предаване на телевизията започва на 19.09. с първи събеседник доц. Милен Иванов – експерт по сигурност. Според него са модифицирани батериите на пейджърите и е поставено предварително взривно устройство. На следващия ден като акцент се извеждат обвиненията, че има българска следа в тези взривове – коментира арабистът Владимир Чуков. Той смята, че ситуацията е неприятна, защото Хасан Насрала обяви, че ще търсят докрай виновниците. Тези експлозии са прелюдия към нещо, което предстои. Според друг експерт – Румен Ралчев, се бавим с позицията на държавно ниво, както направи Унгария. Решението е да се изпълнят резолюциите на ООН, без тях може да има само временно примирие. Журналистката Весела Райчинова разказва в пряко включване за тежката обстановка в региона, за непрестанния терор.

На 23.09. в предаването има трима участници и сериозен сблъсък на различни гледни точки. Пламен Димитров от Информационния център на военното министерство смята, че „Хизбула“ е загубила много от мощта си, а еврейското лоби в САЩ е огромно и подкрепата за Израел ще продължи, но с въздържане от пряка намеса, защото голям конфликт ще оскъпи петрола, а това е най-чувствителната тема в Америка. Марин Карагьозов от Института по Балканистика към БАН е критичен към Израел, който не се справя с „Хамас“ и насочва общественото мнение към „Хизбула“. Само благоразумието на Иран засега пречи на ескалацията. Анализаторът Давид Леви е изцяло на страната на Израел и влиза в остър спор с Карагьозов. За него взривовите на пейджърите ще се изучава тепърва от анализаторите, това е изключителна акция.

Част от сутрешното предаване на 1.10. е посветена на евакуацията на българи от Ливан, преминала успешно, а Мария Шекерлетова /зам.- външен министър/ обявява, че ще има втора евакуация. Следват коментари на журналистите Нина Спасова и Валерий Тодоров. Тодоров обяснява израелската стратегия – с ракети се унищожават висши дейци на терористичните групировки, а с пейджърите – младшия команден състав и средното звено. Сухопътната операция е много рискова. Няма крайна ескалация поради съдържаната позиция на Иран. Нина Спасова оценява състоянието на „Хамас“ като кома.

На 2.10. отново се включва пряко журналистката Весела Райчинова – тя разказва за иранския ракетен удар през нощта – изстреляни са 181 ракети по Израел, но няма големи щети и паника, защото железният щит е прихванал ракетите. Според Васил Данов /Атлантически съвет/ Иран не можеше да не се намеси след убийството на Насрала. Търси се психологически ефект.

На 3.10 в „България сутрин“ се включва лекарят Ронен Декало – израелците са подготвени, всяко ново жилище има бомбоубежище, паника няма. Следва коментар на дипломата Любомир Кючуков – за него страшното е, че войната там се превръща в нормалност. Може да се стигне до радикализация, което прави войната непредвидима.

На 4.10. в студиото е пристигналият от Израел Давид Леви. Той мисли, че с хунтата „Хизбула“ не може да се преговаря, а Ливан трябва да си върне държавата и да изгони терористите. Бившият военен министър Николай Свиначков иронизира тази позиция, защото и да бъде изгонена, тя все ще отиде някъде пак в региона. Пряко от Президентството се показват пристигащите за Консултативния съвет по национална сигурност.

На 8.10. гостува бившият външен зам.-министър Милен Керемидчиев. След ударите на Иран практически САЩ вече пряко са замесени. Спящите клетки на терористите са опасни в цяла Европа. Пак пряко от Тел Авив говори Весела Райчинова – терористите са много отслабени, още се мисли как да бъде ударен Иран.

„Директно“ с Димитър Абрашев - 17.50 – 18.30 ч.:

Само в няколко предавания присъства темата за войната в Близкия изток. На 1.10. гостува експертът Йордан Божилов – ситуацията е притеснителна, но за глобална война още не може да се говори. Иран няма интерес от ескалация. „Хизбула“ няма достатъчно мощ да се противопостави на Израел, но са възможни терористични актове. Има и риск от миграционна вълна към нас и цяла Европа.

На 2.10. коментарът е на друг експерт – Ивайло Иванов. На ръба сме на пълномащабна война. Нетаняху бърза до изборите в САЩ, след които ще му се наложи повече да се въздържа. Според Мариян Събев от Центъра за изследване на демокрацията ни е нужна нова стратегия за борба с тероризма.

На 8.10. в предаването е Пламен Димитров от Българското геополитическо дружество – за него Нетаняху се провали с отбраната преди година и сега води политика да заличи спомена от това.

На 9.10. коментарът е на Весела Чернева /анализатор/. Дипломатическите усилия не дават резултат, надява се изборите в САЩ да донесат нов мирен импулс.

„Денят он еър“ с Ганиела Ангелова – 19.15 – 20.30 ч.:

Първото предаване, в което войната в Близкия изток влиза като тема е на 24.09. с гостуването на бившия военен министър Ангел Найденов. Според него Израел се бие с терористи, но има опасност Южен Ливан да стане втората Газа. САЩ успяват засега да сдържат Иран.

На 25.09. събеседник е експертът Славчо Велков. Той оповестява, че ООН е обявила взривовете на пейджърите за престъпление. Ситуацията е пред тежка криза при сухопътна атака на Израел срещу Ливан.

На 1.10. в студиото е Милен Керемидчиев. За него кодът вече е червен.

На 2.10. Владимир Чуков изразява убеждението си, че Израел ще отговори на Иран. Но решение ще се намери. Големите сили не искат война.

На 3.10. събеседник е Велизар Шаламанов, бивш военен министър. За него най-големият проблем е, че Иран и неговите проксита не иска съществуването на Израел. Затова втори ракетен удар ще предизвика яростен отговор. Според Иван Анчев от Атлантическия съвет подстрекател на събитията е Русия, която иска да отклони вниманието и оръжейните доставки от Украйна.

На 4.10. Славчо Велков - 3 милионна бежанска вълна се надига. Най-вероятно Израел ще удари енергийна инфраструктура на Иран, не ядрена.

На 7.10. Милен Иванов повтаря тезата си, че Иран ще търси само репутационен отговор.

На 8.10. гост е Константин Попов, бивш началник на отбраната. За него до глобален конфликт няма да се стигне. Европа се нуждае от нови лидери – сега тя е политическо джудже.

„Брюксел1“ – с Милена Милотинова - събота от 17.30 до 18.30 ч. :

В предаването на 28.10. гостува военният министър Атанас Запрянов. Според него пейджърите са голяма изненада – за първи път се използват граждански изделия с военни цели. Това е нова фаза. България няма нищо общо с тези пейджъри и го заяви ясно.

На 5.10. събеседник в студиото е посланикът на Израел у нас Йоси Сфари. Той изразява твърдата позиция на своята страна „Хамас“ да се предаде и да освободи заложниците. Търси се дипломатическо решение, но от противниковата страна няма желание за това. Израел е в голям риск и нещата ще се влошават.

Новини 18.30 – 19 ч.

В повечето от централните емисии новините от войната присъстват, често са водещи. Могат да се видят позициите на почти всички преки и косвени участници в конфликта – на Израел, „Хамас“, „Хизбула“, САЩ, Русия, Иран, правителството на Палестина, на Ливан, Германия, Франция, Великобритания, ООН и др. Излъчват се множество кратки репортажи от бойни действия, показват се

разрушения, пожари, хора и от двете страни говорят за страданията си. Зрителят може да разбере за известните различия в оценките и мненията на западните лидери, на генералния секретар на ООН, на арабските страни.

В наблюдавания период войната за първи път се появява като тема в новините на 18.09. след избухването на пейджърите. Използват се кадри от видеообмен, любителски записи от мрежите. Не се показват убити и ранени. Държавният секретар Антъни Блинкен заявява, че САЩ не са знаели за тази акция и са изненадани.

19.09. Съобщава се за българска следа за взривяването на пейджърите, идваща от унгарски сайт. Излъчва се репортаж, в който журналистка от телевизията издирва офиса на обвинената фирма „Норта Глобал“. Пред сградата тя среща пратеник на британския вестник „Сън“, който също издирва собствениците. Позиция на ДАНС – няма регистрирани български операции с такива устройства. Сайтът на фирмата не функционира. Следва репортаж с реакции на наши политици – Б. Борисов е категоричен - някой веднага да спре тези обвинения. Борислав Гуцанов призовава контраразузнаването да си свърши докрай работата. Станислав Балабанов е на мнение, че докато няма държава не би се учудил, ако по веригата нещо сме замесени. Показват се кадри от втора взривна вълна на устройства, а министърът на здравеопазването на Ливан Фирас Абиад определя това като шамар за дипломатическо решение. Хасан Насрала се заканва да отговори подобаващо. Бенямин Нетаняху се зарича да се направи всичко, за да се върнат жителите на Северен Израел по родните си места. За Антонио Гутериш ситуацията се влошава.

20.09. България няма нищо общо с взривените пейджъри – това е официалната ни позиция след проверка на ДАНС. Димитър Главчев – има само парични потоци към фирмата, но за услуги, не за стоки.

21.09. Убит е един от висшите командири на „Хизбула“ Ибрахим Акила. Даниел Хагари, говорител на израелската армия заявява, че тази елиминация цели защита на гражданите на страната. Розмари Дикарло /зам.-ген. секретар на ООН/ - рискува се голям пожар, все още не е късно за дипломация.

22.09. Ответен удар на „Хизбула“, изстреляни са десетки ракети. Израелски военни атакуват офиса на „Ал Джазира“ в Рамала.

23.09. Стотици загинали и ранени при израелския обстрел на Южен Ливан. Не се посочва източник.

24.09. Нови удари на Израел в Южен Ливан и на „Хизбула“ в Северен Израел.

25.09. Прихваната е ракета на „Хизбула“, целяща да поразии „Мосад“ като основен виновник за взривените пейджъри.

28.09. – Съобщава се за убийството на Хасан Насрала, „Хизбула“ потвърждава новината. Даниел Хагари – това е отмъщение за жертвите на Насрала навсякъде по света – в Израел, Аржентина, България, Сирия, Ливан. „Хамас“ излиза с позиция, че това е варварска ционистка агресия. Военния министър на САЩ Лойд Остин обявява, че неговата страна не е била информирана и не е участвала в операцията.

29.09. Правителството ни ще евакуира желаещите българи от Ливан, обявява Димитър Главчев. Изявление на Нетаняху – уредени са сметките с главния убиец. Джо Байдън обявява, че смъртта на Насрала е справедливост за жертвите му и е време огънят да спре.

30.09. Репортаж от пристигането на първия самолет с евакуирани българи. Военният министър на Израел Йоав Галант казва, че не иска повече врагове, но когато хутите нападат, ще се отговори и на тях. Убийството на Насрала се приема различно в арабския свят. Сирия и Ирак обявяват траур, но Саудитска Арабия, ОАЕ и Катар запазват мълчание. Насер Канаани, говорител на правителството на Иран обявява, че неговата страна засега няма да се намесва.

1.10. – Очаква се втори самолет с евакуирани българи. Румен Радев заявява, че се прави оценка на риска за мигрантски натиск и тероризъм. Според Димитър Главчев, НАТО е подготвено за всякакъв развой. За първи път Нетаняху се обръща към израелския и персийския народи да постигнат мир. Сухопътната операция на Израел е насочена към огнища на „Хизбула“. Продължават и ударите срещу „Хамас“ в Газа.

2.10. – Заседава Съветът по национална сигурност към Министерския съвет. Втори ден наземни сблъсъци в Южен Ливан. Министър Атанас Илков – няма пряка заплаха за България. Министър Запрянов – ще увеличим наблюдението на границата. Ракетно нападение на Иран по Израел. Даниел

Хагари – това е голяма грешка и ще отмъстим. Отзивите за нападението : Жозеп Борел – да се спре веднага огънят. Урсула фон дер Лайен осъжда Иран. Мария Захарова – това е пълен провал на САЩ. Киър Стармър – плътно сме зад Израел. Брифинг на Д. Главчев след Съвета по сигурност – ще се вземат мерки във всяко отношение.

3.10. – При сухопътната акция има жертви и от двете страни. Нетаняху изразява съболезнования към близките на израелските бойци, загинали в битка. Министерството на външните работи с призив към българите в Иран незабавно да напуснат страната.

4.10. Репортаж от Съвета по национална сигурност при президента. Радев изразява тревога, че сме в центъра на региона на нестабилност. Има риск от миграционен поток и тероризъм. Димитър Главчев – институциите работят, взимат се мерки.

5.10. – Самолет с евакуирани лети от Ливан към България. Убит е още един командир на „Хизбула“ – Саид Аталах. Байдън – Израел да не нанася удари по петролни обекти в Иран. Тръмп мисли, че иранските ядрени съоръжения трябва да бъдат ударени.

6.10. – Гражданската защита на Палестина твърди, че в Газа е ударена джамия с бежанци. Израел отрича, била бивша джамия, сега база на „Хамас“. Макрон иска оръжейно ембарго за Израел, Нетаняху оценява това като срам.

7.10. Една година от нападението на „Хамас“ над Израел. Антонио Гутериш призовава да си спомним за всички жертви и заложниците да бъдат освободени. Макрон казва, че човечеството е ранено. Репортаж от Софийската синагога, където се отдава почит към жертвите.

8.10.– Нови удари на Израел в Ливан. Иран излиза с декларация Израел да не изпитва тяхната решителност, защото тогава отговорът ще е още по-могъщ. Нетаняху е готов да води битка дотогава, докато гражданите от Севера не се приберат у дома.

12.10. – Войната ескалира. Нови жертви в Ливан сред цивилните. „Хизбула“ е изстреляла 300 снаряди по Израел. Роднини на заложници на протест в Тел Авив. Обвиняват премиера, че личните му интереси надделяват над страдащите заложници.

ИЗВОДИ:

От представената хронология на коментарите в актуалните предавания и новините на BULGARIA ON AIR се вижда, че програмата се стреми да предложи на зрителите си богата картина от драматичните събития в Близкия изток и широк кръг от мнения на експерти, политици и журналисти, които обхващат повечето от разпространените в обществото оценки за ескалиращата война. Представени са както пълната и безусловна подкрепа за Израел от някои държави като Великобритания, лидерите на Европейския съюз, Германия, донякъде САЩ, но там се наблюдава много внимателна реторика на президента Байдън, Пентагона и държавния секретар, така и критиката на Еманюел Макрон, призовал за оръжейно ембарго на Израел, остро противопоставяне на Русия срещу ударите на Израел, противоречивото отношение в арабските страни, първоначално дистанцираната, но после по-войнствена политика на Иран, пацифистката позиция на ООН, поради което Антонио Гутериш е обявен за персона нон грата от Израел, умерените изказвания на представители на българските институции, оценяващи терористичните рискове. Широка е и палитрата на коментарите и анализи – от абсолютна защита на войната за оцеляване на Израел, до съпричастност към цивилните жертви в Ливан и Газа и критики към прекалено войнствената позиция на Бенямин Нетаняху, от умерен оптимизъм за намиране на решение, защото големите сили не искат глобална война, до опасения за приближаващ апокалипсис и очаквания за спираловидна, непредвидима конфронтация. От безусловното отрицание на наши политици, че сме замесени в акцията с пейджърите, до допускане, че това е възможно. Единодушие има само в отношението към „Хизбула“ и „Хамас“, че това са организации на терористи. Няма нито едно изказване в тяхна защита. Всеки разговор и всяка новина от размирния регион са илюстрирани от множество кадри, но те са подбрани внимателно, без картини на кръвопролития и жертви, а само на разрушени сгради, летящи ракети и снаряди, пожари, бягащи към бомбоубежищата или коментиращи граждани. От представеното в програмата зрителите могат да разберат цялата сложност и противоречивост на събитията, без да се внушава излишна паника. Нарушения на Закона за радиото и телевизията не са констатирани.